

**Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund**

Handlingsprogram 2016-2019

Ett tryggt och olycksfritt samhälle för alla!

- SÄRF:s vision

Innehåll

1.	Inledning	4
1.1	Detta är ett handlingsprogram	5
1.2	Räddningstjänstens roll i samhället	5
1.3	Dina skyldigheter som medborgare	6
2.	Vilka är vi?	7
2.1	Vårt uppdrag	7
2.2	Vår vision	8
2.3	Vår organisation	8
2.4	Operativ förmåga	10
3.	Vad är utmaningen?	12
3.1	Förbundsprofil	12
3.2	Olycksbild	12
3.3	Riskbild	14
4.	Vad vill vi?	15
4.1	Prioriterade områden	15
4.2	Säkerhetsmål	16
4.3	Uppföljning av mål	16
	Bilagor	17
	Bilaga 1. Läget i SÄRF – Nulägesbeskrivning och analys	17
	Bilaga 2. Beskrivning av operativ förmåga	17
	Bilaga 3. Verksamhetsområden med prestationsmål	17
	Bilaga 4. Uppföljningsplan	17
	Bilaga 5. Avtal	17

1. Inledning

Medborgarnas rätt till trygghet och säkerhet är en grundläggande självklarhet i ett demokratiskt samhälle. Det innebär att en effektiv hantering av olyckor utgör en del av samhällets välfärdssystem.

Samhällets samlade kostnader för olyckor uppgår årligen till nästan 80 miljarder kronor, 3 000 omkommer och 100 000 skadas så allvarligt att de måste läggas in på sjukhus. För våra sex kommuner motsvarar detta cirka 1,5 miljarder kronor, 60 omkomna och 2 000 allvarligt skadade. Olyckorna drabbar på olika sätt alla i samhället; den enskilde invånaren, företag, organisationer, kommuner med flera. Kommunernas åtgärder för att förebygga olyckor samt förmåga att genomföra räddningsinsatser ska enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor redovisas i ett handlingsprogram. För kommunerna i SÄRF är det direktionen som antar detta handlingsprogram.

Det viktigaste för alla – både den enskilde och samhället – är att det inte inträffar några olyckor alls. Att förebygga olyckor, stora som små är nödvändigt för att minska lidandet och kostnaderna. Men när en olycka trots allt inträffar ska den drabbade själv eller någon i närheten kunna agera. Även andra organisationers resurser kan organiseras för en snabb förstainsats. När dessa resurser inte räcker till ska samhället kunna erbjuda professionella och snabba räddningsinsatser. För att kunna nå dessa mål krävs en prioritering av resurser till information och förebyggande arbete samt ett aktivt arbete för öka samverkan med andra räddningstjänster i regionen.

1.1 Detta är ett handlingsprogram

Detta handlingsprogram utgör ett styrdokument för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (SÄRF) verksamhet under perioden 2016-2019. Handlingsprogrammet beskriver det olycksförebyggande arbetet och räddningstjänsten inom kommunerna i förbundet enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

I detta dokument beskrivs på en övergripande nivå:

- SÄRF och vårt uppdrag
- De risker som finns inom vårt geografiska område
- Våra prioriteringar och målsättningar för den aktuella perioden

För dig som vill fördjupa dig inom vårt uppdragsområde medföljer fem bilagor:

- Läget i SÄRF – Nulägesbeskrivning och analys
- Beskrivning av operativ förmåga
- Verksamhetsområden med prestationsmål
- Uppföljningsplan
- Avtal

1.2 Räddningstjänstens roll i samhället

Räddningstjänsten är en kommunal verksamhet som i huvudsak styrs under lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

”Bestämmelserna i denna lag syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor” - 1 kap. 1 § LSO

Lagstiftningen säger att en kommun ska arbeta inom området skydd mot olyckor i tre skeden; före, under och efter en olycka. Utdrag av viktiga stycken från lagen nedan:

Före *”För att skydda människors liv och hälsa samt egendom och miljön skall kommunen se till att åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder samt, utan att andras ansvar inskränks, verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder”.*

Under *”Med räddningstjänst avses i lagen de räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall ansvara för vid olyckor och överhängande fara för olyckor för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljön”.*

”Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt”.

Efter *”När en räddningsinsats är avslutad skall kommunen se till att olyckan undersöks för att i skälighetsomfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts”.*

1.3 Dina skyldigheter som medborgare

Du som enskild medborgare har ett ansvar att i möjligaste mån förebygga och hantera olyckor enligt lagen. Det kan till exempel handla om att ha ett gott brandskydd i hemmet och att ha kunskap om hur man ska agera vid en olycka.

"Den som upptäcker eller på annat sätt får kännedom om en brand eller om en olycka som innebär fara för någons liv eller allvarlig risk för någons hälsa eller för miljön skall, om det är möjligt, varna dem som är i fara och vid behov tillkalla hjälp. Detsamma gäller den som får kännedom om att det föreligger en överhängande fara för en brand eller en sådan olycka."

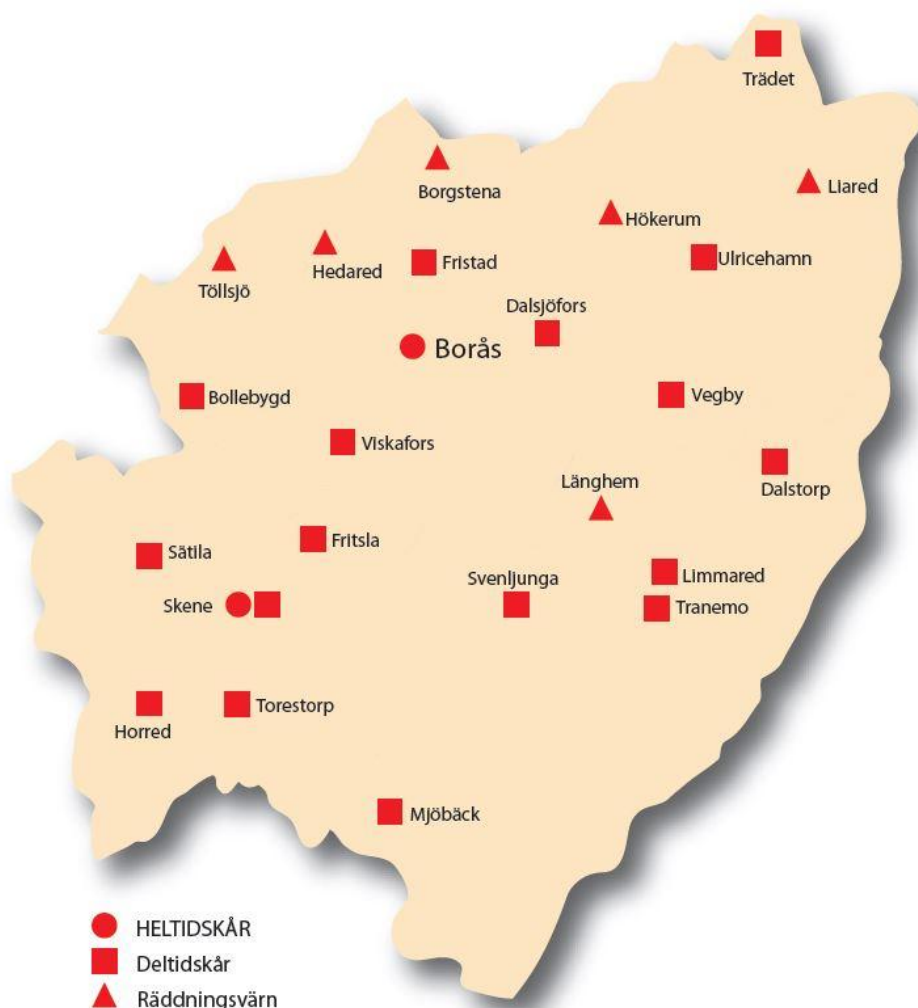
- 2 kap. 1 § LSO

"Ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar skall i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand" - 2 kap. 2 § LSO

Räddningstjänsten har till uppgift att genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen.

2. Vilka är vi?

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är ett kommunalförbund som organiserar och driver räddningstjänsten i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Vi har 24 brandstationer strategiskt belägna i de olika kommunerna. Antalet anställda uppgår till cirka 500, varav huvuddelen är hel- eller deltidsbrandmän. Vårt huvudkontor finns i Borås.

2.1 Vårt uppdrag

Vårt uppdrag är att förhindra och minska konsekvenserna av olyckor hos alla som bor, verkar och vistas inom vårt område.

Vi arbetar före, under och efter olyckor och kriser genom att:

Informera	Vi informerar, utbildar och kommunicerar för att förebygga oönskade händelser och skapa ett tryggare samhälle
Stödja	Vi stödjer våra medborgare och kommuner i skyddet mot olyckor och kriser
Hantera	Vi genomför insatser vid risker, olyckor och kriser för att rädda och skydda människor, egendom och miljö
Utveckla	Vi deltar i utvecklingen av samhällets trygghets- och säkerhetsarbete samt utvecklar vår egen förmåga.

2.2 Vår vision

Visionen är en långsiktig inriktning för organisationen. Den ska också på ett enkelt sätt tydliggöra för medborgare och anställda om bakgrunden till de prioriteringar som genomförs.

SÄRF:s vision är: *"Ett tryggt och olycksfritt samhälle för alla"*

Visionen syftar till att göra ett tydligt ställningstagande där organisationen arbetar för ett tryggt och olycksfritt samhälle för alla – en nollvision.

2.3 Vår organisation

SÄRF styrs av en direktion bestående av politiker från kommunerna i förbundet. Den dagliga verksamheten leds under räddningschefen. Verksamheten är indelad i tre områden; Skydd och samhälle, Insats och beredskap samt Administration och service. Vid sidan av de tre områdena finns ett team som arbetar med verksamhetsutveckling, kommunikation och personalfrågor.

Skydd och samhälle

Skydd och samhälle ansvarar i huvudsak för det olycksförebyggande arbetet, vilket omfattar:

- tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor
- tillsyn och tillståndsgivning enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor
- rådgivning och information till allmänhet, organisationer och myndigheter
- brandskyddsfrågor i byggprocessen och riskhantering i planprocessen
- extern utbildning
- sotning och brandskyddskontroll
- insatsuppföljning
- medverkan i kommunernas krisberedskapsarbete
- övrig remisshantering

Insats och beredskap

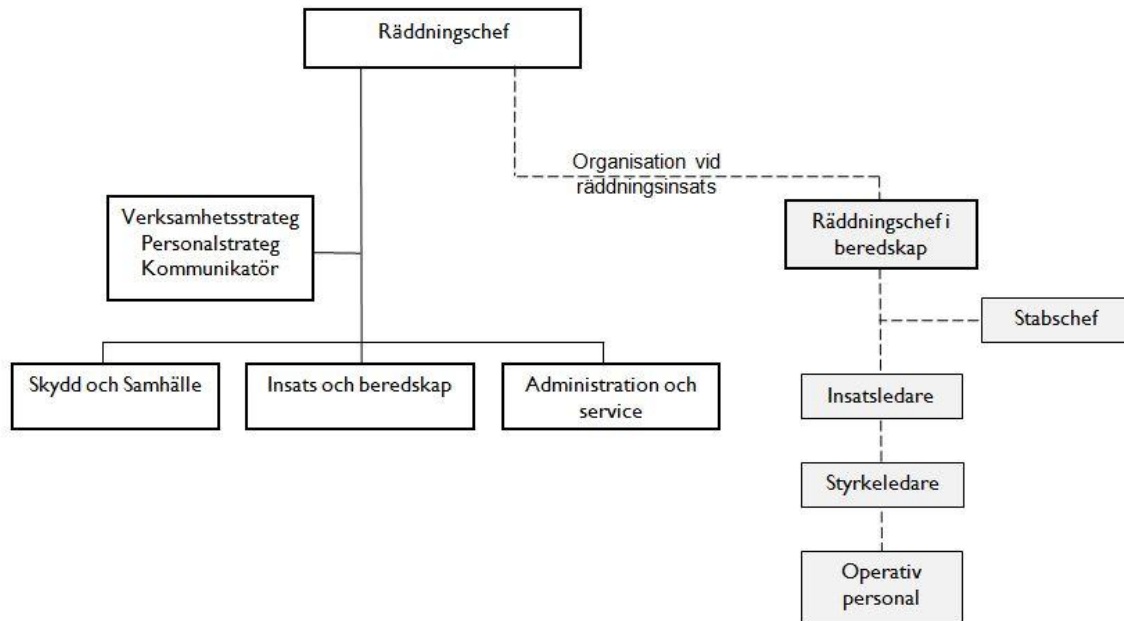
Insats och beredskap ansvarar i huvudsak för den operativa beredskapen och insatsproduktionen, vilket omfattar:

- räddningsinsatser enligt LSO och övriga operativa uppdrag
- intern utbildning och övning
- försörjning och utveckling av materiel och fordon
- drift och utveckling av ledningscentral
- drift av förbundets verkstäder och fastigheter
- räddningstjänstplanering
- metodutveckling
- insatsplanering
- automatiska brandlarm

Administration och service

Administration och service ansvarar i huvudsak för ekonomi- och personalfrågor. Området ansvarar även för:

- administrativt stöd och IT-samordning
- drift av övningsanläggningen Guttasjön

Organisation i samband med räddningsinsatser

Vid pågående räddningsinsatser ansvarar en räddningschef i beredskap för att räddningstjänsten kan hantera dessa samt upprätthålla en beredskap för nya olyckor. Vid varje enskild räddningsinsats finns en utsedd räddningsledare som ansvarar för insatsen och den räddningstjänstpersonal som deltar i insatsen. Beroende på räddningsinsatsens storlek och komplexitet samt beredskapsläget kan en styrkeledare, insatsledare eller räddningschef i beredskap inneha rollen som räddningsledare. Antalet ledningsnivåer vid en insats beror på skadeplatsorganisationens storlek.

Parallellt med arbetet på en skadeplats driver SÄRF en egen ledningscentral som alltid är bemannad med ett inre befäl. Inre befäl ansvarar för larmhantering och har tillgång till medlyssning av inkommande larmsamtal till SOS Alarm. Under insatser stöttar inre befäl räddningsledaren med bland annat kommunikation, samverkan och dokumentation. Inre befäl hanterar även beredskapssituationen och eventuell omfördelning av förbundets operativa resurser.

Organisation vid extraordinära händelser och under höjd beredskap

SÄRF biträder kommunerna i förbundet inom området kommunernas krisberedskap enligt bestämmelserna i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Under händelser och kriser kan stödet avse stabsarbete, omvärldsbevakning, analysarbete, samverkan, transportstöd, sambandsstöd och liknande.

I enlighet med 8 kap. 2 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ska SÄRF under höjd beredskap och vid behov även ansvara för:

- upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden
- indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel
- kompletterande åtgärder som är nödvändiga för att verksamheten ska kunna fullgöras
- delta i åtgärder för första hjälp åt och transport av skadade samt för befolkningsskydd

Om behov uppkommer anpassas planeringen för höjd beredskap.

För mer information om vår organisation, se:

- Bilaga 3. Verksamhetsområden med prestationsmål
- Bilaga 5. Avtal

2.4 Operativ förmåga

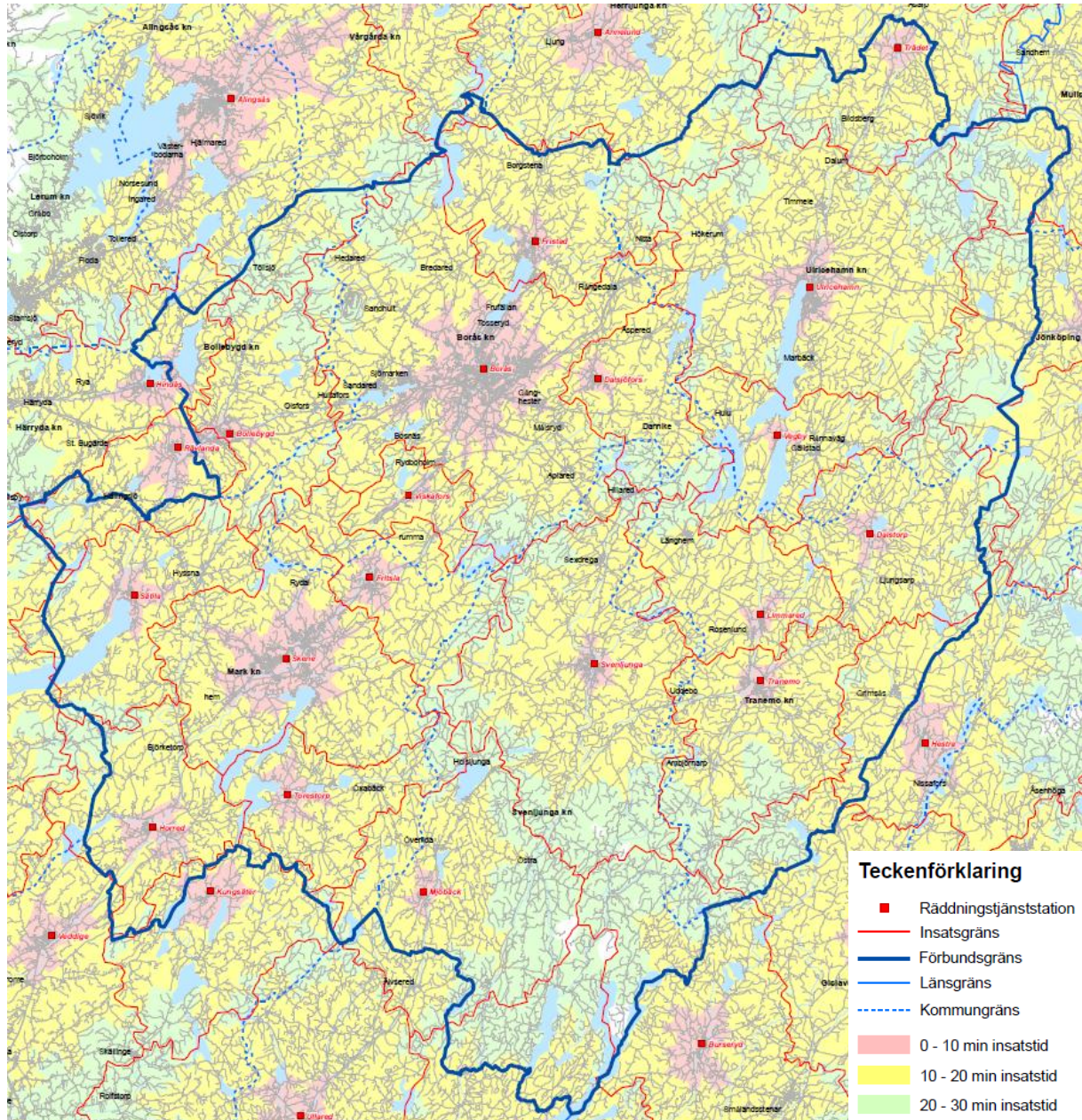
SÄRF ska ha förmåga att hantera de olyckor som kommunal räddningstjänst ska ansvara för enligt 1 kap. 2§ i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Det innebär att vi ska utföra räddningsinsatser för att hindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö om behovet av en insats uppfyller vissa villkor. Det kan till exempel vara vid bränder, trafikolyckor, utsläpp av farliga ämnen och drunkningstillbud. Vi utför även andra typer av uppdrag som regleras via lokala avtal och överenskommelser. Ett exempel på ett sådant uppdrag är IVPA (I väntan på ambulans).

Genom personal, utrustning, kunskap och samverkan skapas förmåga att utföra räddningsinsatser. Med 24 brandstationer strategiskt fördelade i förbundet finns förutsättningar för en god grundberedskap och samverkan. Vissa förbundsgemensamma specialfunktioner är placerade på specifika räddningsstyrkor. Vid insatser av omfattande karaktär förutsätts samverkan med andra räddningstjänster eller organisationer.

Konsekvenserna av en olycka och räddningstjänstens förmåga att bryta ett skadeförlopp är generellt sett beroende av hur lång tid som passerar från det att olyckan inträffar till dess att åtgärder vidtas för att begränsa skadan. Människor och verksamheter som befinner sig på platser dit det tar längre tid för räddningstjänsten att nå fram bör ha en högre grad av egen förmåga och medvetenhet om dessa omständigheter.

Med hjälp av körtidsanalyser ges en uppfattning om när räddningstjänsten kan vara på plats efter att ha blivit larmade. I bilden nedan illustreras när första räddningsenhet, exklusive första insatsperson och räddningsvärn, är framme. Insatstiderna gäller för normala beredskapsförhållanden och normal framkomlighet. I förbundets ytterområden är avtalad hjälp från intilliggande räddningstjänster inkluderad.

För mer information om räddningstjänstens operativa förmåga, insatstider för olika räddningsstyrkor samt utrymning med hjälp av räddningstjänst, se:

- Bilaga 2. Beskrivning av operativ förmåga

3. Vad är utmaningen?

De olyckor som inträffar eller riskerar att inträffa och som kan leda till räddningsinsatser är det som i grunden påverkar vårt uppdrag. I detta avsnitt beskrivs kortfattat de bakgrundsfaktorer, olyckor och risker som bedöms kunna påverka vår verksamhet. För mer information om vår förbundsprofil, olycksbild och riskbild, se Bilaga 1. Läget i SÄRF – Nulägesbeskrivning och analys.

3.1 Förbundsprofil

I förbundet bor det drygt 193 000 invånare och befolkningsutvecklingen är positiv. Under den senaste tioårsperioden har befolkningen totalt sett ökat med ungefär 5 procent men utvecklingen skiljer sig åt relativt mycket mellan kommunerna. Med undantag för Borås har alla kommunerna i förbundet också en åldrande befolkning. En ökande och åldrande befolkning kan i sig förväntas bidra till ett ökat antal olyckor och en ökad sårbarhet vid olyckor.

Geografiskt sett täcker förbundet en stor yta, cirka 9 gånger 9 mil, med mycket skog och glesbygd. Närmare 80 procent av befolkningen bor i tätorter med mer än 200 invånare. En olycka som inträffar i glesbygd riskerar att ta längre tid för att bli upptäckt och det tar generellt längre tid för räddningstjänsten att komma fram, vilket måste kompenseras med olycksförebyggande åtgärder och stöttning till den enskilde att ta ett ökat ansvar.

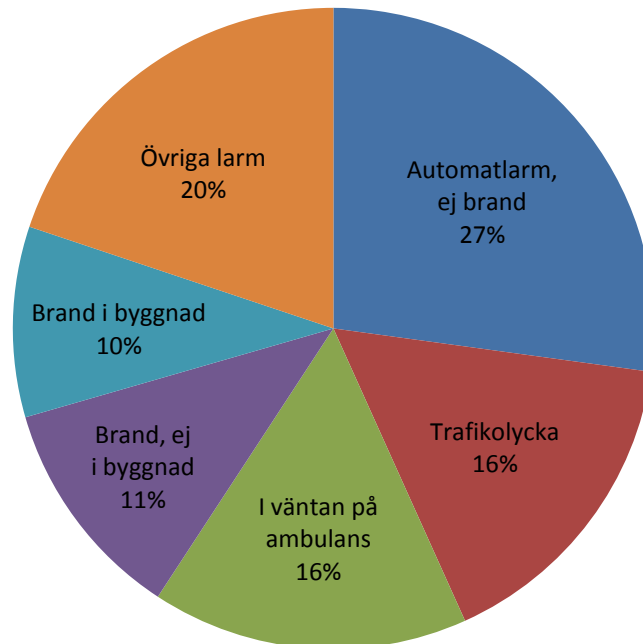
Trafiken i förbundet präglas till stor del av arbetspendling och transporter inom och genom förbundet. Närheten till Göteborg och kopplingen till Jönköping och övriga städer österut medför många transporter, främst på väg men även på järnväg. Antalet registrerade fordon i trafiken bedöms ha ökat under den senaste tioårsperioden. Trafikolyckor är den vanligaste olyckstypen som vi hanterar vilket påverkas av trafikintensiteten i området.

3.2 Olycksbild

Räddningstjänsten larmas och förbereder en räddningsinsats när en olycka har inträffat eller riskerar att inträffa, när en olycka befaras ha inträffat eller när någon uppsåtligen larmar räddningstjänsten i onödan. År 2013 larmades räddningstjänsten till knappt 2000 räddningsinsatser enligt definitionen i lagen om skydd mot olyckor. Utöver detta utförde räddningstjänsten ungefär 650 övriga uppdrag där merparten var IVPA (i väntan på ambulans). Den senaste tioårsperioden har antalet insatser per år legat relativt konstant medan befolkningen har ökat något. Antalet insatser i förhållande till folkmängden, mätt i antalet insatser per 1000 invånare, har därför minskat marginellt under samma tidsperiod. Antalet insatser följer ungefär riksgenomsnittet.

Fördelning av larm

57 procent av larmen har under de senaste fem åren inneburit att en olycka har inträffat eller att det föreligger en överhängande risk för att en olycka ska inträffa, ett så kallat tillbud. I diagrammet nedan syns en ungefärlig fördelning av antalet larm under samma period.

Den vanligaste larmtypen är ett "onödigt larm", ett automatlarm där ingen brand har inträffat. Sett till de olyckstyper som räddningstjänsten rycker ut till så är trafikolyckor, bränder utomhus och byggnadsbränder vanligast. I drygt var fjärde olycka omkommer eller skadas människor och mer än hälften av olyckorna medför egendomsskador. Antalet människor som skadas i olyckor minskar.

Byggnadsbränder

Byggnadsbränderna har i förbundet de senaste fem åren pendlat mellan ungefär 200 och 280 till antalet. Ungefär 60 procent av byggnadsbränderna inträffar i bostäder. Det brinner något oftare i villor än i flerbostadshus. Bland allmänna byggnader är skolor mest brandutsatta. Det finns en säsongsvariation som innebär ett större antal bostadsbränder på vintern och ett lägre antal under sommaren. De vanligaste brandorsakerna är matlagingsrelaterade eller uppvärmningsrelaterade. De flesta byggnadsbränderna förblir små, nästan 60 procent av bränderna begränsas till startföremålet.

Trafikolyckor

Flest människor omkommer eller skadas i trafikolyckor jämfört med övriga olyckstyper som räddningstjänsten rycker ut till. Mopedister och motorcyklister är särskilt olycksdrabbade i trafiken. Antalet trafikolyckor minskar i förbundet vilket troligtvis beror på att trafikmiljön och säkerheten i fordonen successivt har förbättrats. I förhållande till befolkningen inträffar fler trafikolyckor i förbundet jämfört med i landet som helhet. En möjlig anledning till detta är att trafikintensiteten i förhållande till befolkningen relativt sett är högre jämfört med i många andra områden.

3.3 Riskbild

Utöver de olyckor som inträffar mer eller mindre frekvent finns de storskaliga olyckorna och kriserna. Dessa inträffar väldigt sällan men när de inträffar kan konsekvenserna för samhället bli omfattande. Inom vårt förbund kan vi peka ut fyra relevanta situationer som bedöms kunna medföra allvarliga konsekvenser:

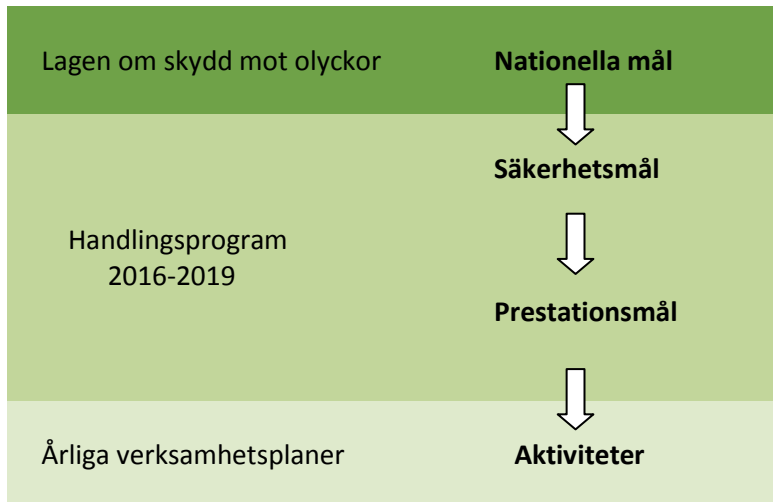
- Väderrelaterade händelser
- Olyckor och andra händelser orsakade av sociala faktorer
- Olyckor på farliga verksamheter
- Olyckor med farligt gods-transporter

Skyddsvärden i form av liv, egendom och miljö kan dessutom breddas för att även inkludera människors välmående, samhällets funktionalitet samt sociala och kulturella värden.

4. Vad vill vi?

Med utgångspunkt från förbundets problembild och de nationella målen i LSO har vi formulerat ett antal prioriterade områden och målsättningar för perioden 2016-2019 som är styrande för verksamheten. Målsättningarna är utformade som säkerhetsmål och prestationsmål. Säkerhetsmål avser den nivå av skydd som ska uppnås i samhället och prestationsmål avser det vi ska prestera för att nå den effekt som säkerhetsmålen anger. Kopplingen mellan uppsatta mål och det dagliga arbetet på räddningstjänsten sker i våra verksamhetsplaner där prestationsmålen bryts ner i årliga aktiviteter.

Prestationsmålen anges i Bilaga 3. Verksamhetsområden med prestationsmål.

4.1 Prioriterade områden

Följande prioriterade områden har vi pekat ut som särskilt viktiga att arbeta med.

Antalet bostadsbränder och de skador som bostadsbränder orsakar ska minska.

De flesta byggnadsbränder inträffar i bostäder. Det är i bostäder som flest människor skadas och omkommer till följd av brand. Utöver detta tillkommer materiella skador som medför ekonomiska kostnader och personliga konsekvenser. Vi ser en trend där allt fler äldre bor kvar hemma. Äldre är en av några sårbara grupper som är överrepresenterade i olycksstatistiken. Att förebygga och hantera bränder är en central del av vårt uppdrag. Vi har en god bild över vad som orsakar bränder och vi kan motverka problembilden på flera sätt.

Den enskildes förmåga att förebygga och hantera olyckor ska stärkas.

Alla människor som bor, vistas och verkar inom vårt förbund har ett ansvar för att förebygga och hantera olyckor. Ju bättre rustad den enskilde är, desto färre olyckor kommer inträffa och konsekvenserna av de olyckor som inträffar kommer bli mindre. Vi har ett ansvar att stötta den enskilde genom bland annat rådgivning, information, utbildning och tillsyn. Det är extra viktigt att den enskildes förmåga är god i de fall där det tar längre tid innan vi kan påbörja en räddningsinsats. En stärkt enskild förmåga kommer att främja ett ökat likvärdigt skydd mot olyckor.

Räddningstjänstens förmåga att påbörja en räddningsinsats på ett så taktiskt korrekt sätt som möjligt ska stärkas.

Genom att optimera våra räddningsinsatser kan olycksförlopp brytas snabbare och därigenom kommer konsekvenserna och kostnaderna för olyckorna bli mindre. Resultatet av en insats påverkas av många faktorer. En av de viktigaste faktorerna är vår förmåga att påbörja en räddningsinsats på ett taktiskt korrekt sätt. Det finns flera sätt för oss att stärka vår förmåga, så som utbildning, övning, utveckling av ledningsstöd och effektivare utrustning.

Räddningstjänsten ska vara en stark aktör i kommunernas säkerhetsarbete.

Trafikolyckor, fallolyckor och suicid hör till de olyckor som årligen skördar flest människoliv men som inte enbart ligger inom räddningstjänstens ansvarsområde att förebygga. Likväl är dessa olyckor viktiga att förebygga men för att nå resultat i ett sådant arbete måste det ske i samverkan med andra kommunala förvaltningar och myndigheter. Denna typ av samverkan är även viktig i arbetet att förebygga anlagda bränder, skolbränder, bränder i socialt utsatta områden med mera. Vi vill att räddningstjänsten ska uppfattas som en stark aktör inom det breda säkerhets- och trygghetsarbetet.

4.2 Säkerhetsmål

I linje med de prioriterade områdena har vi satt upp sex övergripande säkerhetsmål för perioden. Gemensamt för dessa är att det finns flera prestationer som kan verka för att säkerhetsmålen nås.

Under programperioden 2016 – 2019;

- Ska antalet insatser riktade mot brand i byggnad årligen minska.
- Ska det sammanlagda antalet döda och skadade i bostadsbränder minska.
- Ska andelen hushåll med fungerande brandvarnare och tillgänglig släckutrustning öka.
- Ska invånarnas och verksamheternas medvetenhet om olycksrisker, kunskaper och färdigheter för att förhindra och hantera olyckor stärkas.
- Ska konsekvenserna av inträffade olyckor minskas genom årligen taktiskt mer korrekt genomförda räddningsinsatser.
- Ska kommunerna i förbundet uppleva en ökad närvaro och medverkan från räddningstjänsten i det kommunala säkerhets- och trygghetsarbetet.

4.3 Uppföljning av mål

De uppsatta säkerhetsmålen och prestationsmålen ska följas upp i syfte att ta fram underlag för att utvärdera om skyddet mot olyckor i förbundet förbättras och om vi uppfyller våra åtaganden.

Uppföljning genomförs enligt en separat uppföljningsplan, se Bilaga 4. Uppföljningsplan.

Bilagor

Fördjupad information finns i följande bilagor som separata dokument.

Bilaga 1. Läget i SÄRF – Nulägesbeskrivning och analys

Bilaga 2. Beskrivning av operativ förmåga

Bilaga 3. Verksamhetsområden med prestationsmål

Bilaga 4. Uppföljningsplan

Bilaga 5. Avtal

Läget i SÄRF

Nulägesbeskrivning och analys av
bakgrundsfaktorer, olyckor och risker i Södra
Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Henrik Andersson

2015-02-02

Sammanfattning

Denna nulägesbeskrivning och analys är framtagen som underlag inför det kommande kommunala handlingsprogrammet för räddningstjänsten 2016-2019. Målet med nulägesbeskrivningen och analysen är att få fram ett underlag som beskriver de förutsättningar som påverkar och kan komma att påverka räddningstjänstens uppdrag. De viktigaste slutsatserna lyfts fram i korthet nedan.

Förbundsprofil

- Förbundet har en växande befolkning men med kommunala variationer
- Närmare 80 procent av befolkningen bor i tätorter med mer än 200 invånare
- Alla medlemskommuner har en åldrande befolkning med undantag av Borås
- Flest byggnader är från 1950-, 60-, och 70-talen. Nybyggandet är lågt i jämförelse
- 98 procent av byggnaderna är bostäder
- Majoriteten av befolkningen bor i singelhushåll och parhushåll
- Antalet registrerade fordon ökar
- Det sker en omfattande arbetspendling i förbundet

Olycksbild

- Antalet insatser i förhållande till befolkningen ligger relativt konstant och i nivå med landet som helhet men med kommunala variationer. Flest antal insatser per invånare genomförs i Svenljunga och Tranemo och minst antal insatser per invånare genomförs i Mark och Ulricehamn
- Trafikolyckor är den vanligaste olyckstypen och står för 20 procent av larmen
- Utomhusbränder och byggnadsbränder hamnar på andra respektive tredjeplats
- Det finns ett tydligt säsongsmönster när på året olyckor inträffar. De mest olycksdrabbade månaderna är april, december och maj
- Det inträffar fler olyckor under veckosluten än under vardagarna
- Det finns ett tydligt dygnsmonster när olyckor inträffar. Mellan klockan 16-18 inträffar flest antal olyckor. Mellan klockan 04-06 inträffar minst antal olyckor
- I drygt var fjärde olycka omkommer eller skadas människor. Mer än hälften av olyckorna medför egendomsskador
- Antalet människor som skadas i olyckor minskar
- Flest människor dör eller skadas i trafikolyckor
- Antalet trafikolyckor minskar i förbundet. I förhållande till befolkningen inträffar fler trafikolyckor i förbundet jämfört med i landet som helhet
- Mopedister och motorcyklister är särskilt olycksdrabbade i trafikolyckor
- Klart flest antal utomhusbränder inträffar i april
- Vanligaste orsaken till utomhusbränder är att de anläggs med uppsåt
- Ungefär 60 procent av byggnadsbränderna inträffar i bostäder
- Flest antal byggnadsbränder i allmänna byggnader inträffar i skolor
- Flest antal byggnadsbränder inträffar på vintern och minst antal inträffar på sommaren
- Byggnadsbränder är i de flesta fallen matlagningsrelaterade eller uppvärmningsrelaterade
- Nästan 60 procent av byggnadsbränderna begränsas till startföremålet

- Enligt Socialstyrelsen tog 1606 personer livet av sig i Sverige under 2013. Enligt Trafikverket kan var tionde dödsolycka i trafiken under 2012-2013 härledas till självmord

Riskbild

- En storskalig olycka ger omfattande konsekvenser som också påverkar räddningstjänstens verksamhet
- Skyddsvärden i form av liv, egendom och miljö kan breddas för att även inkludera människors hälsa, samhällets funktionalitet samt sociala och kulturella värden
- Extrema väderförhållanden som ger upphov till olyckor kan förväntas bli vanligare framöver
- Sociala risker i form av medvetna illgärningar är ett hot att räkna med som kan involvera räddningstjänsten
- I förbundet finns sju stycken 2:4-anläggningar där en olycka kan få allvarliga konsekvenser
- På våra vägar transporteras dagligen farligt gods. En olycka med en farligt gods-transport kan få mycket stora konsekvenser om den inträffar i anslutning till förbundets tätorter

Innehåll

1	Inledning.....	5
2	Förbundsprofil.....	6
3	Olycksbild.....	15
3.1	Hur mycket olyckor inträffar?.....	15
3.2	Vilka slags olyckor inträffar?	16
3.3	Var inträffar olyckorna?	17
3.4	När inträffar olyckorna?.....	18
3.5	Vem drabbas av olyckorna?	20
3.6	Varför inträffar olyckorna?.....	22
3.7	Trafikolyckor	22
3.8	Utomhusbränder.....	26
3.9	Byggnadsbränder	30
3.10	Suicid	37
4	Riskbild	38
4.1	Vad är skyddsvärt?.....	38
4.2	Vad hotar det skyddsvärda?	39
4.3	Fem tänkbara scenarier	42

1 Inledning

1.1 Syfte

Denna nulägesbeskrivning och analys är framtagen som underlag inför det kommande kommunala handlingsprogrammet för räddningstjänsten 2016-2019.

1.2 Mål

Målet med nulägesbeskrivningen och analysen är att få fram ett underlag som beskriver de förutsättningar som påverkar och kan komma att påverka räddningstjänstens uppdrag. Underlaget ska kunna användas för att i nästa steg ta fram prioriteringar, sätta upp mål och definiera räddningstjänstens förmåga inom både den olycksförebyggande och operativa verksamheten.

1.3 Avgränsningar

I nulägesbeskrivningen och analysen behandlas inte räddningstjänstens organisation och förmåga. Utgångspunkten är snarare att beskriva den omvärld räddningstjänsten har att anpassa sig till. Avsaknad av GIS-verktyg har begränsat möjligheten att geografisk åskådliggöra information.

1.4 Metod

Arbetet inleddes med en litteraturstudie för att förstå processen och vilket underlag som behövs bakom ett kommunalt handlingsprogram. Inspiration till innehåll har hämtats från andra räddningstjänsters handlingsprogram, SÄRF:s gamla handlingsprogram samt ett antal risk- och sårbarhetsanalyser från våra ägarkommuner. Statistik har hämtats från Statistiska centralbyrån (SCB), Borås Stad, Myndigheten för samhällskydd och beredskap (MSB) och SÄRF:s insatsrapporter. Statistiken beskriver antingen nuläget, hur utvecklingen har sett ut över tid eller hur olika områden etcetera förhåller sig till varandra med hjälp av inbördes jämförelser. I huvudsak har fem- och tioåriga tidsperioder används och jämförelser utåt har framförallt gjorts med Sverige genomsnittliga data.

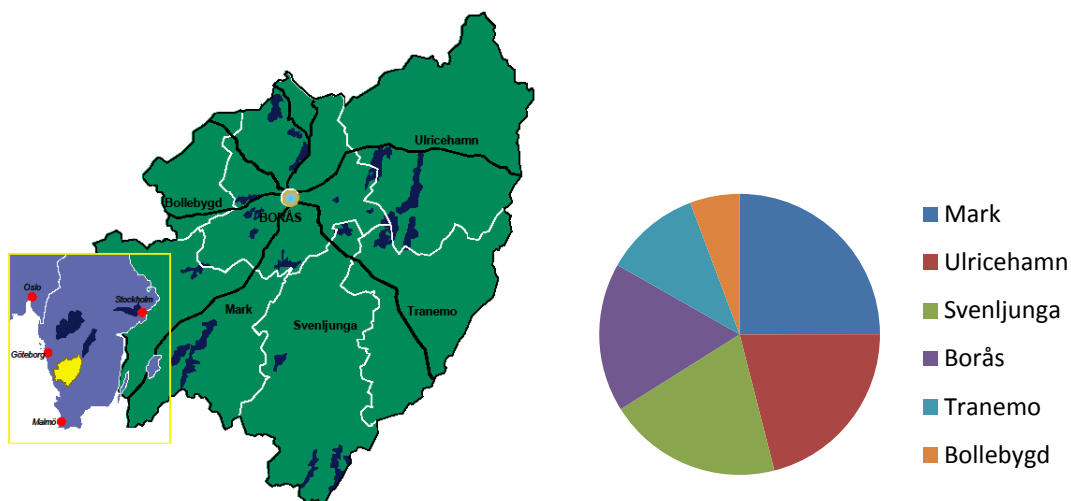
Lägesbeskrivningen och analysen¹ är uppbyggd kring tre delar:

- Förbundsprofil – En beskrivning i grova penseldrag av lokala förutsättningar och trender som i förlängningen kan påverka räddningstjänstens verksamhet.
- Olycksbild – En beskrivning av i huvudsak de vardagshändelser/mängdhändelser som under de senaste åren har föranlett räddningsinsatser och en del övriga uppdrag. Vilka olyckor inträffar? Hur har olyckorna förändrats över tid? Hur förhåller sig olyckorna relativt vår omvärld? - ”Mycket av det som hände igår kommer också att hända imorgon”.
- Riskbild – En beskrivning av tänkbara olycks- och krisscenarier i vårt samhälle som kan medföra en stor påfrestan för räddningstjänsten. Riskbilden utgår ifrån vad som är skyddsvärt och vad som kan hota det skyddsvärda. Beskrivningen av scenarierna lägger tonvikten vid vilka troliga konsekvenser som kan uppstå.

¹ Analysen består av kortare egna resonemang som är markerade i *kursiv stil*.

2 Förbundsprofil

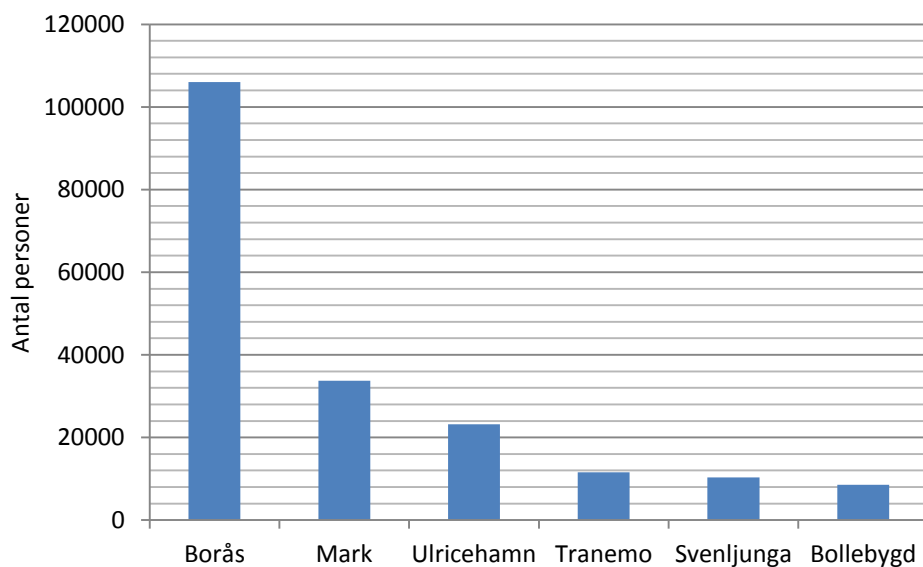
Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund tillhör de sex kommunerna; Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Totalt täcker förbundet en yta på 5145 kvadratkilometer vilket motsvarar en dryg femtedel av Västra Götalands län. En stor del av ytan täcks av skog. Sjöar och vattendrag upptar drygt sex procent (SCB). Till ytan är Marks kommun störst, följt av Ulricehamn, Svenljunga, Borås, Tranemo och Bollebygd, se nedan.

Fördelning av förbundets yta över kommunerna (SCB).

Befolkning

I förbundet bor 193351 personer år 2013. Flest bor i Borås Stad, följt av Marks, Ulricehamns, Tranemo, Svenljunga och Bollebygds kommun, se nedan.

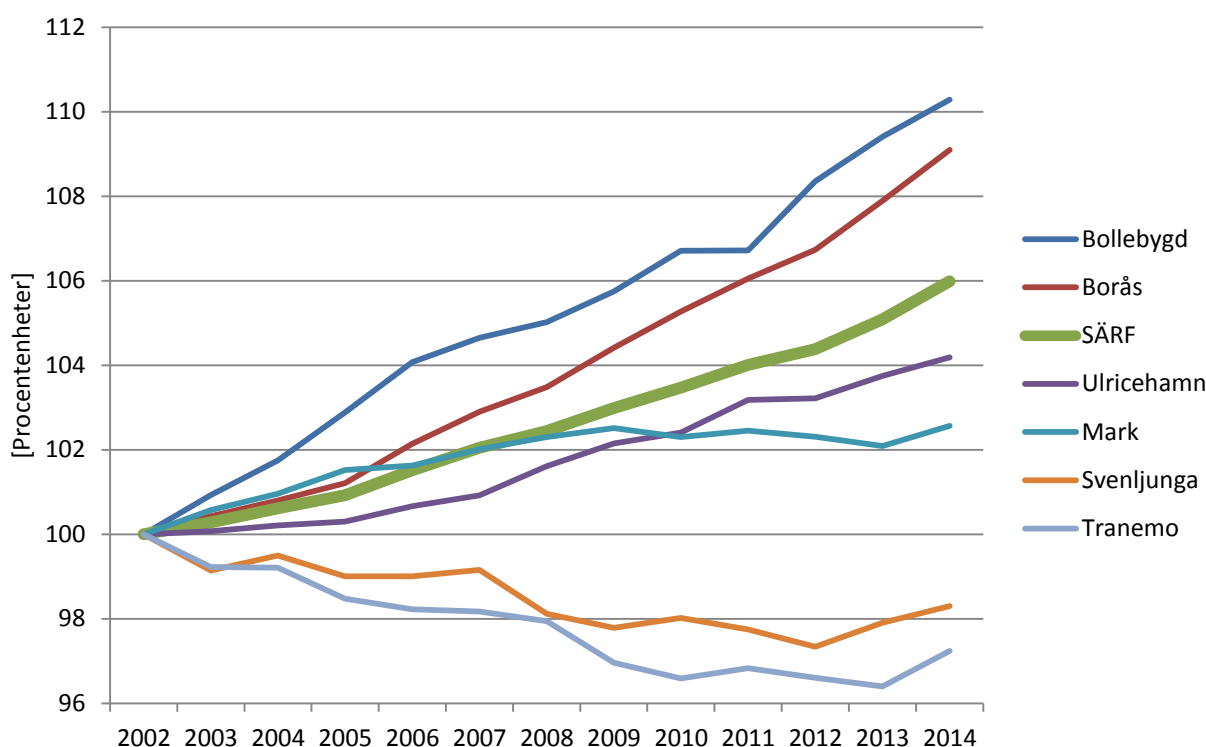

Folkmängden i kommunerna november 2013 (SCB).

Befolkningsutveckling

Befolkningen i förbundet har under en tolvårsperiod mellan år 2002 och 2014 ökat med 10992 personer. Störst relativ ökning har skett i Bollebygd, Borås och Ulricehamn. I Svenljunga och Tranemo har befolkningsutvecklingen under samma period varit negativ, se nedan.

Mönstret pekar mot att det råder en generell positiv befolkningsökning i området som lär fortsätta de närmaste åren. En annan slutsats av siffrorna är att människor tenderar att vilja bo i större orter och/eller i närhet till storstäder, till exempel Göteborg, vilket innebär att en fortsatt befolkningsökning troligtvis kommer att koncentreras till de områden som redan uppvisat stora ökningar.

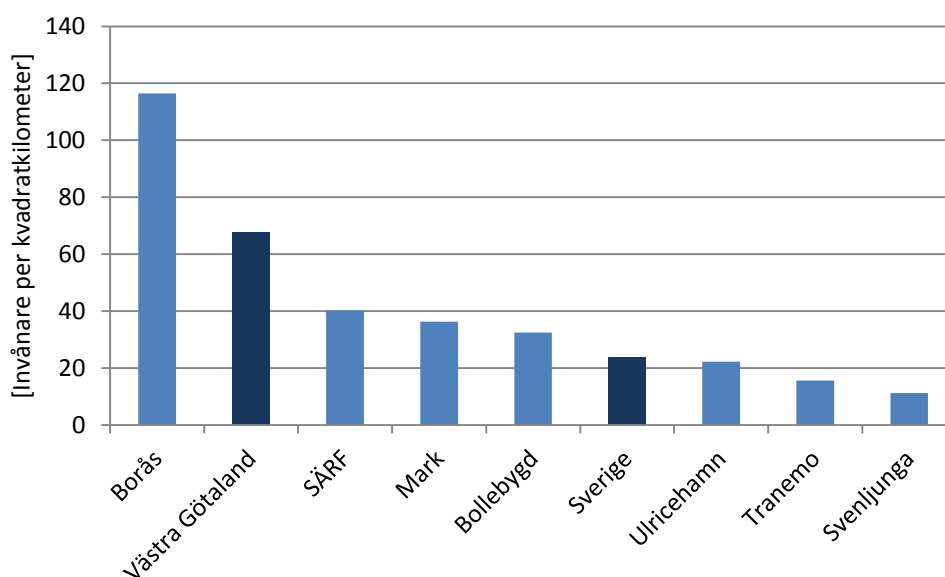

Relativ befolkningsutveckling 2002-2014 (SCB).

Befolkningstäthet

I genomsnitt bor det ungefär 40 invånare per kvadratkilometer i förbundet men befolkningstätheten är ojämnt fördelad över ytan. En stor del av ytan präglas av glesbygd. Borås är den kommun som är mest tätbefolkad. Svenljunga är den kommun som är mest glesbefolkad, se nedan.

I de områden där många bor och verkar inträffar fler olyckor och olyckorna kan ofta medföra större samhällsliga konsekvenser. I glesbygdsområden inträffar desto färre olyckor men å andra sidan är sårbarheten högre i och med större avstånd till all form av samhällsservice, inklusive räddningstjänst.

Befolkningstäthet 2013 (SCB).

Tätorter

Det finns 63 tätorter med fler än 200 invånare i SÄRF år 2010. 78,3 procent av befolkningen bor i någon av dessa orter, se nedan. Det innebär att resterande andel av befolkningen bor i glesbygd.

En olycka som inträffar i glesbygd kan ta längre för att bli upptäckt och generellt är insatstiderna längre till olyckor i glesbygdsområden.

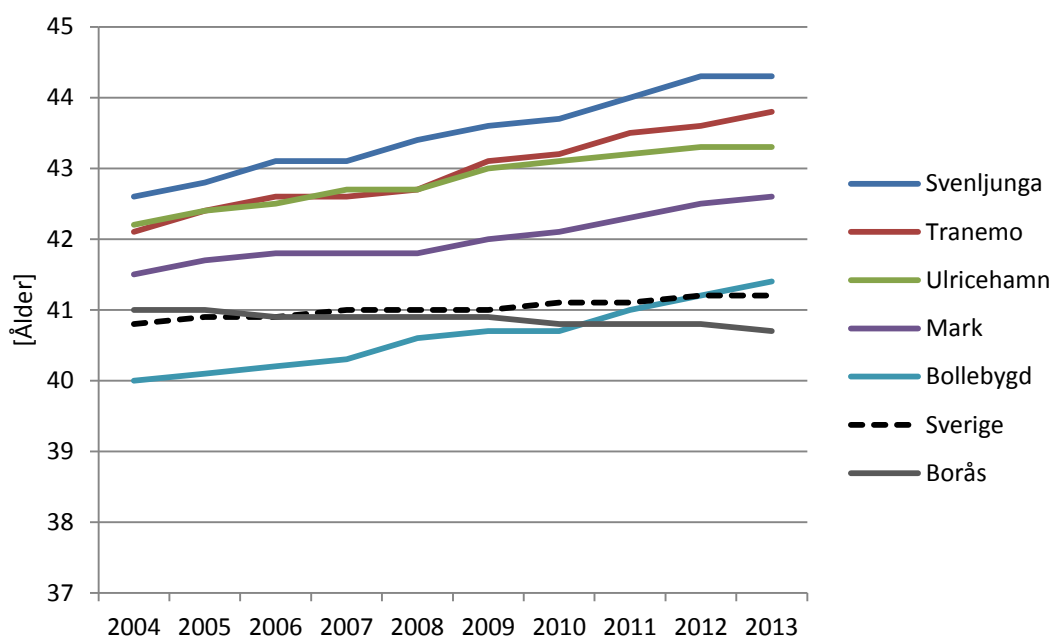
Befolkning i tätorterna 2010, tillhörande kommuner inom parentes (SCB).

Borås, (Borås)	66273	Sexdrega, (Svenljunga)	787	Dannike, (Borås)	369
Kinna + Skene, (Mark)	14776	Dalstorp, (Tranemo)	776	Berghem, (Mark)	360
Ulricehamn, (Ulricehamn)	9787	Grimsås, (Tranemo)	721	Nitta, (Ulricehamn)	354
Fristad, (Borås)	4924	Hökerum, (Ulricehamn)	695	Hedared, (Borås)	353
Viskafors, (Borås)	3790	Hyssna, (Mark)	638	Rännaväg, (Ulricehamn)	336
Bollebygd, (Bollebygd)	3566	Dalum, (Ulricehamn)	638	Rosenlund, (Tranemo)	316
Svenljunga, (Svenljunga)	3418	Olsfors, (Bollebygd)	623	Frölunda, (Svenljunga)	309
Dalsjöfors, (Borås)	3362	Sandhult, (Borås)	608	Bosnäs, (Borås)	308
Tranemo, (Tranemo)	3168	Hillared, (Svenljunga)	578	Öxabäck, (Mark)	300
Sandared, (Borås)	3160	Vegby, (Ulricehamn)	549	Mjöbäck, (Svenljunga)	294
Sjömarken, (Borås)	2829	Överlida, (Svenljunga)	525	Äspered, (Borås)	287
Fritsla, (Mark)	2293	Blidsberg, (Ulricehamn)	508	Trädet, (Ulricehamn)	277
Gånghester, (Borås)	1526	Marbäck, (Ulricehamn)	474	Ambjörnarp, (Tranemo)	270
Limmared, (Tranemo)	1412	Gällstad, (Ulricehamn)	471	Hulu, (Ulricehamn)	266
Horred, (Mark)	1271	Björketorp, (Mark)	467	Uddebo, (Tranemo)	258
Sätila, (Mark)	1059	Aplared, (Borås)	465	Holsljunga, (Svenljunga)	255
Rydboholm, (Borås)	1023	Torestorp, (Mark)	419	Kinnarumma, (Borås)	253
Långhem, (Tranemo)	989	Rydal, (Mark)	402	Hultafors, (Bollebygd)	227
Frufällan, (Borås)	917	Rångedala, (Borås)	392	Bredared, (Borås)	227
Målsryd, (Borås)	907	Borgstena, (Borås)	386	Tosseryd, (Borås)	223
Timmele, (Ulricehamn)	847	Tölsjö, (Bollebygd)	369	Ljungsarp, (Tranemo)	203

Åldersutveckling

Genomsnittsåldern hos befolkningen i förbundet ökar generellt, liksom för landet i stort. Befolkningen i Svenljunga och Tranemo har högst genomsnittsålder medan befolkningen i Borås och Bollebygd har lägst genomsnittsålder, se nedan. Trenden stämmer hyfsat överrens med befolkningsutvecklingen i kommunerna, det vill säga en ökad inflyttning till större städer och att en hög andel äldre i befolkningen leder till högre dödstal och vice versa.

Utmaningen med en åldrande befolkning är att hantera en ökad risk för olyckor. Tänkbara scenarier kan vara fler fallolyckor och bränder där man glömmer stänga av spisen. En åldrande befolkning kommer även att innebära en ökad sårbarhet mot olyckor där konsekvenserna av en olycka blir större för individen. Detta kan tas i uttryck av att äldre lättare får benbrott när de faller, att de kan ha svårt att utrymma på egen hand vid en brand och så vidare.

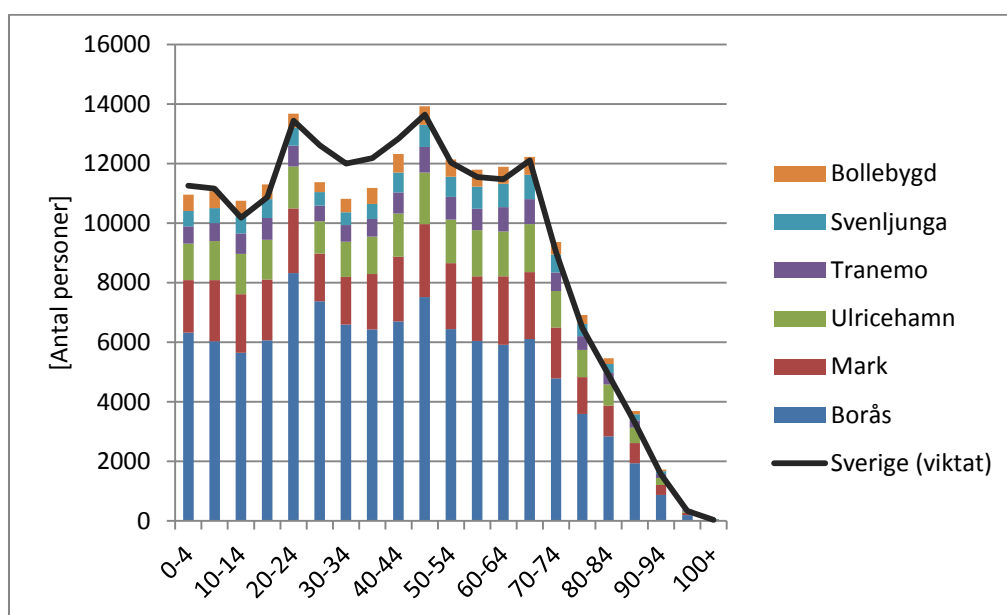

Genomsnittsålder över tid (SCB).

Åldersfördelning

Åldersfördelningen hos befolkningen i förbundet följer ungefär samma mönster som i landet som helhet, se nedan. Vi har en lägre andel människor i åldrarna 25-44 men istället en något högre andel av människor i åldrarna 45 år och uppåt. Sedan finns vissa skillnader bland kommunerna. Här är det framförallt:

- Borås som sticker ut med en hög andel i åldrarna 20-39 och en låg andel i åldrarna 50-69
- Övriga kommuner ligger mer lika varandra i åldersfördelningen med två undantag:
 - Hög andel av åldrarna 0-9 i Bollebygd
 - Hög andel av åldrarna 55 och uppåt i Svenljunga

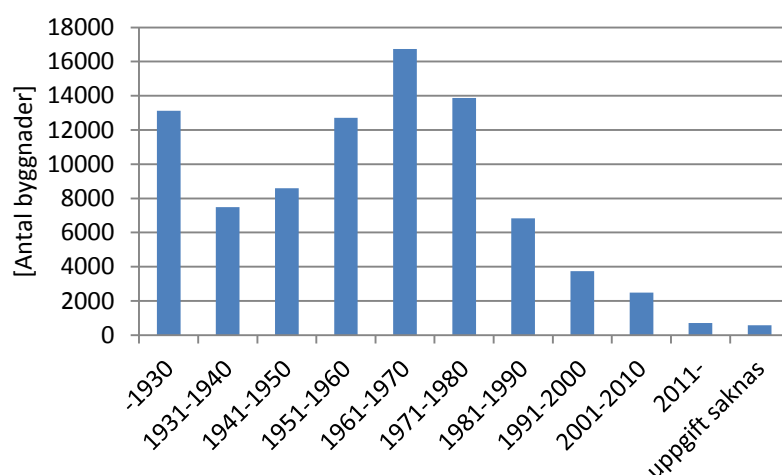

Ålderfördelningen hos befolkningen i kommunerna och en nationell jämförelse 2013 (SCB).

Byggnadsbestånd

Byggnadsbeståndet i förbundet enligt nedan. En stor andel av bebyggelsen som finns tillkom mellan år 1950-1980. På kommunnivå är mönstret ungefär detsamma med undantag av att byggandet under några decennier i mitten av 1900-talet var extra stort i Borås. Resterande kommuner har något högre andel äldre bebyggelse. Med historiska mått mäts dagens nybyggande inte på särskilt höga nivåer.

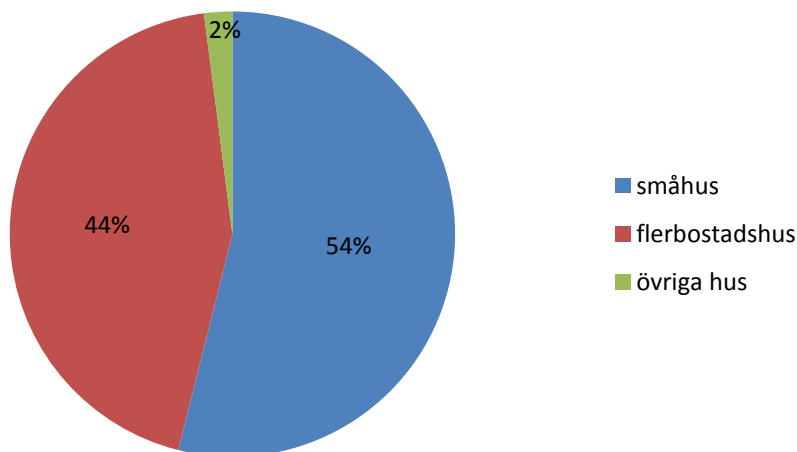
Den äldsta delen av bebyggelsen har ofta både ett lågt inbyggt brandskydd samtidigt som den är värdefull och svårersättlig. De byggmetoder och principlösningar som användes under miljonprogrammet är troligtvis fortfarande vanligt förekommande. Eftersom andelen "moderna" byggnader är låg är det få byggnader som uppfyller dagens krav på brandskydd eftersom byggreglerna successivt har skärpts och inte gäller retroaktivt.

Byggnadsbeståndets ålder fördelning (SCB).

Den vanligaste typ av byggnad är småhus, vilket avser friliggande en- och tvåbostadshus samt par-, rad- och kedjehus (exklusive fritidshus). Den näst vanligaste byggnadstypen är flerbostadshus, vilket avser bostadsbyggnader innehållande tre eller flera lägenheter inklusive loftgångshus. Resterande byggnader med verksamheter och så vidare kategoriseras som övriga hus, se nedan. På kommunnivå utmärker sig Borås med en större andel flerbostadshus, närmare 60 procent av det totala beståndet.

Hur människor bor kan bland annat berätta om vilken typ av situation och problematik som kan förväntas vid bostadsbränder och även vad som troligast orsakar en brand. I Borås är det till exempel troligare att räddningstjänsten får rycka ut till lägenhetsbränder och i övriga kommuner är det mer sannolikt med villabränder, vilket också insatsstatistiken visar.

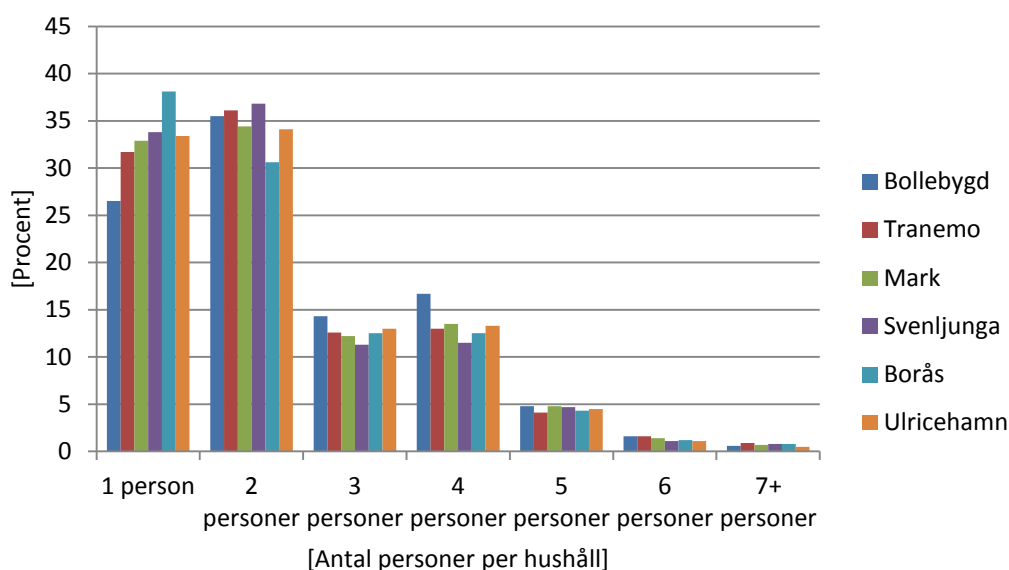

Typ av förekommande byggnader (SCB).

Boende

Majoriteten av befolkningen bor i singelhushåll eller så bor man parvis. Andelen hushåll bestående av tre eller fyra personer är lägre men ungefär lika stora. Större hushåll är genast mer ovanligt. På kommunnivå skillnaderna små. Det som sticker ut något är att det finns en högre andel singelhushåll i Borås samt en högre andel av ett- och tvåbarnsfamiljer i Bollebygd.

Hur många som bor ihop kan påverka till exempel en utrymningsituation vid bostadsbränder. Räddningstjänsten kan förvänta sig att det i cirka 9 av 10 hushåll bor det mellan en till fyra personer. Samtidigt finns extremfall, med väldigt stora familjer. Den så kallade Rinkebybranden är ett sådant exempel där 14 personer befann sig i samma lägenhet och sju personer omkom.

Fördelning av hushåll efter hushållens storlek mätt i personantal 2013 (SCB).

Infrastruktur

En stor del av trafiken, såväl persontrafik som godstransporter, utgörs av genomfartstrafik på Riksväg 40 och Riksväg 27. Järnvägstrafiken i området består av både persontrafik och godstransporter.

Under 2016 kommer en ny sträckning av Riksväg 27 öppnas och inom de närmsta tio åren kommer byggnationen av den nya järnvägen Götalandsbanan sannolikt ha påbörjats, vilket kommer förändra rörelsemönstret och riskbilden i regionen.

De mest trafikerade vägarna i området är:

- Riksväg 40 (Göteborg-Bollebygd-Borås-Ulricehamn-Jönköping)
- Riksväg 27 (Borås-Tranemo-Gislaved)
- Riksväg 41 (Borås-Mark-Varberg)
- Riksväg 42 (Borås-Värgårda)
- Länsväg 180 (Borås-Alingsås)
- Länsväg 156 (Rv40-Mark-Svenljunga-Tranemo)
- Länsväg 154 (Rv27-Svenljunga-Ullared)
- Riksväg 46 (Ulricehamn-Falköping)
- Länsväg 157 (Ulricehamn-Tranemo)

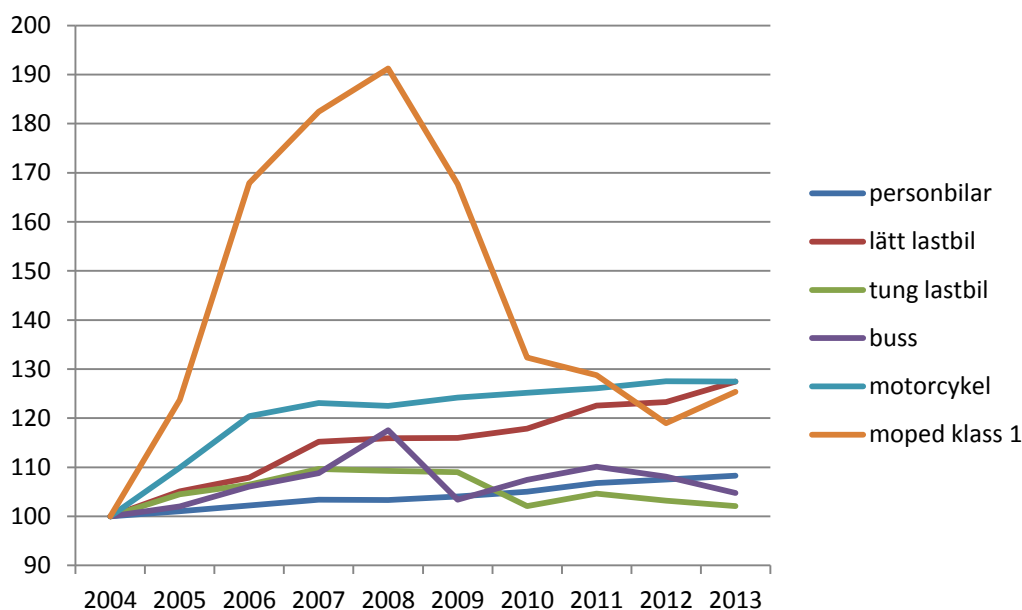
Järnvägsnätet genomkorsar området med linjerna:

- Kust till kust-banan (Göteborg-Borås-Alvesta-Kalmar)
- Viskadalsbanan (Borås-Mark-Varberg)
- Älvsborgsbanan (Borås-Herrljunga-Uddevalla)

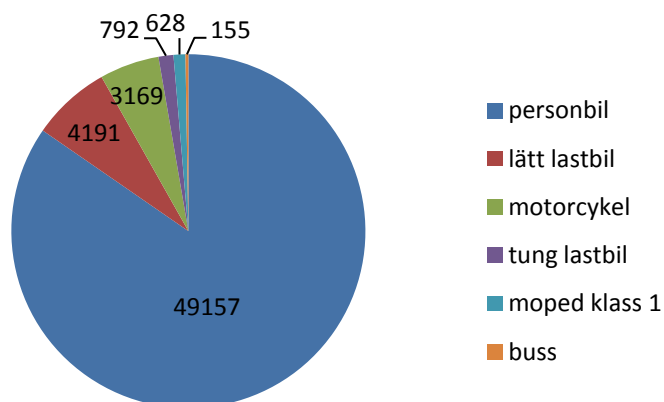
Trafik

Antalet fordon som är registrerade i trafiken har under den senaste tioårsperioden ökat. Siffrorna i detta avsnitt gäller för Borås där den totala ökningen av fordon varit ungefär tio procent. Utvecklingen över olika fordonsslag kan ses nedan. Motorcyklar, mopeder och lätta lastbilar (totalvikt $\leq 3,5$ ton) har ökat mest. Idag finns ungefär 50000 registrerade personbilar i Borås.

Att antalet fordon i trafiken har ökat behöver inte innebära att trafiken i sig har ökat. Att det finns fler motorcyklar och mopedister tyder på att det finns fler så kallade oskyddade trafikanter i trafiken som är extra sårbara vid trafikolyckor. Cyklister är en annan grupp oskyddade trafikanter som dock inte finns med i statistiken.

Relativ utveckling över antalet registrerade fordon i trafik i Borås stad 2004-2013 (SCB).

Antal registrerade fordon i trafik i Borås 2013 (SCB).

Pendling

Det förekommer en stor arbetspendling utmed Riksväg 40 och 41. Siffrorna nedan är inte heltäckande utan omfattar de som antingen pendlar in till Borås eller pendlar ut från Borås. Det mest använda kollektiva transportmedlet är bussar.

Pendlingsstatistik för Borås Stad 2012 (Borås Stad).

Till Borås kommer pendlare från	Antal till	Från Borås åker pendlare	Antal
Ulricehamn +	1 903	Göteborg	2 253
Göteborg	1 895	Mark	785
Mark	1 875	Ulricehamn	535
Bollebygd	922	Bollebygd	459
Svenljunga	890	Tranemo	407
Alingsås	620	Härryda	359
Tranemo	559	Svenljunga +	348
Härryda	448	Stockholm	344
Herrljunga	410	Mölnadal	341
Vårgårda	246	Alingsås	244
Mölnadal	211	Herrljunga	176
Varberg	185	Jönköping	126
Lerum	167	Vårgårda	103
Stockholm	167	Varberg	89
Övriga platser	1 933	Övriga platser	1 505
Totalt in	12 431	Totalt ut	8 074

Övrigt

Ovanstående rubriker utgör ett axplock för att beskriva samhällsförhållanden som kan och kommer att påverka räddningstjänstens verksamhet. Det finns fler områden som kan ha en påverkan men som inte tas upp mer här, till exempel:

- Folkhälsa
- Sysselsättning
- Social oro
- Samhällsviktiga funktioner
- Integration
- Samhällsplanering
- Övrig infrastruktur
- Ekonomi
- Brottslighet
- Väder
- Särskild bebyggelse
- Naturområden

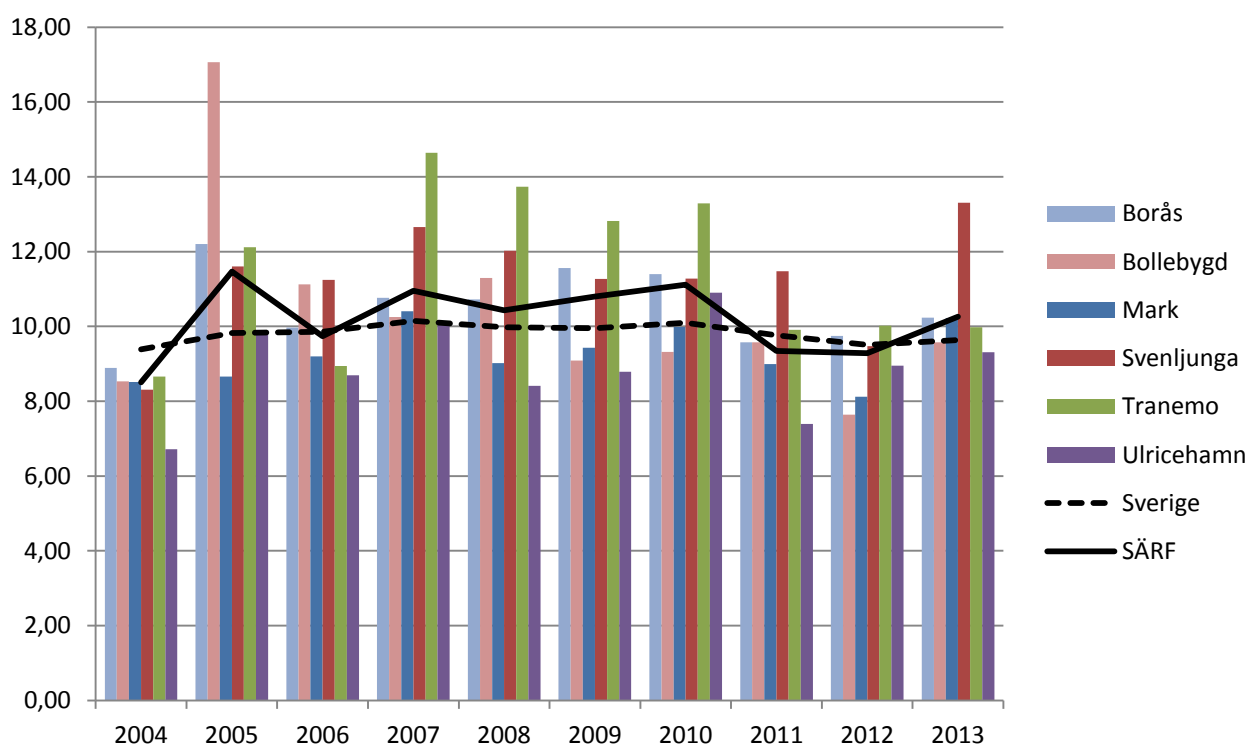
3 Olycksbild

I detta avsnitt presenteras en olycksbild utifrån de händelser som har föranlett räddningsinsatser de senaste åren. I några fall tas andra uppdrag med, vilket i huvudsak handlar om IVPA-uppdrag (i väntan på ambulans). Avsnittet avslutas med en fördjupning över de tre vanligast förekommande olyckstyperna.

3.1 Hur mycket olyckor inträffar?

År 2013 larmades räddningstjänsten till knappt 2000 räddningsinsatser enligt definitionen i LSO. Utöver detta utförde räddningstjänsten ungefär 650 övriga uppdrag där merparten var IVPA. Den senaste tioårsperioden har antalet insatser per år legat relativt konstant medan befolkningen har ökat något. Antalet insatser i förhållande till folkmängden, mätt i antalet insatser per 1000 invånare, har därför minskat marginellt under samma tidsperiod. Antalet insatser följer ungefär riksgenomsnittet. Bland kommunerna varierar insatstalen. Flest insatser per invånare och år har under de senaste tio åren genomförts i Svenljunga och Tranemo medan det i Mark och Ulricehamn har genomförts minst antal insatser, se nedan.

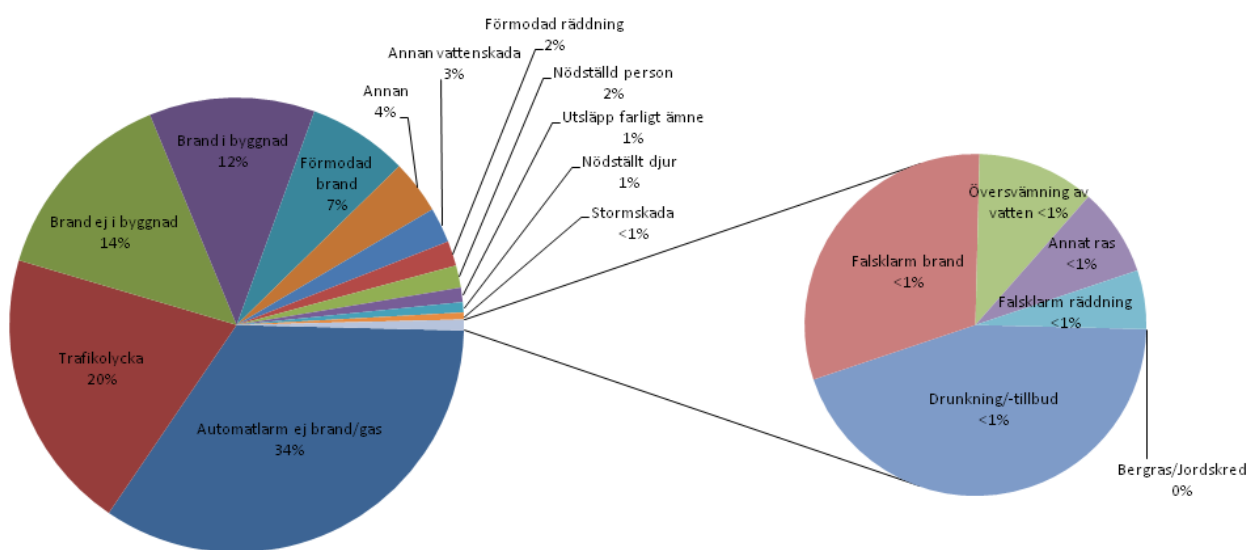
Det är svårt att utan en djupare analys bedöma varför antalet insatser per invånare varierar geografiskt. Det finns förmodligen flera anledningar till detta. Något som kan tänkas ge höga insatstal i ett område är om det är glesbefolkat men samtidigt har mycket genomfartstrafik som genererar förhållandevis många trafikolyckor.

Antal insatser per 1000 invånare mellan 2004-2013 (MSB).

3.2 Vilka slags olyckor inträffar?

Räddningstjänsten larmas och förbereder en räddningsinsats när en olycka har inträffat eller riskerar att inträffa, när en olycka befaras ha inträffat eller när någon uppsåtligen larmar räddningstjänsten i onödan. 57 procent av larmen har under de senaste fem åren inneburit att en olycka har inträffat eller att det föreligger en överhängande risk för att en olycka ska inträffa, ett så kallat tillbud. Den vanligaste insatstypen är ett ”onödigt larm”, automatlarm där ingen brand har inträffat. De tre vanligaste olyckstyperna är trafikolyckor, bränder utomhus följt av byggnadsbränder, se nedan. I tabellen nedan förklaras vad som menas med några av insatstyperna som är representerade.

Fördelning av insatser efter insatstyp i SÄRF. Genomsnitt för 2009-2013 (MSB).

Annan vattenskada Vattenskador från annat än vattendrag. Till exempel läcka från vattenrör eller häftigt regn.

Annat ras Ras som inte är bergras eller jordskred. Till exempel snö- eller byggnadsras.

Automatlarm, ej brand/gas Räddningstjänsten larmas av en automatisk larmanordning som är direkt ansluten till brandstationen (eller en ständigt bemannad central som larmar ut räddningstjänsten), utan att fara för brand eller gasutsläpp föreligger.

Drunkning/-tillbud Livräddningsinsatser då någon riskerar att drunkna. Sökning efter lik då ingen möjlighet att rädda liv kan finnas betraktas normalt inte som olycka/tillbud utan annat uppdrag.

Falsklarm brand Uppsåtligt falsklarm om brand. Observera att falsklarm genom intryckt larmknapp kodas som automatlarm, ej brand/gas.

Falsklarm räddning Uppsåtligt falsklarm angående annat än brand.

Förmodad brand Larm om brand som en person lämnat i god tro men då fara för brand ej kunnat konstateras. Till exempel solen som glänsar i ett fönster, förångande av dagg på plåttak.

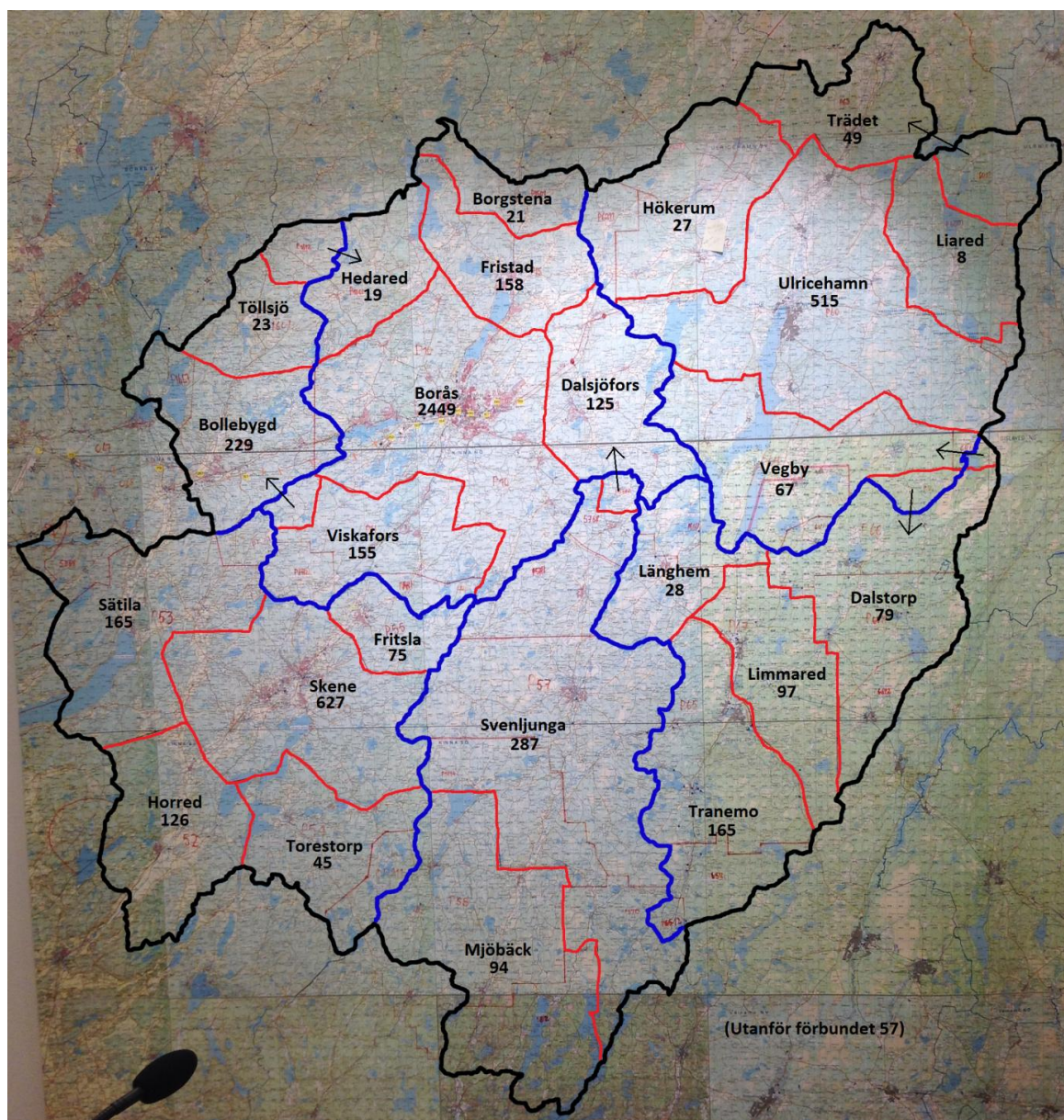
Förmodad räddning Larm om annat än brand som en person lämnat i god tro men då fara för olycka ej kunnat konstateras. Till exempel när en förbipasserande larmar till en trafikolycka men det visar sig att bilen är övergiven och har legat i diket en längre tid.

Nödställd person Avser människor i ett livsfarligt läge pga. annat än de övriga olyckstyperna, och annat än ren hälso- och sjukvård som avses i Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). Till exempel hot om hoppning, fastklämd i maskin eller hiss.

3.3 Var inträffar olyckorna?

Den geografiska spridningen av de olyckor som inträffar är stor. Flest olyckor har de senaste fem åren inträffat i Borås, Kinna/Skene och Ulricehamn med omnejd. På kartan nedan visas i vilket stationsområde olyckorna har inträffat, vilket inte ska förknippas med vilken station som har larmats ut. I kartan markerar svart linje förbundets yttre gräns, blå linje kommungräns och röd linje stationsområdesgräns.

En grundläggande men något intetsägande förklaring till den geografiska spridningen av olyckorna är att de inträffar i de områden där flest människor vistas. På stationsområdesnivå är det svårt att jämföra med övrig statistik då stationsområdena endast existerar för räddningstjänsten.

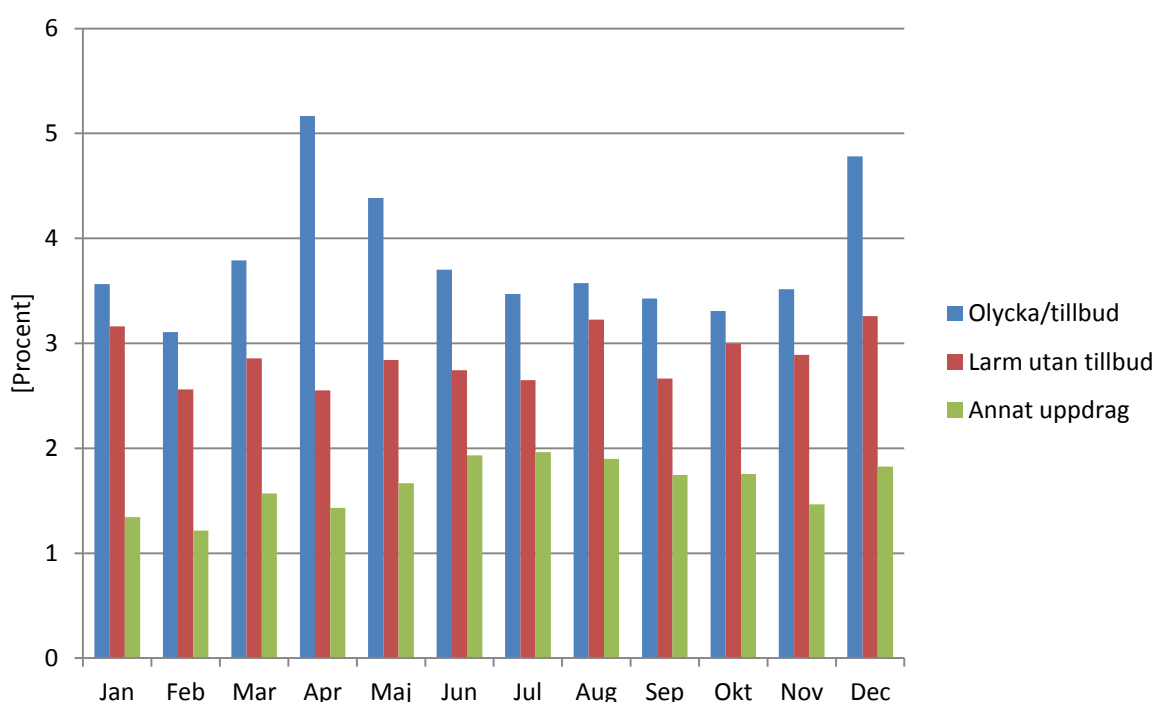

Antal insatser till olycka/tillbud per stationsområde mellan 2009-2013 (SÄRF).

3.4 När inträffar olyckorna?

Det finns ett tydligt säsongsmonster när på året olyckor inträffar. De mest olycksdrabbade månaderna är april, december och maj. Fördelningen av *larm utan tillbud* (främst automatlarm) är relativt jämn över året. Sommartid brukar det ske något fler *annat uppdrag* (främst IVPA-uppdrag), se nedan.

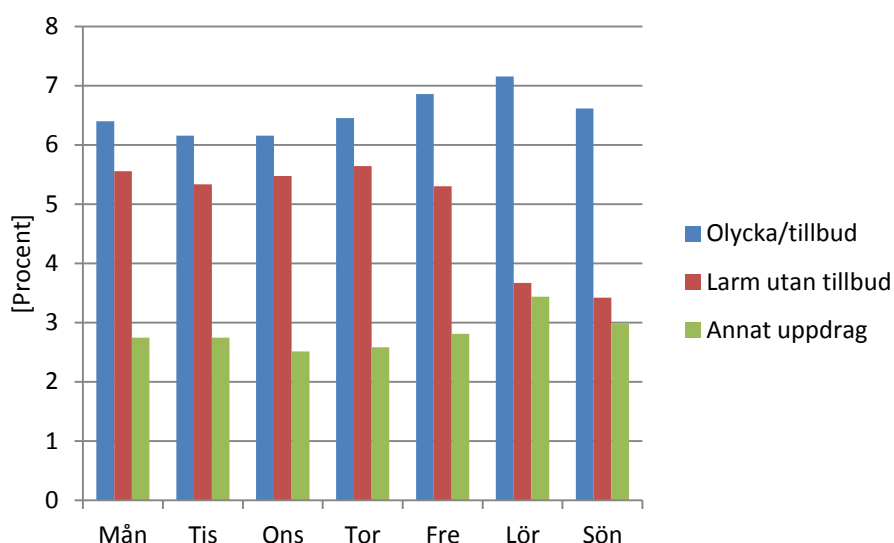
Säsongsmonstret kan i huvudsak förklaras av att det på vårkanten uppstår många bränder ute när det torkar upp ute i naturen och det finns god tillgång till dött fjolårsgräs som då är lättantändligt. I slutet av året och början av vintern ökar dels trafikolyckorna när trafikanterna överraskas av halt väglag, dels ökar byggnadsbränderna när man under juletid använder mer levande ljus och eldar mer för uppvärmningsbehov.

Procentuell fördelning av uppdrag över månader, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

Över veckodagarna finns inga stora variationer i antalet uppdrag. Det brukar inträffa något fler olyckor och IVPA-uppdrag under veckosluten. Det som är mest avvikande är att andelen automatlarm minskar markant under lördagar och söndagar, se nedan.

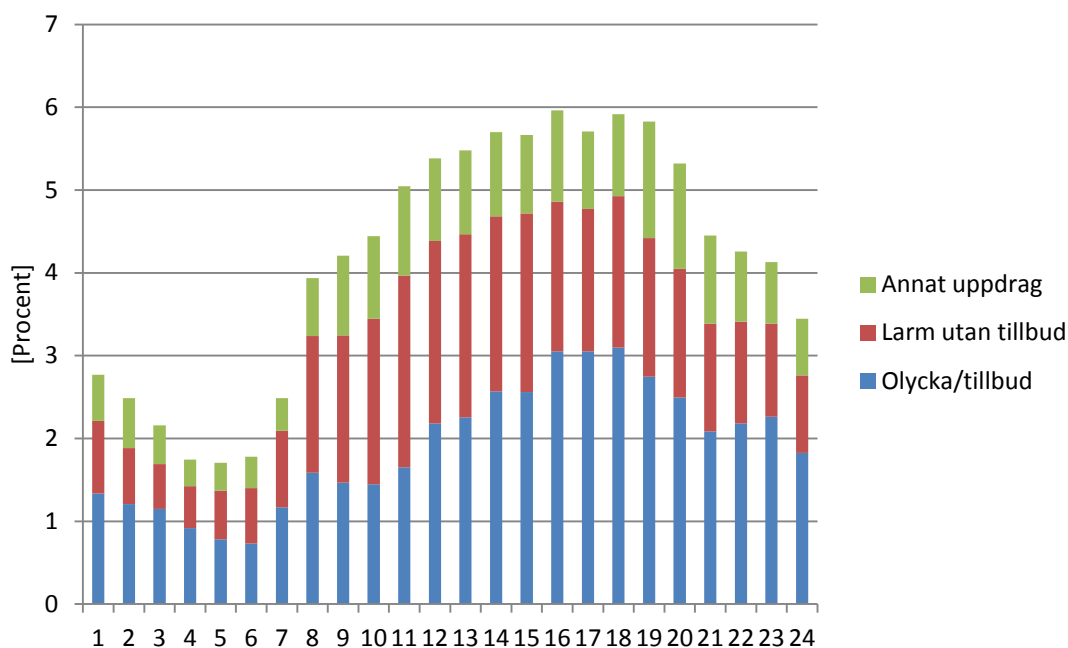
På helgerna vistas fler i sin hemmiljö eller är ute och aktiverar sig och färre vistas på sin arbetsplats vilket kan tänkas förklara den då något högre olycksfrekvensen och även den lägre automatlarmsfrekvensen.

Procentuell fördelning av uppdrag över veckodagar, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

När på dygnet flest olyckor inträffar är tydligt. Detta sker när människor är vakna och aktiva. Allra flest olyckor inträffar i samband med arbetsdagens slut. Antalet automatlarm kulminerar vid lunchtid och IVPA-uppdragen kulminerar tidig kväll, se nedan.

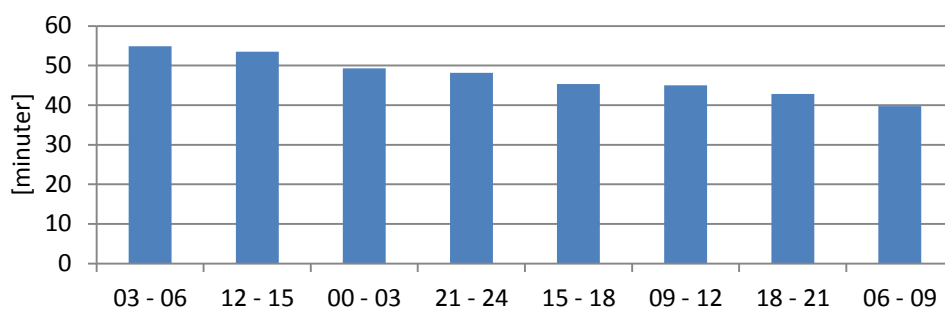
Eftersom trafikolyckor är den vanligaste olyckstypen är det lätt att förstå att det totala antalet olyckor ökar på eftermiddagen när människor är på väg hem från sina arbeten. Det borde visserligen vara ungefär lika mycket trafik på morgonen när människor är på väg till sina arbeten, men då inträffar inte lika många olyckor. Kanske finns det en trötthetsfaktor som kan förklara detta.

Procentuell fördelning av uppdrag över klockslag, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

I figuren nedan visas hur länge i genomsnitt som räddningstjänst pågår vid en olycka, fördelat över tid på dygnet. Räddningstjänst pågår i genomsnitt som längst nattetid och tidig eftermiddag.

Värdena kan tolkas som att de olyckor som inträffar nattetid generellt är något större. Observera dock att genomsnittlig räddningstjänsttid är ett trubbigt sätt att mäta storleken, komplexiteten eller allvarligheten på de olyckor som inträffar och det statistiska underlaget är begränsat i detta fall (enbart för de senaste två åren).

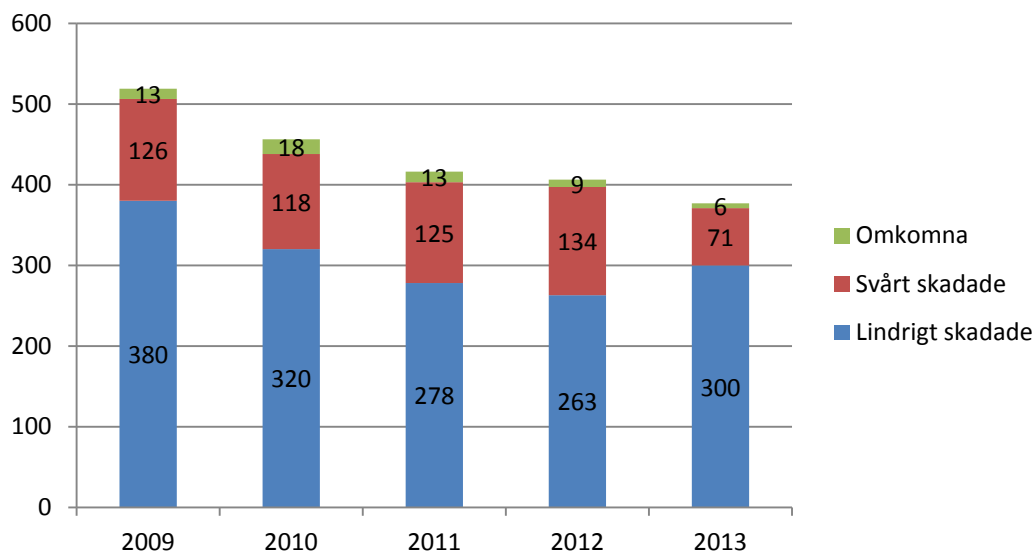

Genomsnittlig räddningstjänsttid per olycka/tillbud fördelat över tid på dygnet 2013-2014 (SÄRF).

3.5 Vem drabbas av olyckorna?

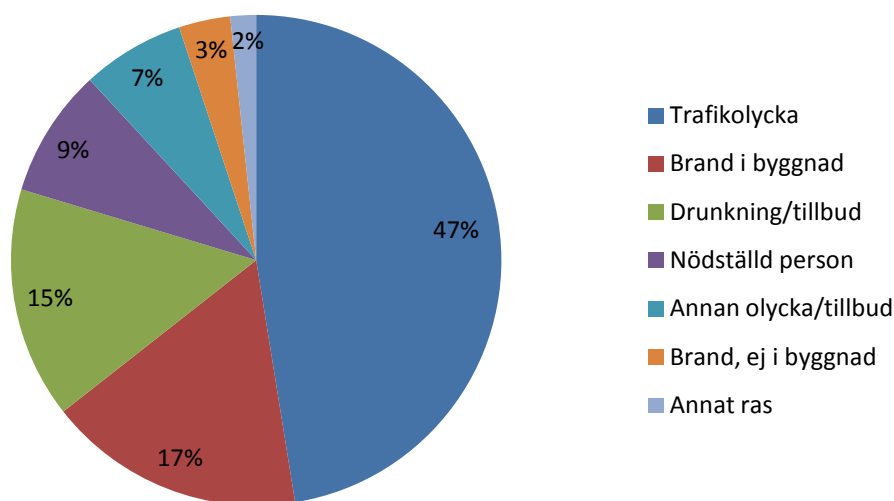
- I 27 procent av olyckorna rapporteras om omkomna eller skadade personer
- I 51 procent av olyckorna rapporteras om egendomsskador
- I två procent av olyckorna rapporteras om miljöskador

Det råder en positiv trend vad gäller antalet rapporterade skadade i olyckor, som har minskat för varje år de senaste fem åren, se nedan. Det faktiska skadeutfallet är troligtvis högre eftersom personer kan behöva uppsöka vård efter olyckan eller att svårt skadade senare avlider utan att det kommit räddningstjänsten till kännedom. Observera att sjukvårdsuppdrag, t.ex. IVPA, inte är inkluderade i statistiken.

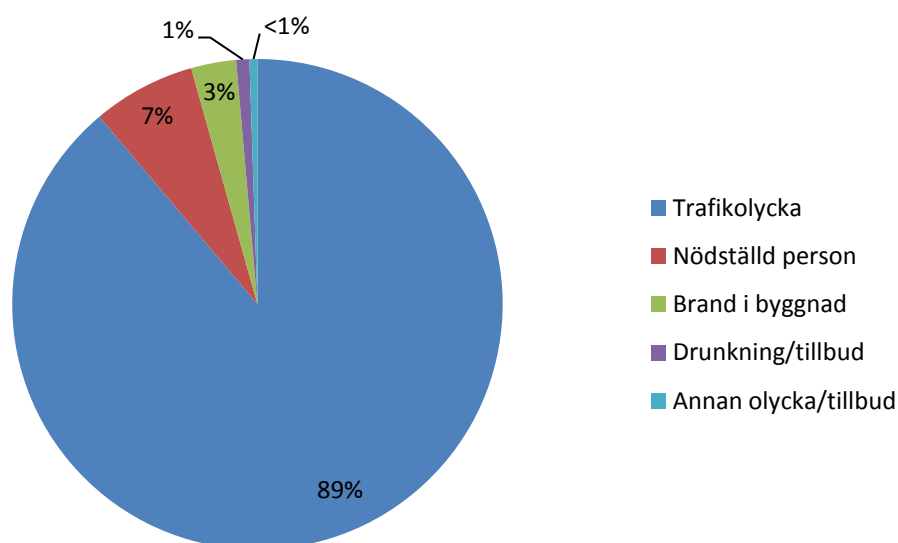

Antal skadeutfall per år mellan 2009-2013 (SÄRF).

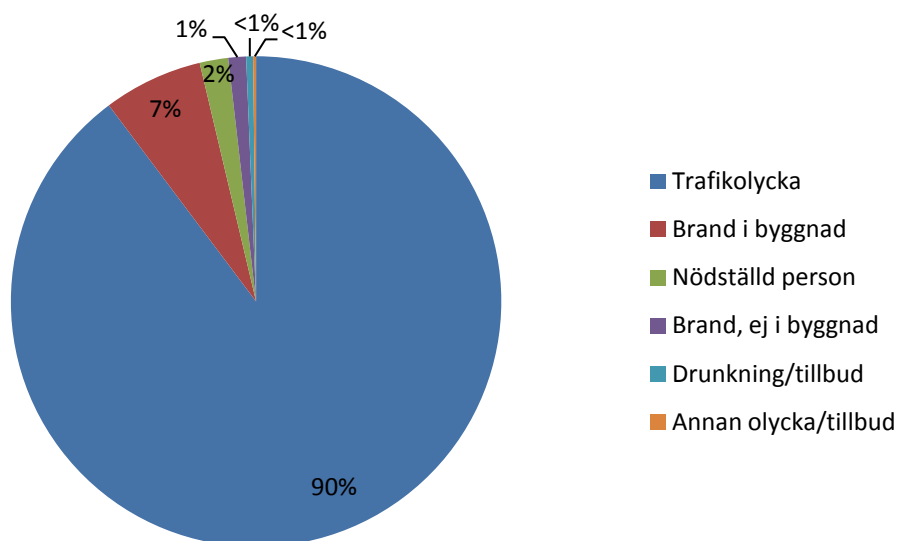
Trafikolyckor är den olyckstyp som räddningstjänsten rycker ut till som orsakar störst skada på människor, både sett till antalet omkomna, svårt skadade och lindrigt skadade, se nedan. Det betyder nödvändigtvis inte att trafikolyckor är dödligare än andra olyckstyper. Mellan år 2009-2013 var exempelvis knappt 1,4 procent av trafikolyckorna dödsolyckor medan nästan 22 procent av drunkningslarmen innebar att en person hade omkommit.

Procentuell fördelning av omkomna över olyckstyp, 2009-2013 (SÄRF).

Procentuell fördelning av svårt skadade över olyckstyp, 2009-2013 (SÄRF).

Procentuell fördelning av lindrigt skadade över olyckstyp, 2009-2013 (SÄRF).

Det finns fler aspekter på vem, eller vad, som drabbas av olyckor som inte tas upp här men som kan vara värt att nämna:

- Hur olyckor fördelas över människors kön, ålder och livssituation
- Samhällets kostnader för de olika olyckstyperna

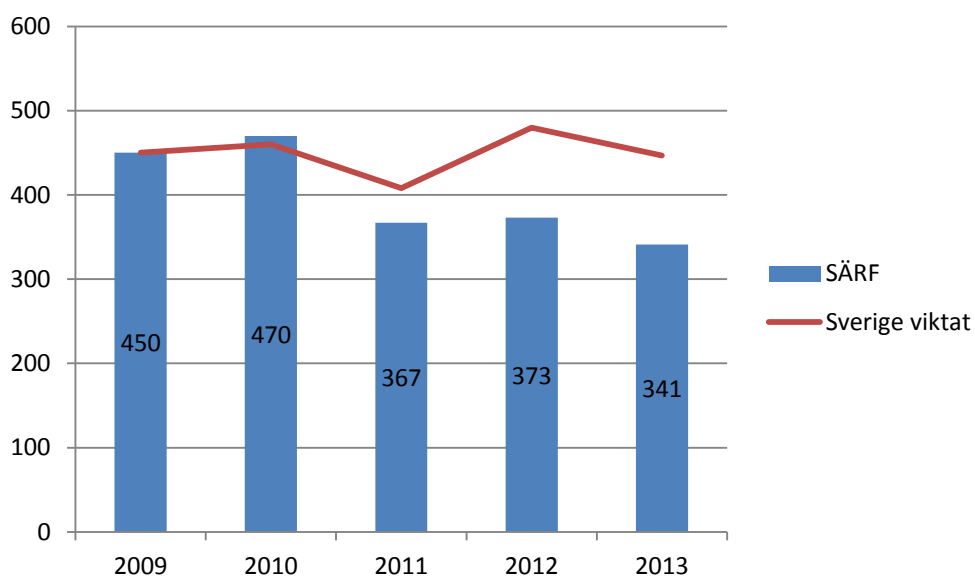
3.6 Varför inträffar olyckorna?

Det saknas i dagsläget generell statistik över vad som orsakar olyckor. För specifikt bränder finns statistik som presenteras i avsnitten om utomhusbränder och byggnadsbränder. För trafikolyckor och övriga olyckor får istället ett resonemang föras.

3.7 Trafikolyckor

Antalet trafikolyckor har under de senaste fem åren sjunkit. Utvecklingen är positiv jämfört med landet som helhet, se nedan. Under samma tidperiod har befolkningen och antalet registrerade fordon i trafik ökat något i förbundet.

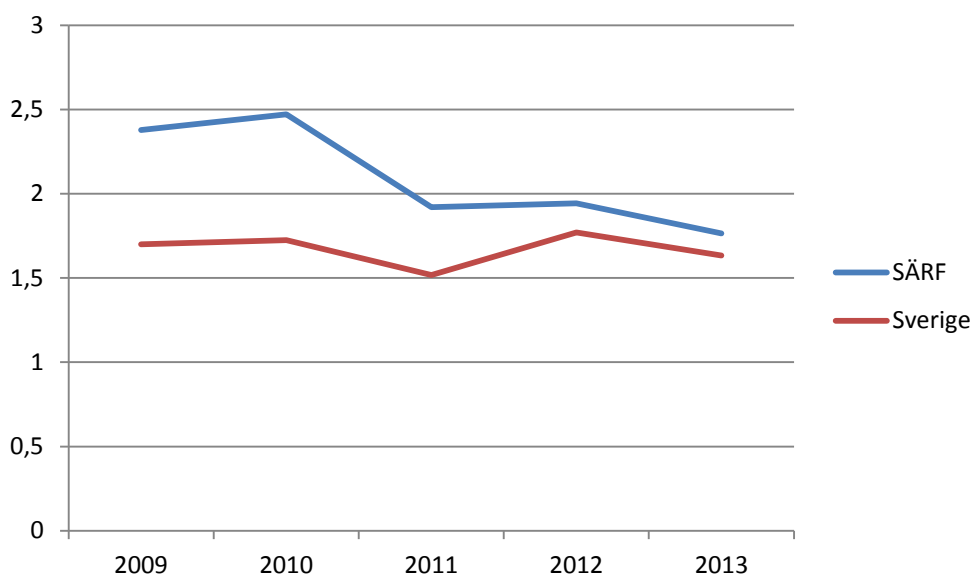
Denna information och vetskapen om att antalet dödsolyckor i trafiken i Sverige har minskat rejält under en längre tidsperiod talar för att trafiksäkerheten har blivit bättre under senare år.

Antal trafikolyckor i SÄRF mellan 2009-2013 och en nationell jämförelse (SÄRF, MSB).

I förhållande till folkmängden sker det något fler trafikolyckor i förbundet jämfört med i landet som helhet, se nedan.

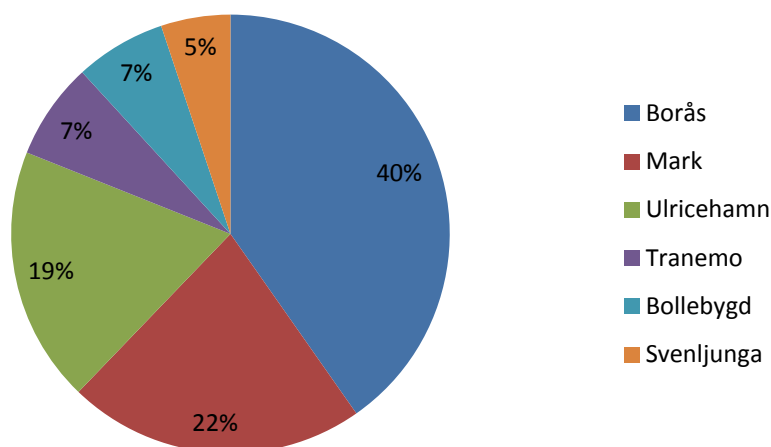
En tänkbar anledning till att antalet trafikolyckor per invånare ligger något högre kan vara att området har mycket trafik, till exempel till och från Göteborg medan området är relativt glesbebyggd där endast Borås har mer än 100000 invånare.

Antal trafikolyckor per 1000 invånare mellan 2009-2013 (MSB).

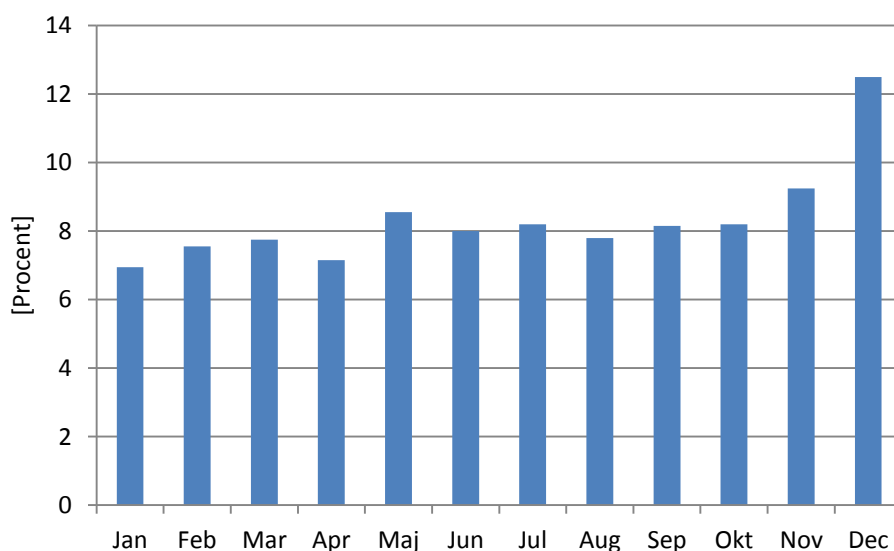
Flest trafikolyckor inträffar i Borås Stad. Procentuell fördelning över kommunerna kan ses i bilden nedan.

Troligtvis har trafikvolymen en avgörande inverkan på olycksfrekvensen och inte befolkningsstorleken. Till exempel inträffar i Bollebygd sju procent av trafikolyckorna medan endast 4 procent av befolkningen bor där. Riksväg 40 passerar genom kommunen. Det vore mer relevant att identifiera vilka vägavsnitt som är olycksdrabbade men det är tyvärr svårt att få fram tillförlitliga data för detta med tillgängliga statistikverktyg.

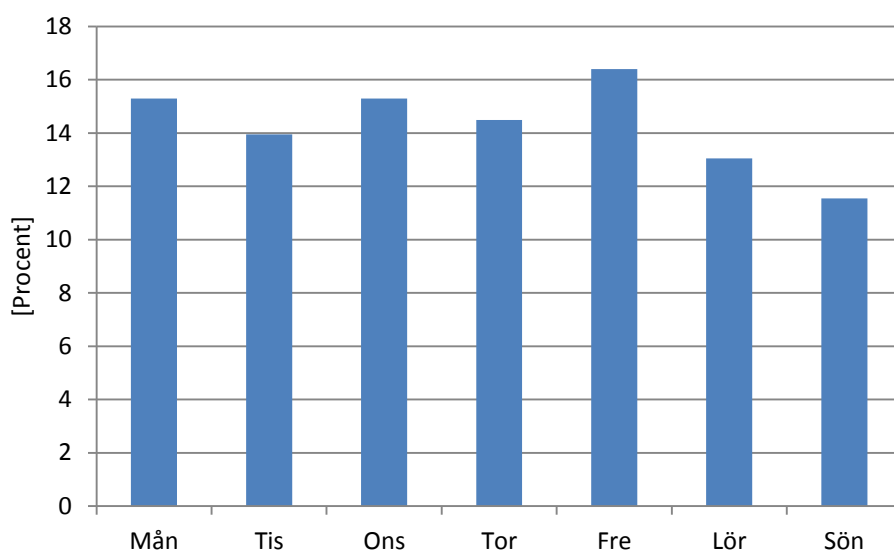

Procentuell fördelning av trafikolyckor på kommunnivå 2009-2013 (MSB).

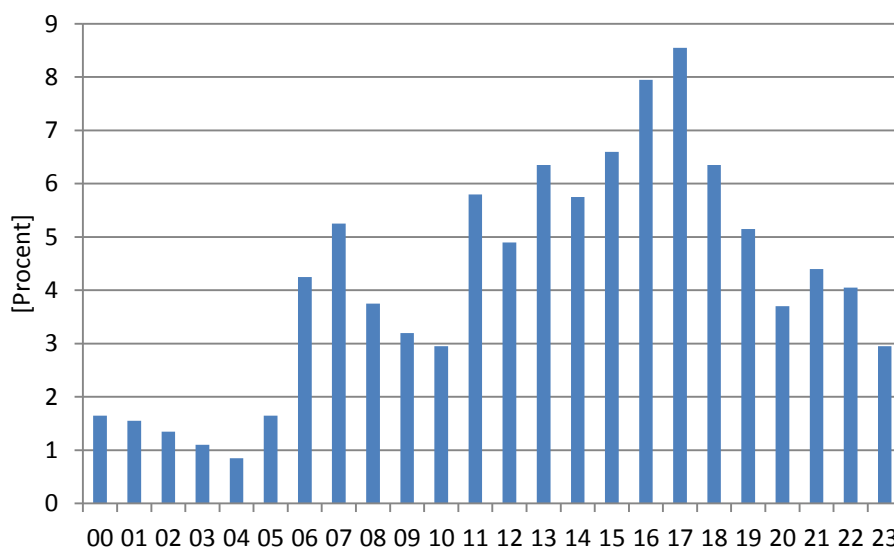
Flest trafikolyckor brukar inträffa i december, under veckodagar och under eftermiddagar, se nedan. Ett resonemang kring varför det ser ut så här finns i avsnitt 3.4.

Procentuell fördelning av trafikolyckor över månader, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

Procentuell fördelning av trafikolyckor över veckodagar, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

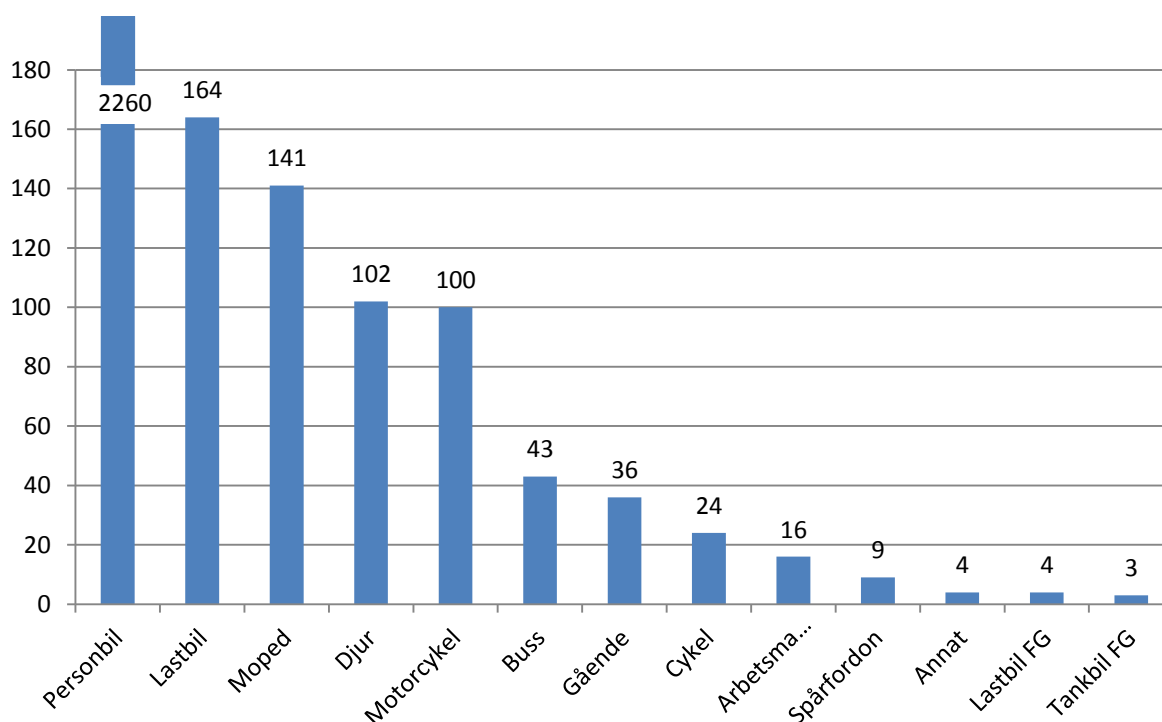

Procentuell fördelning av trafikolyckor över klockslag, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

I genomsnitt är 1,5 personer inblandade i trafikolyckorna. 2260 personbilar har varit involverade och utöver dessa har nedanstående antal trafikelement har varit involverade under de senaste fem årens trafikolyckor. Observera att siffrorna inte berättar om antalet insatser där till exempel en eller flera lastbilar varit involverade utan enbart det totala antalet lastbilar som varit involverade under de senaste årens insatser.

Att det framförallt är personbilar som är involverade i trafikolyckor är inte anmärkningsvärt med tanke på att det till största delen är bilar som trafikerar vägarna. Om antalet involverade fordon av en viss typ istället sätts i relation till hur många sådana fordon det finns och hur långt som de körs tycks mopeder och motorcyklar vara

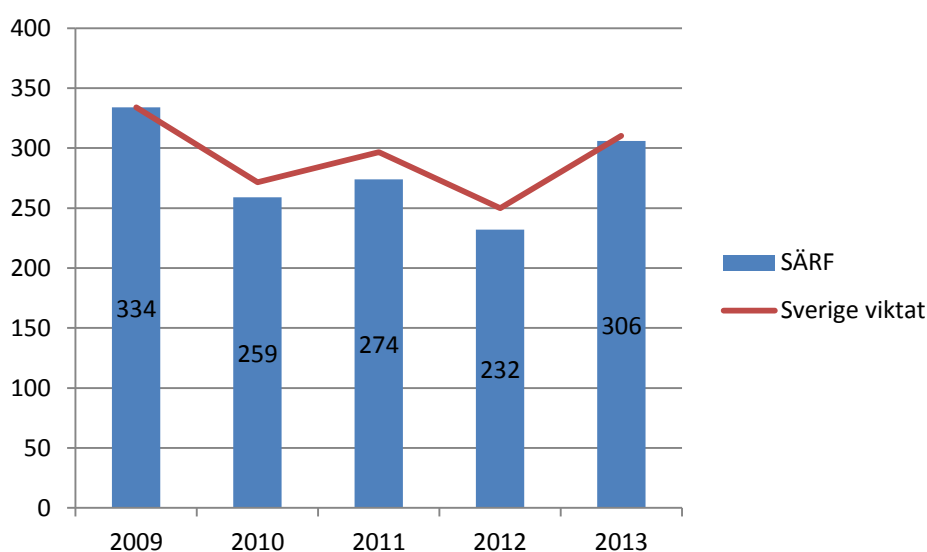
extra olycksdrabbade. Då dessa trafikanter dessutom är relativt oskyddade jämfört med exempelvis bilister, blir personskadorna också allvarigare, varför dessa sammantaget bedöms vara en extra utsatt grupp.

Antal involverade trafikelement i trafikolyckorna 2009-2013. Obs. att stapeln för personbil är oproportionerlig (SÄRF).

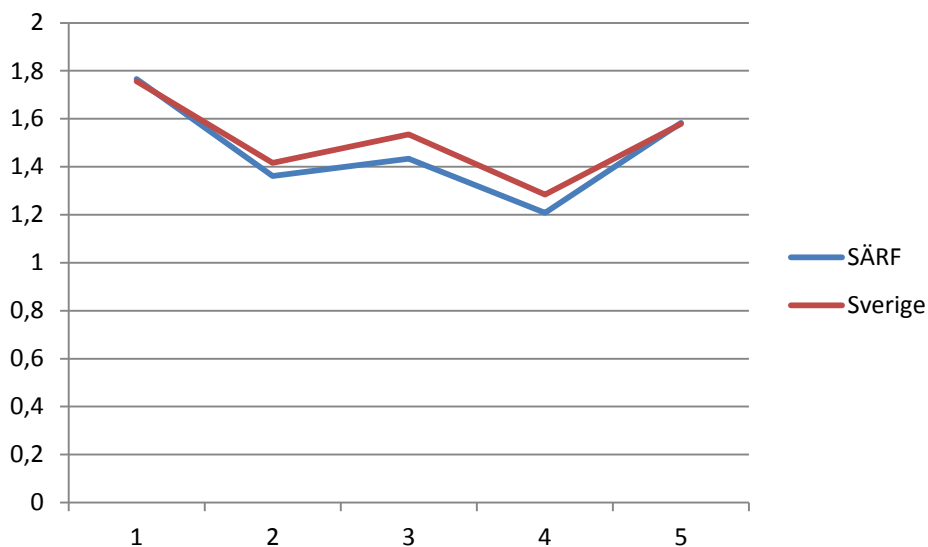
3.8 Utomhusbränder

Under de senaste fem åren har antalet bränder utomhus varierat men det går inte att säga att det råder en trend i detta tidsperspektiv, vare sig i förbundet eller nationellt, se nedan.

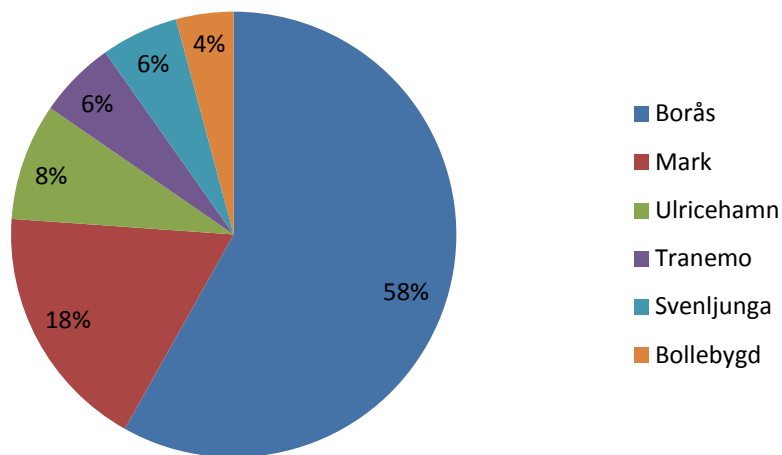
Antal utomhusbränder i SÄRF mellan 2009-2013 och en nationell jämförelse (SÄRF, MSB).

I förhållande till folkmängden sker det ungefär lika många utomhusbränder i förbundet jämfört med i landet som helhet, se nedan.

Antal utomhusbränder per 1000 invånare mellan 2009-2013 (MSB).

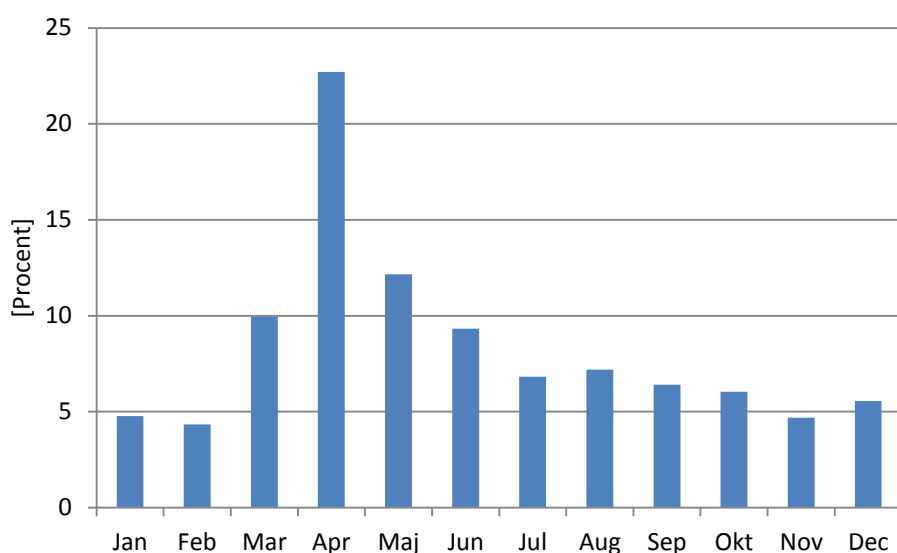
Fördelning av utomhusbränder på kommunnivå enligt nedan. Fördelningen följer i princip exakt fördelningen av folkmängden.

Procentuell fördelning av utomhusbränder på kommunnivå 2009-2013 (MSB).

Klart flest utomhusbränder brukar inträffa i april, då risken för gräsbränder är som störst, se nedan. Våren är generellt en tid då det inträffar fler utomhusbränder än på sommaren. Det är i övrigt inga stora skillnader mellan sommar-höst-vinter.

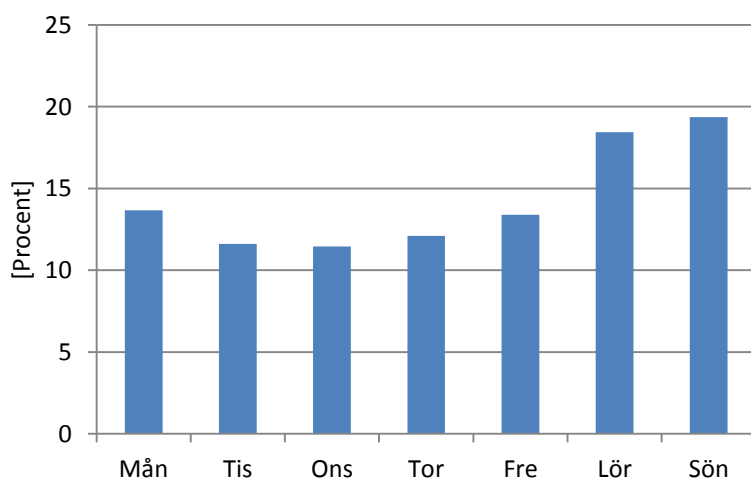
Att skillnaderna mellan sommar-höst-vinter är små kan tänkas bero på att antalet bilbränder, containerbränder och liknande inte är säsongsberoende på samma sätt som vegetationsbränder.

Procentuell fördelning av utomhusbränder över månader, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

I ett veckoperspektiv inträffar generellt flest utomhusbränder på lördagar och söndagar, se nedan.

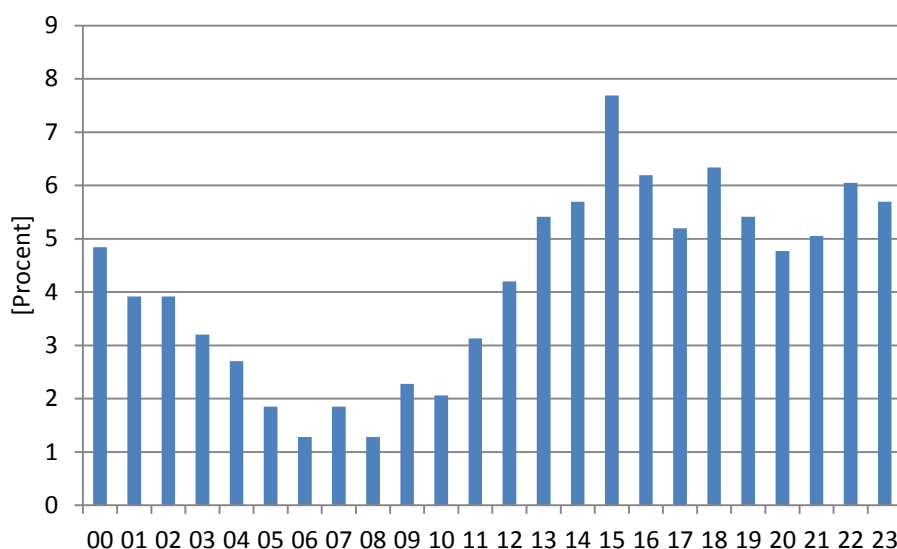
En trolig anledning till veckomönstret är att många är lediga på helgerna och då väljer att elda trädgårdsris, lunta med mera.

Procentuell fördelning av utomhusbränder över veckodagar, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

På eftermiddagar och kvällar inträffar flest utomhusbränder, vilket sannolikt har flera anledningar, se nedan.

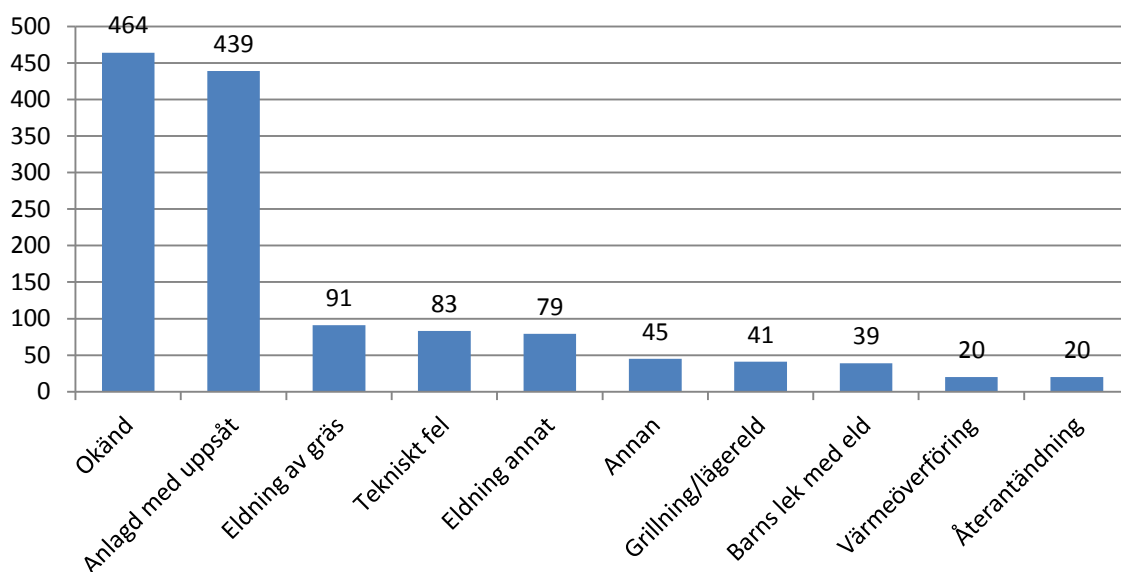
Dels brukar det vara som torrast i marken under eftermiddagar och människor är då aktiverade. Under kvällstid/natttid är det enklare att anlägga bränder utan att bli upptäckt.

Procentuell fördelning av utomhusbränder över klockslag, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

Vid många av utomhusbränderna rapporteras det inte vad som orsakat branden, och betecknas då som ”okänd”. Trots det framgår att många av bränderna är anlagda då det är tydligt överrepresenterat jämfört med resterande brandorsaker, se nedan.

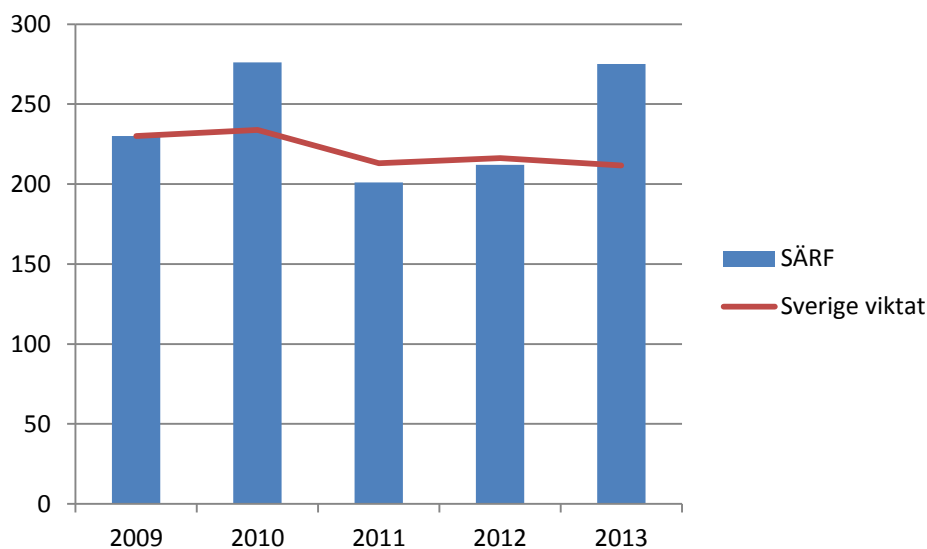
Förekomsten av utomhusbränder tycks vara starkt förknippat med beteende vilket stärks av att det finns ett tydligt samband mellan antalet bränder och folkmängd. Den variation mellan åren 2009-2013 som tidigare har visats beror troligtvis på skillnader i väderförhållanden och förutsättningar för att skapa en gräsbrand.

Antalet utomhusbränder fördelat över brandorsak 2009-2013 (SÄRF).

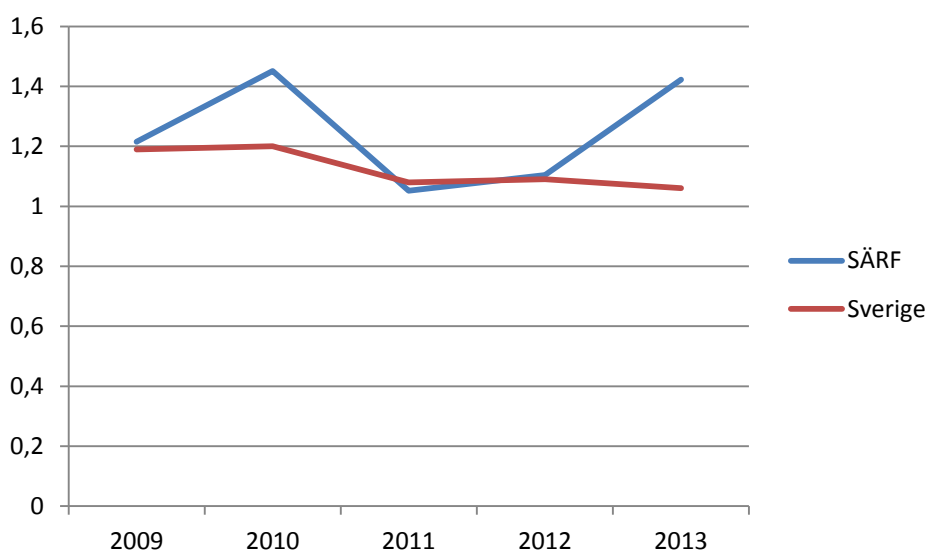
3.9 Byggnadsbränder

Byggnadsbränderna har i förbundet de senaste fem åren pendlat mellan ungefär 200 och 280 till antalet. På nationell nivå tycks det råda en svagt nedåtgående trend, se nedan.

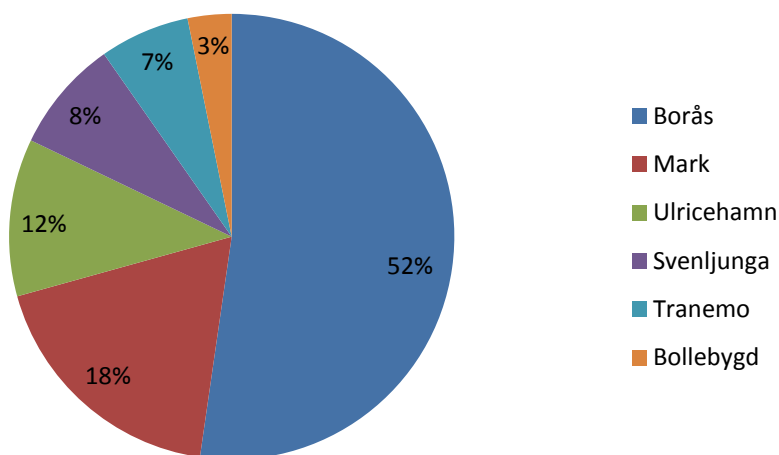
Antal byggnadsbränder i SÄRF mellan 2009-2013 och en nationell jämförelse (SÄRF, MSB).

I förhållande till folkmängden inträffar något fler byggnadsbränder i förbundet jämfört med i landet som helhet, se nedan.

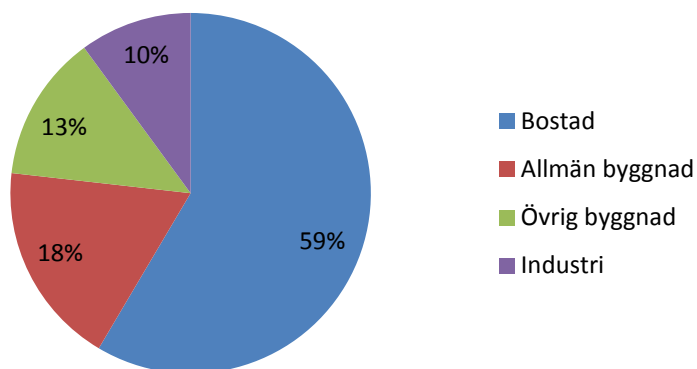
Antal byggnadsbränder per 1000 invånare mellan 2009-2013 (MSB).

Även antalet byggnadsbränder fördelar sig geografiskt ungefär som folkmängden på kommunnivå, se nedan.

Procentuell fördelning av byggnadsbränder på kommunnivå 2009-2013 (MSB).

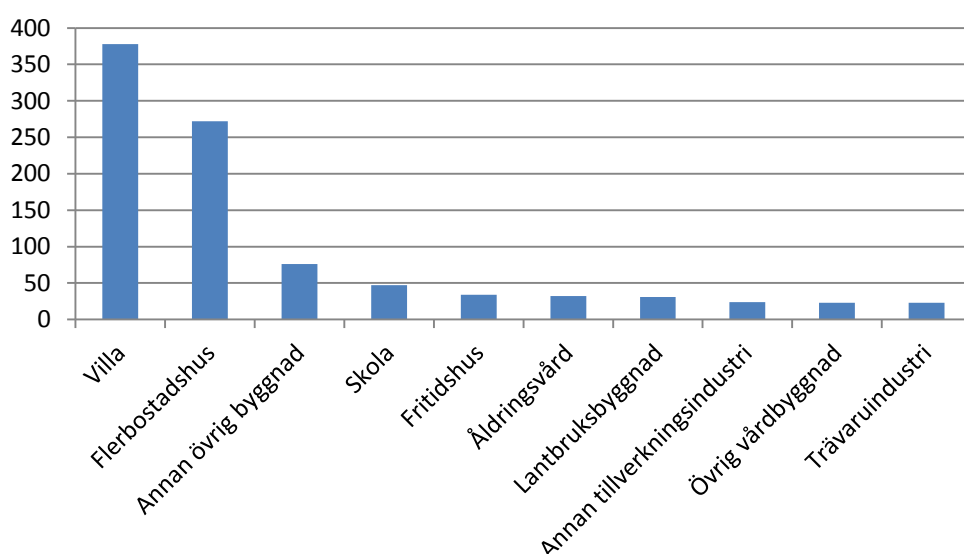
En klar majoritet av byggnadsbränderna inträffar i boendemiljö. För de senaste fem åren har 6 av 10 bränder inträffat i bostäder. Som tidigare visats utgör bostäder också en klar majoritet av det totala byggnadsbeståndet. En knapp femtedel av bränderna inträffar i allmänna byggnader (skolor, kontor, idrottsanläggningar, sjukhus, hotell m.m.) Resterande bränder inträffar på industrier och i övriga byggnader (lantbruk, parkeringshus m.m.), se nedan.

Procentuell fördelning av byggnadsbränder över byggnadstyp 2009-2013 (SÄRF).

För att gå in mer i detalj över var det brinner är de mest brandutsatta verksamheterna listade nedan. Villabränder har varit mer förekommande jämfört med lägenhetsbränder under de senaste fem åren. Efter bostäder inträffar flest bränder på skolor, äldreboenden och i lantbruksbyggnader. En viss osäkerhet förekommer i statistiken eftersom den tredje vanligaste brandutsatta verksamheten klassas som ”Annan övrig byggnad” vilket är intetsägande.

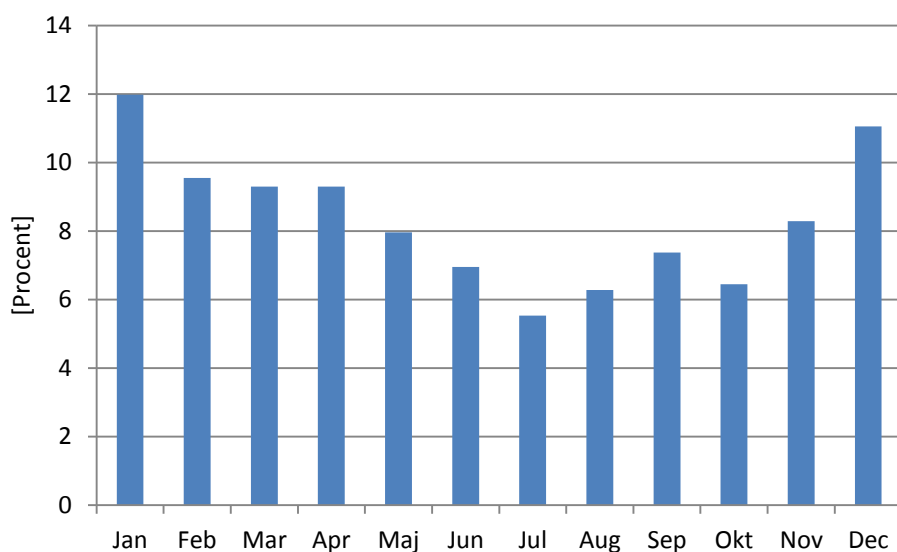
Den här statistiken talar om i vilka byggnadstyper och verksamheter där sannolikheten för en brand är som störst. Det betyder nödvändigtvis inte att de värsta bränderna, sett till konsekvenserna, inträffar i villor. Men kan fler bränder förebyggas i boendemiljöer kommer det oavsett ge ett kraftigt positivt utslag, både sett till antalet bränder som inträffar och den totala skada som byggnadsbränder orsakar.

Topp tio över de mest brandutsatta verksamhetstyperna 2009-2013 (SÄRF).

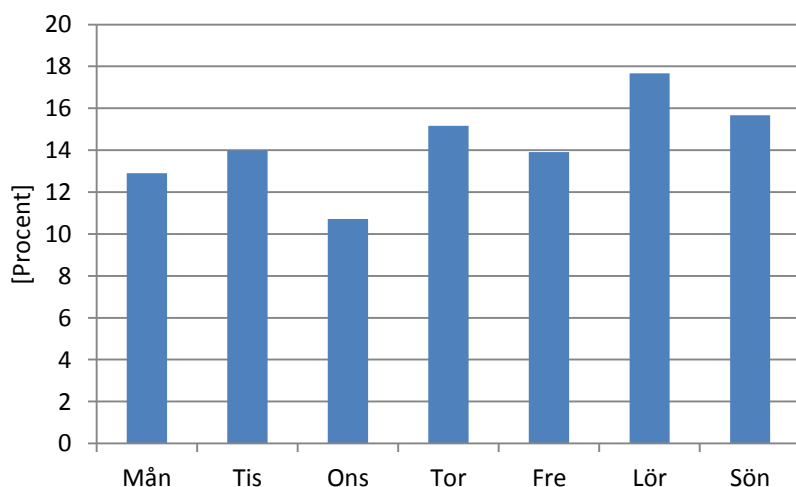
Flest byggnadsbränder brukar inträffa i januari och december. Det inträffar något fler bränder på våren jämfört med på hösten. Sommartid inträffar normalt minst antal byggnadsbränder, se nedan.

Tänkbara anledningar till detta säsongsmönster är att det eldas mer för uppvärmningsbehov vintertid vilket ger fler eldstadsrelaterade bränder. Juletid och vintertid används också mer levande ljus. Att det under sommaren blir färre bränder kanske kan förklaras av att många har semester och gärna spenderar sin lediga tid utanför förbundet.

Procentuell fördelning av byggnadsbränder över månader, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

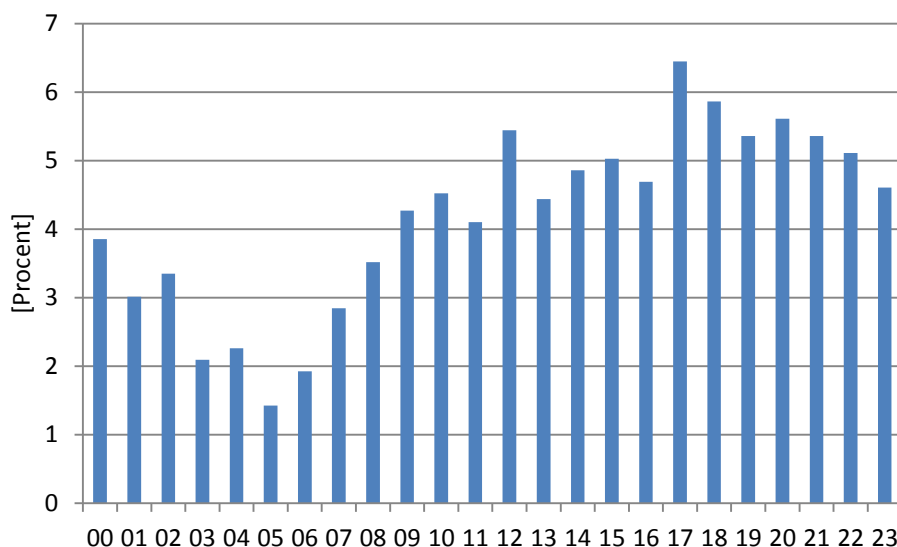
Under en genomsnittlig vecka inträffar flest bränder på lördagar. Skillnaderna mellan veckodagarna är inte stora men det finns en tendens till att byggnadsbränderna ökar under veckosluten, se nedan.

Procentuell fördelning av byggnadsbränder över veckodagar, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

Över dygnet inträffar flest antal byggnadsbränder mellan kl. 17-20 samt lunchtid. Nattetid och tidig morgon inträffar minst antal bränder, se nedan.

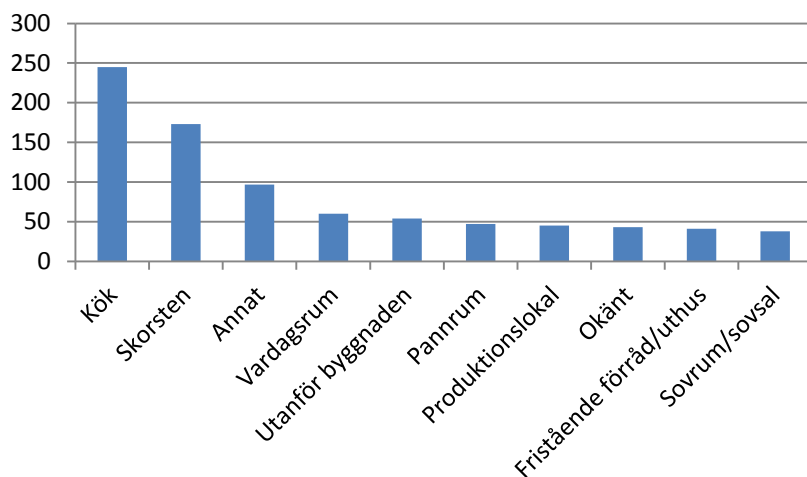
Köksrelaterade bränder hör till bland de vanligaste, se längre ner. Under de tidpunkter då flest bränder infaller lagas en hel del mat vilket kan vara en förklaring till fördelningen.

Procentuell fördelning av byggnadsbränder över klockslag, femårsmedelvärden 2009-2013 (SÄRF).

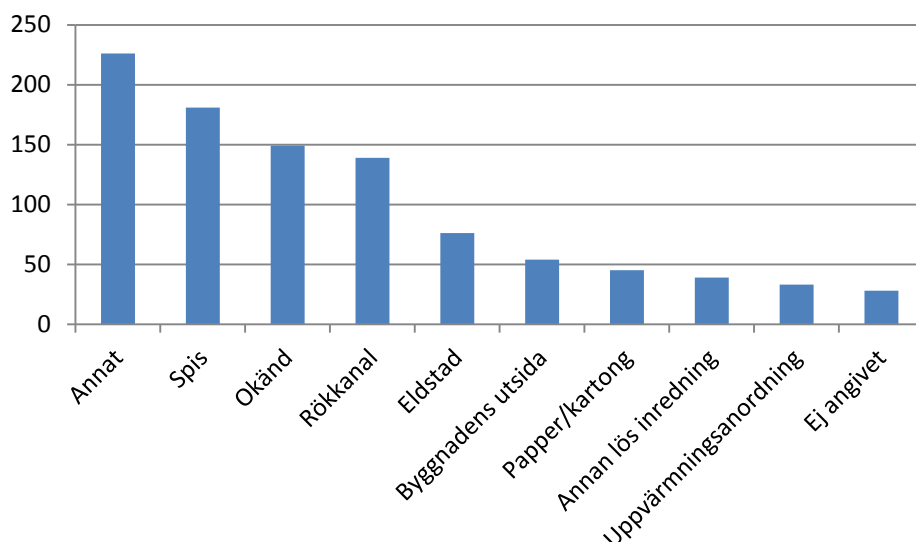
Flest antal bränder startar i kök, följt av skorstenar, vardagsrum och utanför byggnaden. Den tredje vanligaste brandplatsen är klassad som "Annat", vilket är svårt att dra slutsatser kring, se nedan.

Statistiken talar för att flest bränder har att göra med matlagning eller uppvärmning. De bränder som inträffar utanför byggnaderna kan tänkas vara anlagda med stöd av bur pass vanligt detta är vid utombusbränder.

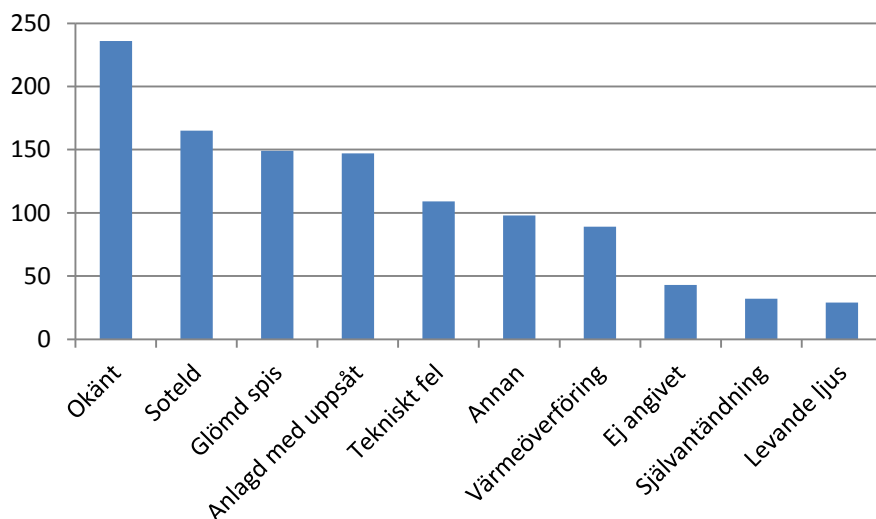
Topp 10 över de vanligaste startbrandplatserna vid byggnadsbränder 2009-2013 (SÄRF).

Vilka startbrandföremål som är vanligast är mer otydligt angivet men spis, röckanal och eldstad toppar de definierade startbrandföremålen, se nedan.

Topp 10 över de vanligaste startbrandföremålen vid byggnadsbränder 2009-2013 (SÄRF).

När det kommer till brandorsak anges det oftast inte vad som varit orsaken vilket skapar en osäkerhet. Men bland de angivna orsakerna är soteld, glömd spis och anlagd med uppsåt de tre vanligaste orsakerna, se nedan.

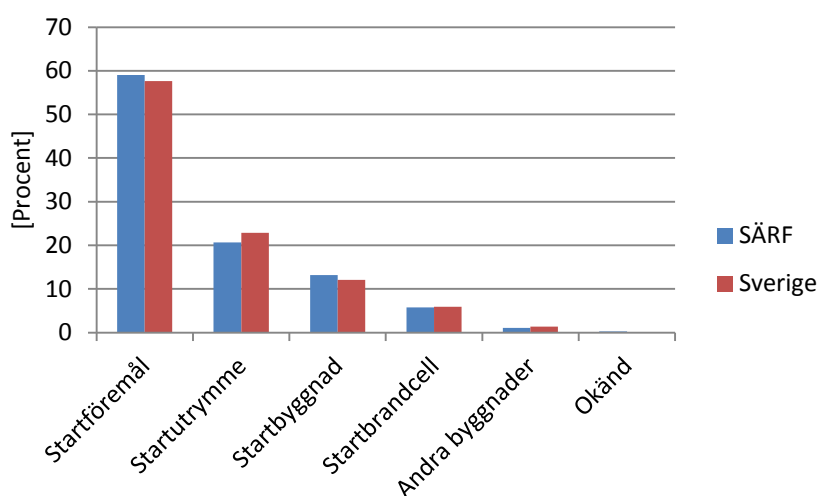

Topp 10 över de vanligaste brandorsakerna vid byggnadsbränder 2009-2013 (SÄRF).

För att få reda på mer om vilka konsekvenser byggnadsbränderna ger upphov till är brandspridningen kartlagd nedan. I ungefär 60 procent av fallen lyckas branden begränsas till startföremålet. I ungefär 20 procent av fallen uppstår en brandspridning till startutrymmet,

vanligtvis det rum där branden startat. Mer ovanligt, men också allvarigare är att branden sprids vidare utanför utrymmet och skadar en hel brandcell, till exempel lägenhet, eller en hel byggnad. I sällsynta fall sker en spridning till intilliggande byggnad. Förutsättningarna för brandspridning tycks inte skilja sig mellan förbundet och på nationell nivå.

De allra flesta bränderna hindras från spridning i ett tidigt skede, antingen av sig självt, att allmänheten agerar eller att räddningstjänsten gör en insats. Räddningstjänstens operativa roll blir förmodligen som viktigast i de cirka 40 procent av bränderna där en spridning sker utanför startföremålet. Vid de bränder där spridning inte har skett utanför startföremålet har branden sannolikt begränsats innan räddningstjänsten har hunnit sätta in åtgärder.

Procentuell fördelning över grad av brandspridning vid byggnadsbränder 2009-2013 (SÄRF, MSB).

Det är möjligt att fördjupa statistiken över byggnadsbränder. Följande exempel kan vara av intresse att gå vidare med:

- Samköra brandomfattning/spridning med byggnadstyp/verksamhet
- Samköra brandomfattning/spridning med tidpunkt
- Samköra brandfrekvens för olika verksamheter med tidpunkt
- När och var inträffar storskaliga bränder? Hur stor är andelen? Mäta med resursåtgång?
- Vilka är riskgrupperna? Hur extra sårbara är dessa?
- I vilka bränder skadas och omkommer personer?

3.10 Suicid

Enligt Socialstyrelsen tog 1606 personer livet av sig i Sverige under 2013. Det är exempelvis mångdubbelt fler än antalet personer som omkommer i trafiken varje år. Enligt Trafikverket kan var tionde dödsolycka i trafiken under 2012-2013 i Sverige härledas till självmord.

Suicid drabbar ofta omgivningen som en olycka. Det som i olycksstatistiken ovan klassas som en drunkning, trafikolycka eller brand i byggnad kan i grunden vara ett suicidfall. I samband med dessa olyckor kan andra människor utöver den som begår suicid/suicidförsök bli direkt drabbade av olyckan. Även om det är svårt att bedöma i vilken utsträckning suicid bidrar till olycksbilden är det helt klart en vanlig dödsorsak och ett samhällsproblem som påverkar räddningstjänstens uppdrag.

4 Riskbild

Storskaliga olyckor och kriser inträffar sällan och det är därför i princip omöjligt att definiera hur sannolikt det är att de ska inträffa. Men när de inträffar kan konsekvenserna för samhället bli omfattande. I detta avsnitt identifieras ett antal tänkbara scenarier som kan inträffa i förbundet som utgår från vad som är skyddsvärt och vad som hotar det skyddsvärda. Därefter bedöms vad konsekvenserna kan bli och vad det kan tänkas innebära för räddningstjänsten. Observera att angivna skyddsvärden, hot och scenarier bygger på antaganden och bedömningar. Det kan finnas fler skyddsvärden, hot och scenarier som inte har beaktats.

4.1 Vad är skyddsvärt?

Räddningstjänsten ansvarar enligt LSO för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljön. Dessa begrepp kan dock breddas för att även inkludera människors hälsa, samhällets funktionalitet, sociala och kulturella värden och så vidare. Nedan listas sådant som bedöms som särskilt skyddsvärt och som finns inom förbundet:

Liv: Befolkningstäta områden, lokaler och arrangemang

- Tätorter
- Publika lokaler, arbetsplatser, bostäder
- Konserter, idrottsevenemang osv.

Egendom: Samhällsviktiga och/eller svårersättliga byggnader och anläggningar

- Infrastruktur
- Sjukhus, skolor, värmeverk osv.
- Bostadsområden
- Större arbetsplatser
- Kulturminnesvärd bebyggelse

Miljö: Tätortsnära och/eller skyddsvärda områden

- Naturskyddade områden
- Vattentäkter
- Luftkvalitet
- Rekreatiomsområden

Samhällsviktiga funktioner

- Dricksvatten
- Energiförsörjning
- Kommunikation
- Infrastruktur och transporter
- Sjukvård
- Rättsväsende

10 exempel på skyddsvärden

Borås tätort, Ulricehamns tätort, Borås Arena, Uport Festival, Högskolan i Borås, Riksväg 40, Riksväg 27, Södra Älvsborgs Sjukhus (SÄS), Assbergsverket, Öresjö.

4.2 Vad hotar det skyddsvärda?

En olycka kan inträffa av flera anledningar. Ofta måste flera bakomliggande faktorer samspela och falla samtidigt för att en olycka ska inträffa och få allvarliga konsekvenser. Nedan listas särskilda förhållanden som kan bidra till stora olyckor och därigenom hota det som är skyddsvärt:

Extrema väderförhållanden

Extrema väderförhållanden tycks bli vanligare i samband med pågående klimatförändringar. Detta kan skapa stora, långvariga olyckor och även många parallella olyckor. De senaste åren har det inträffat flera oväder inom vårt område och i vårt närområde. Erfarenheterna från dessa händelser är att de kan medföra en stor samhällspåverkan. Följande väderrelaterade händelser kan förekomma var för sig eller i kombinationer:

Väderförhållande	Främsta olyckspåverkan	Övrig påverkan för SÄRF
Torka	Brand	Avstängda områden, stor resursåtgång, sämre beredskap
Skyfall	Översvämning, trafikolycka	Avstängda områden, stor resursåtgång, sämre beredskap
Snöfall	Trafikolycka, ras	Elavbrott, begränsad framkomlighet
Åsknedslag	Brand	Elavbrott
Storm	Stormskada	Elavbrott, begränsad framkomlighet

Sociala risker

Medvetna illgärningar riktas inte sällan mot mål som ger upphov till maximal skada, vilket kan vara samma som det skyddsvärda. Händelser på objekt utanför förbundet kan också påverka lokalt och för räddningstjänsten, till exempel ett attentat på Ringhalls kärnkraftverk, Landvetter flygplats eller i Göteborg. Följande sociala risker kan förekomma var för sig eller i kombinationer:

Social risk	Främsta olyckspåverkan	Övrig påverkan för SÄRF
Upplopp	Brand	Hotbild, stor resursåtgång, sämre beredskap
Attentat	Brand, ras, CBRNE-händelse ²	Hotbild, stor resursåtgång, sämre beredskap
Krig	Generellt ökad risk	Hotbild, stor resursåtgång, sämre beredskap
Epidemi och liknande	Generellt ökad sårbarhet	Stor resursåtgång, sämre beredskap

Riskobjekt

² CBRNE-händelse = Kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva händelser.

En olycka som inträffar på ett riskobjekt, oavsett anledning, kan leda till omfattande konsekvenser. Följande riskobjekt har identifierats:

Riskobjekt	Främsta olyckspåverkan	Övrig påverkan för SÄRF
2:4-anläggning ³	Kemolycka	Stor resursåtgång, sämre beredskap
Farligt gods-transport	Kemolycka	Stor resursåtgång, sämre beredskap
Luftfarkost	Haveri	Stor resursåtgång, sämre beredskap
Tåg	Tågurspårning	Stor resursåtgång, sämre beredskap

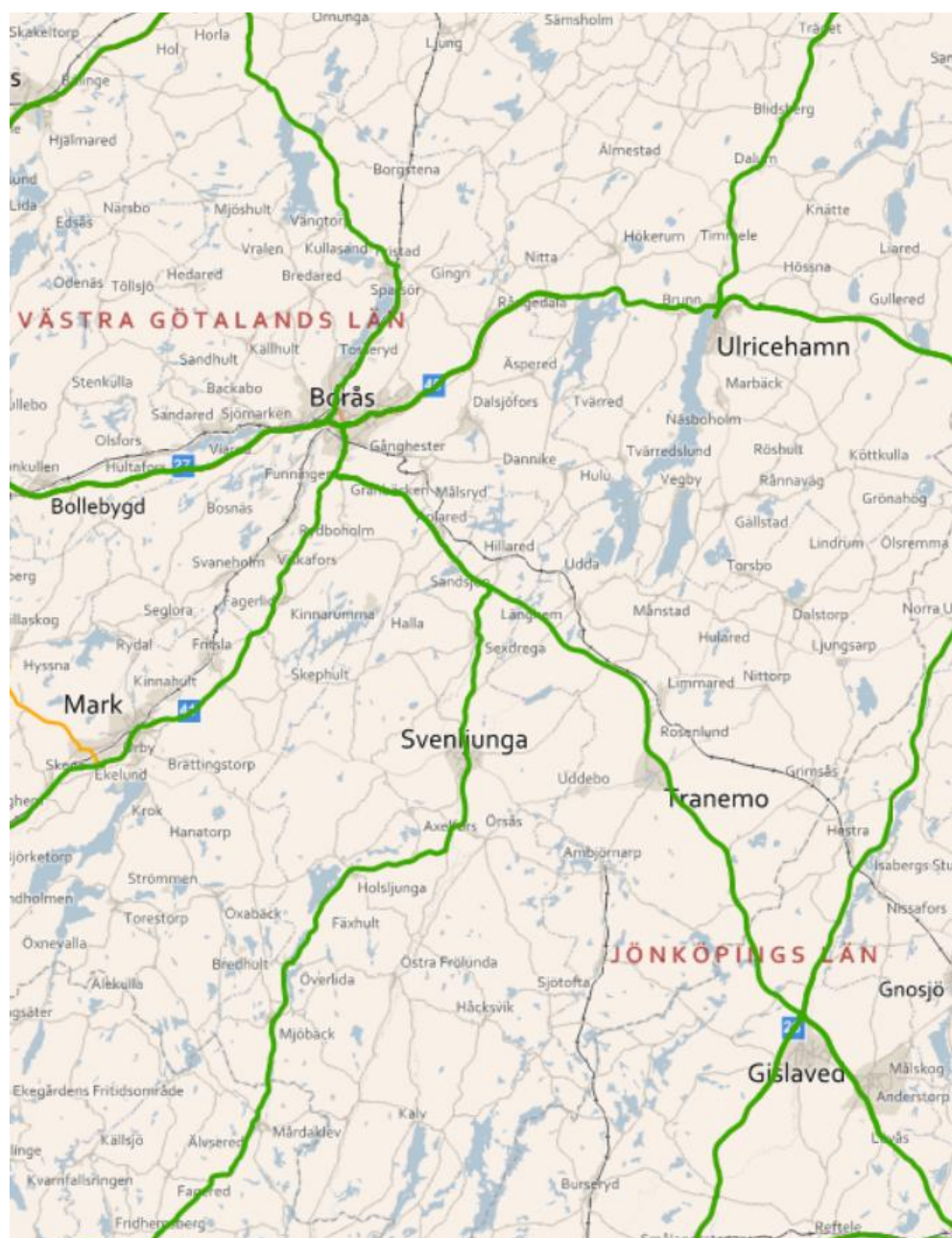
Trafiken på Landvetter flygplats ökar och det finns planer på att öka trafiken från dagens cirka 60 000 starter och landningar till en maximal gräns på 120 000 starter och landningar. Sannolikheten för ett flyghaveri globalt sett var år 2011 cirka 2,9 haverier per 10 miljoner flygningar. Drygt hälften av dessa inträffade under start eller landning (IATA). SÄRF har avtal med Räddningstjänsten Storgöteborg om ömsesidig hjälp vid ett flyghaveri. En eventuell dubbling av flygtrafiken bedöms inte höja olycksrisken till sådana nivåer att särskilda åtgärder behöver vidtas av SÄRF i dagsläget.

I förbundet finns idag sex verksamheter som klassas som 2:4-anläggningar, exklusive Borås Flygplats och SÄS helikopterplatta. Om en olycka inträffar på någon av dessa anläggningar är det främst närområdet kring anläggningarna och de människor som vistas där som blir utsatta.

Anläggning	Kommun	Verksamhet	Kemikaliehantering
Ardagh Glass Limmared AB	Tranemo	Tillverkning av glasförpackningar	Ca. 300 m ³ gasol, fåtal andra kemikalier
Brenntag Nordic AB	Borås	Kemikaliedistribution	Flertal kemikalier, främst frätande ämnen
Coventya AB	Borås	Kemikaliedistribution till ytbehandlingsindustri	Flertal kemikalier, främst frätande ämnen
Gässlösa avloppsreningsverk	Borås	Biogasanläggning	Ca. 100 m ³ brandfarlig gas, främst LNG och CNG
Ludvig Svensson AB	Mark	Textilproduktion	Främst ca. 200 m ³ gasol och 140 m ³ eldningsolja
Ryaverket	Borås	Produktion av fjärrvärme, el och fjärrkyla	Främst ca. 350 m ³ gasol och 350 m ³ eldningsolja

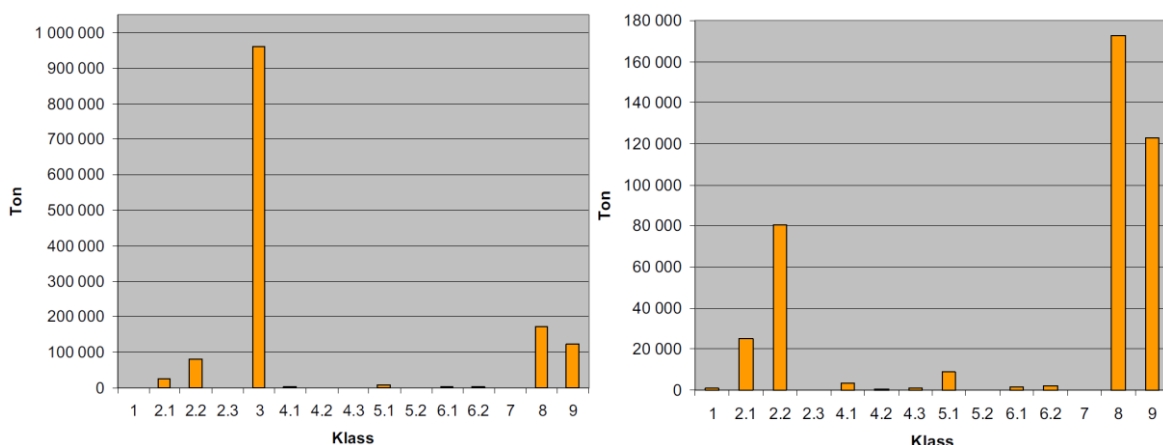
³ Anläggningar enligt 2 kap. 4 § LSO där verksamheten innebär fara för att en olycka skall orsaka allvarliga skador på människor eller i miljön.

I förbundet transporteras farligt gods på vägnätet och järnvägsnätet. Länsstyrelsen har utsett rekommenderade vägar för farligt gods, uppdelat över primära och sekundära vägar. Farligt gods-transporter kan även gå utanför det rekommenderade vägnätet, särskilt om destinationen ligger utanför. Ur ett riskperspektiv är det mest relevant att studera var farligt gods-transporterna brukar gå i förhållande till placeringen av det skyddsvärda. Extra sårbara områden är transporter som går genom förbundets tätorter. Följande vägar är av Länsstyrelsen rekommenderade, se nedan.

Rekommenderade vägar för farligt gods. Gröna vägar är primära och gula vägar är sekundära (Trafikverket).

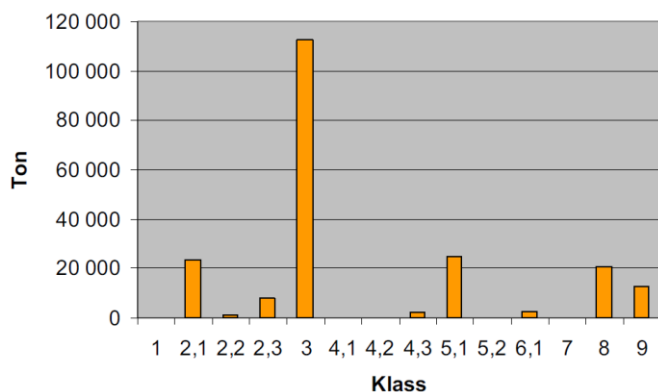
Under september 2006 kartlades farligt gods-transporterna i Sverige. Följande mängder transporterades på vägnätet fördelat efter klass, nedan.

Transport av farligt gods på väg i Sverige september 2006. Inklusive och exklusive klass 3 (MSB).

Statistiken kan ge en grov uppfattning om vilka slags farligt gods-transporter som är vanligast. Brandfarliga vätskor i form av bland annat bensin och diesel är klart mest förekommande. Därefter tycks det transporteras mest av frätande ämnen, övrigt farliga ämnen och brandfarliga gaser, till exempel gasol. Observera att variationer finns över geografiska områden och över tid. Ett ämne kan också vara till exempel både brandfarligt och giftigt, i de fallen klassas ämnet enligt den största faran.

För järnväg finns motsvarande statistik, se nedan. Till skillnad från vägtransporterna transporteras på järnväg jämförelsevis mer av oxiderande ämnen. I förbundet transporteras troligtvis mest farligt gods på Kust till kust-banan.

Klass	Förkortning
Summering av alla klasser	Totalt
1 Explosiva ämnen och föremål	Klass 1
2.1 Brandfarliga gaser *	Klass 2.1
2.2 Icke brandfarliga, icke giftiga gaser *	Klass 2.2
2.3 Giftiga gaser *	Klass 2.3
3 Brandfarliga vätskor	Klass 3
4.1 Brandfarliga fasta ämnen, självreaktiva ämnen och okänsliggjorda explosiva ämnen	Klass 4.1
4.2 Självantändande ämnen	Klass 4.2
4.3 Ämnen som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten	Klass 4.3
5.1 Oxiderande ämnen	Klass 5.1
5.2 Organiska peroxider	Klass 5.2
6.1 Giftiga ämnen	Klass 6.1
6.2 Smittförande ämnen	Klass 6.2
7 Radioaktiva ämnen	Klass 7
8 Frätande ämnen	Klass 8
9 Övriga farliga ämnen och föremål	Klass 9

Transport av farligt gods på järnväg i Sverige september 2006 samt en förklaring av klassindelningen (MSB).

4.3 Fem tänkbara scenarier

Utifrån ovan identifierade skyddsvärden och hot ges i detta avsnitt fem tänkbara exempel på storskaliga olyckor för att konkretisera riskbilden i förbundet.

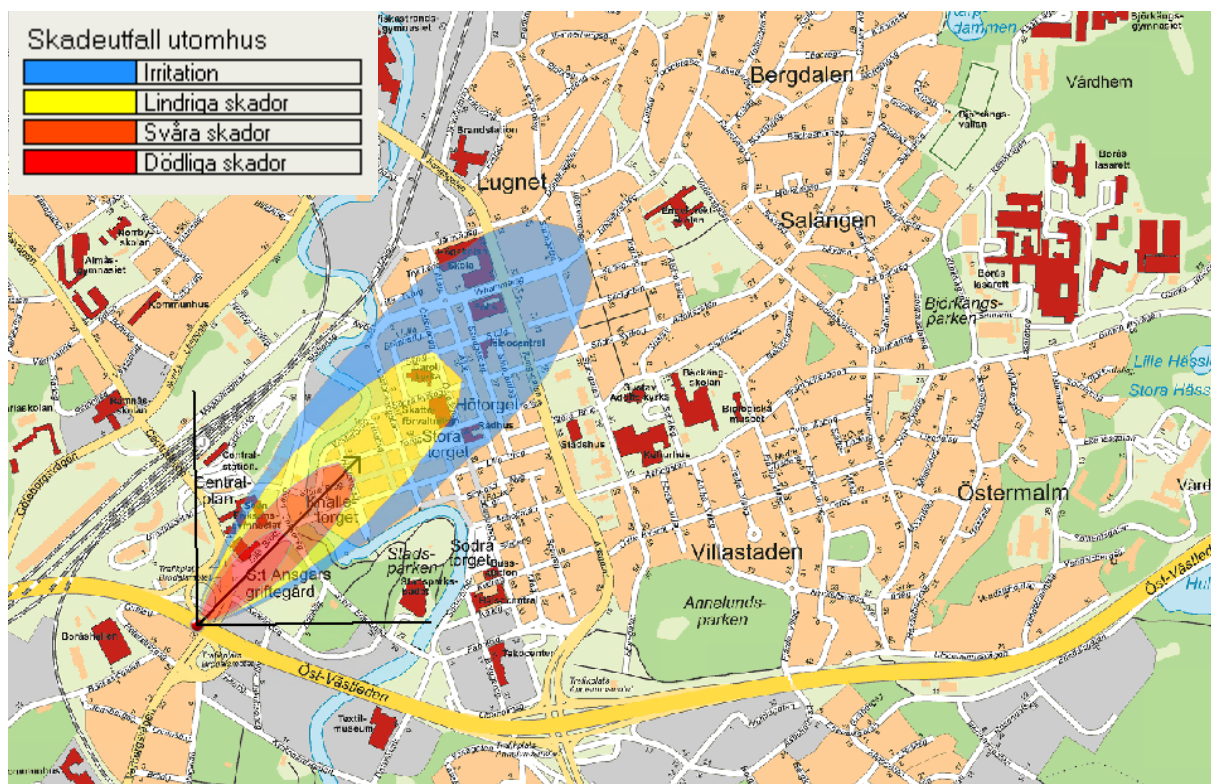
Omfattande skogsbrand i Sjuhärad

Efter en lång och varm sommar råder en kraftig torka i södra Sverige. I slutet av augusti upptäcker skogsbrandflyget en rökpelare över ett skogsområde i Svenljunga kommun. Trots att branden bekämpas sprids den vidare på grund av torka och blåst.

Konsekvenser	Påverkan på SÄRF
Stora skogsarealer ödeläggs	Omfattande materiell och personell resursåtgång
Delar av Sexdrega utryms	Ansträngt beredskapsläge för övriga olyckor
Flera gårdar brinner ner	Hjälp begärs från andra räddningstjänster
Två bärplockare omkommer	Stort samverkansbehov med andra aktörer
Delar av Länsväg 154 stängs av	Stort informationstryck från allmänhet och media
Stor oro bland lokalbefolkningen	Stor (tillfällig) ekonomisk last

Ammoniakutsläpp i centrala Borås

Det råder halt väglag i Borås en förmiddag i slutet av november. En lastbilstransport med ammoniak är på väg från hamnen i Göteborg till ett företag i Jönköping. I höjd med Brodalsmotet i Borås får lastbilen sladd och välter. En reva uppstår på tanken, ammoniak strömmar ut och ett stort gasmoln driver in mot centrum.

Exempel på spridningsbild och skadeutfall efter fem minuter givet vissa indata gällande läckage, väder m.m. (RIB).

Konsekvenser	Påverkan på SÄRF
Akut informationsbehov	Kaotisk inledning på insatsen, svårbedömt hjälpbehov
Ett 40-tal personer på Sven Eriksonsgymnasiet blir akut förgiftade	Hjälp för avancerad indikering begärs
Ett 100-tal människor uppsöker vård för andningsbesvär	Omfattande saneringsbehov
Närområdet evakueras	Kemresurser för avlösning begärs in utifrån
Stora delar av centrum inryms och spärras av	Ansträngt beredskapsläge för övriga olyckor
Riksväg 40 genom Borås spärras av	Stort samverkansbehov med polis och sjukvård
Flera verksamheter i Borås håller stängt	Stort informationstryck från allmänhet och media
SÄS överbelastas av drabbade och oroliga	
Enorm oro bland invånarna i Borås	
Förhöjt pH i dagvattnet	

Kraftiga översvämningar i Västsverige

Oktober blir en rekordregnig månad. Vattennivåerna i vattendragen stiger successivt. Längs Viskans och Ätrans dalgångar är läget extra kritiskt. Samtidigt varnar SMHI för fortsatt stigande vattennivåer.

Konsekvenser	Påverkan på SÄRF
Översvämmade bostäder	Personal arbetar dygnet runt med att pumpa vatten och bygga sandvallar
Ett tiotal bostäder evakueras	Hjälp begärs från Hemvärnet
Avstängda vägar, trafikolyckor	Samverkansbehov med andra aktörer
Strömavbrott	Begränsad framkomlighet i vissa områden
En person kör ner i vattnet och drunknar	Räddningsuppdragen tvingas att hårdprioriteras, ger ökat ansvar för den enskilde
Ett mindre jordskred inträffar	
Viskadalsbanan stängs av	
Vägar undermineras	
Reningsverket i Gässlösa överbelastas och orenat spillvatten släpps ut i Viskan	

Snöstorm lamslår Götaland

I mitten av januari driver ett omfattande snöoväder in västerifrån. Under tre dagar pågår ett ymnigt snöfall i kombination med stark blåst.

Konsekvenser	Påverkan på SÄRF
Stormskador på byggnader	Många samtidigt pågående insatser
Blockerade vägar	Räddningsuppdragen tvingas att hårdprioriteras
Omfattande strömavbrott	Samverkansbehov med andra aktörer
Flera avåkningar i trafiken	Begränsad framkomlighet i flera områden
Begränsningar i kollektivtrafiken	Fördröjda insatstider
Boende i vissa glesbygdsområden isoleras	
Kommunikationsproblem men ett stort informationsbehov	

Attentat på Stora torget i Borås

I samband med en uppmärksammas rättegång hålls en politisk demonstration på Stora torget i Borås. Plötsligt detonerar en sprängladdning utanför rådhuset.

Konsekvenser	Påverkan på SÄRF
Flertal omkomna och många skadade av tryckvåg och splitter	Hotbild mot personalen?
Delar av entrépartiet på rådhuset rasar, fåtal fastklämda	Stort samverkansbehov med polis och ambulans
Stor rädsla, fler attentat?	Omfattande sjukvårdsarbete
	Stort mediatrick från Sverige och internationellt

Beskrivning av operativ förmåga

SÄRF ska ha förmåga att hantera de olyckor som ska hanteras av kommunal räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Dessutom utför SÄRF andra typer av uppdrag som regleras via lokala avtal och överenskommelser. Exempel på ett sådant uppdrag är IVPA (I väntan på ambulans). Vid insatser som är stora, komplexa, flera samtidiga eller som kräver omfattande ledningsbehov, kan samverkan ske med andra räddningstjänster eller organisationer.

Innehåll

Förmåga.....	1
Beredskap.....	2
Ledningsförmåga	2
Räddningsstyrkornas förmåga.....	3
Insatstider.....	4
Utrymning med hjälp av räddningstjänsten.....	12

Förmåga

En räddningstjänsts operativa förmåga kan beskrivas genom att redovisa vilka resurser som förfogas över i form av personal, brandstationer, materiel, kompetens med mera. Att på ett relevant sätt beskriva räddningstjänstens förmåga att bryta skadeutvecklingen vid en händelse är dock mer komplext och behöver betraktas i ett vidare sammanhang. Möjligheten att bryta skadeutvecklingen är vid de flesta skadetyper starkt kopplad till tiden mellan den specifika olyckan och när den erforderade förmågan är på plats och kan påbörja åtgärder. Ju bättre förmåga räddningstjänsten har att bryta ett skadeförlopp och ju snabbare åtgärderna sätts in desto bättre blir förutsättningarna för att minimera skadefallet.

SÄRF:s förmåga att genomföra räddningsinsatser beskrivs här i termer av de förmågor som finns placerade på förbundets brandstationer tillsammans med grafiska körtidsanalyser som anger beräknade insatstider. Insatstiderna är dock endast giltiga vid insatser som genomförs när beredskapen i ett område utgår från ett normalläge och när framkomligheten på vägnätet är normal. Vid redan pågående insatser kan insatstiden för nya larm komma att förlängas betydligt vilket i de flesta fall naturligtvis påverkar skadefallet. För att minska insatstiderna i perifera delar av förbundet har SÄRF i vissa fall tecknat avtal med intilliggande kommuners räddningstjänster.

När det gäller teknisk nivå och metodmässig utveckling anses SÄRF i ett nationellt perspektiv ligga långt fram. SÄRF förfogar över många alternativa metodval och har kunskap och utrustning för att hantera de olika olyckstyperna på ett modernt och effektivt sätt.

Beredskap

Inom SÄRF ska det finnas räddningsstyrkor som tillsammans med ledningsfunktioner består av en total numerär på 88 personer. Dessa ska vara tillgängliga dygnet runt. Minst ett befäl ska ha brandingenjörskompetens med påbyggnadsutbildning i räddningstjänst (RUB) och ytterligare tre befäl ska minst ha räddningsledare B kompetens.

Temporär minskning av bemanning kan ske med högst 1 person per räddningsstyrka. Den totala numerären i SÄRF ska minst vara 84 personer. Temporär minskning av bemanning kan ske vid oplanerad frånvaro och/eller när personalsituationen är mycket ansträngd. Återställning till föreskrivna beredskapsnivåer ska ske så snart personalförhållandena så tillåter. Temporära bemanningsförändringar hanteras av räddningschef i beredskap i varje enskilt fall.

Räddningschefen kan besluta om förändring av bemanning på RIB-styrkor under en begränsad period upp till tre månader. Ett sådant beslut ska tillsammans med en konsekvensanalys redovisas för direktionen. Direktionen kan besluta om permanenta förändringar av förbundets beredskapsorganisation under programperioden. En eventuell permanent förändring ska föregås av en särskild utredning av vilka konsekvenser den föreslagna förändringen medför. Räddningschefen ska årligen redovisa hur bemanningen varit på de olika stationerna.

Ledningsförmåga

Ledning av räddningstjänst i SÄRF utgår från fyra ledningsfunktioner; räddningschef i beredskap (RCB), inre befäl (IB), insatsledare (IL) och styrkeledare (SL). Över dessa ledningsfunktioner fördelas systemledning, insatsledning och uppgiftsledning som olika ledningsnivåer. Samtliga ledningsfunktioner kan inneha en roll som räddningsledare vid en räddningsinsats. De tre förstnämnda ledningsfunktionerna är förbundsgemensamma medan styrkeledarna är knutna till räddningsstyrkor.

Systemledning innebär generellt att funktionen tolkar och beslutar om organisationens roll, definierar insatsernas ram, resursförsörjning och fastställer hur prioritering och beredskap skall hållas inom förbundet i förhållande till riskbild och hjälpbehov. Systemledning utförs främst av räddningschef i beredskap och inre befäl.

Insatsledning innebär generellt att funktionen utövar den samlade ledningen av insatsen på skadeplats och fastställer mål med insats, fördelar arbetsuppgifter och samordnar insatsens genomförande. Insatsledning utförs främst av styrkeledare och insatsledare, dock kan räddningschef i beredskap överta eller stötta denna ledning vid behov.

Uppgiftsledning innebär generellt att funktionen utövar ledning av en viss uppgift och genomför utförande och samordning av den tilldelade uppgiften. Uppgiftsledning utförs främst av styrkeledare, dock kan övrig arbetsledare överta denna ledning vid behov.

Ledningsfunktion	Antal i tjänst	Anspänningstid (min)	Anmärkning
RCB	1	1,5 (svarstid)	Beredskap
IB	1	1,5	Jour
IL	2	1,5	IL 1 – Jour IL 2 – Beredskap

Räddningsstyrkornas förmåga

I SÄRF finns 2 heltidsstyrkor, 16 RIB-styrkor och 6 räddningsvärn. Personalen på räddningsvärnen har ingen beredskap för larm vilket innebär att de rycker ut på frivillig basis när de larmas. I förväg går det därför inte att beskriva vilken eventuell förmåga ett räddningsvärn kan bidra med. Erfarenheten är dock att deltagandet är mycket högt vid utlarmning.

Station	Anst. form	Antal i beredskap	Ansp. tid (min)	RD	AvL	HF	VE	IVPA	FIP	Specialresurs
Bollebygd	RIB	5	7	Ja	Ja		Ja	Ja	Ja	
Borgstena	Värn	-								
Borås	Heltid	9	1,5	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		Kem, vattendyk, tung räddning
Dalsjöfors	RIB	5	7	Ja						Personalsanering kem
Dalstorp	RIB	5	7	Ja			Ja**	Ja		
Fristad	RIB	5	7	Ja						
Fritsla	RIB	2	6				Ja			
Hedared	Värn	-								
Horred	RIB	5	6	Ja			Ja**	Ja	Ja	
Hökerum	Värn	-								
Liared	Värn	-								
Limmared	RIB	3	7	Ja*	Ja					
Långhem	Värn	-						Ja		
Mjöbäck	RIB	5	7	Ja			Ja**	Ja	Ja	
Skene	Heltid RIB	4 2	1,5 6	Ja	Ja		Ja	Ja	Ja	Kem, arbetsplattform, djurlivräddning
Svenljunga	RIB	5	7	Ja	Ja		Ja	Ja	Ja	
Sätila	RIB	5	6	Ja						
Torestorp	RIB	2	6					Ja		
Tranemo	RIB	3	7	Ja*			Ja	Ja		
Trädet	RIB	3	7				Ja**	Ja	Ja	
Töllsjö	Värn	-						Ja		
Ulricehamn	RIB	7	5	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	
Vegby	RIB	5	7	Ja				Ja		Yttre ledningsstöd
Viskafors	RIB	4	7							Länsor, hantering släckvatten

* Limmared och Tranemo fungerar som gemensam station.

** Kombinerat räddningsfordon/vattenenhet

Förkortningar

Ansp. tid – Anspänningstid, avser tiden från inkommet larm till påbörjad utryckning

AvL – Avancerad losstagning vid trafikolycka

FIP – Första insatsperson, ensam brandman för att snabbt sätta in initiala åtgärder

HF – Höjdfordon

IVPA – Avtal om första hjälpen åtgärder i väntan på ambulans

RD – Rökdrykning med egen styrka

RIB – Räddningstjänstpersonal i beredskap

VE – Vattenenhet

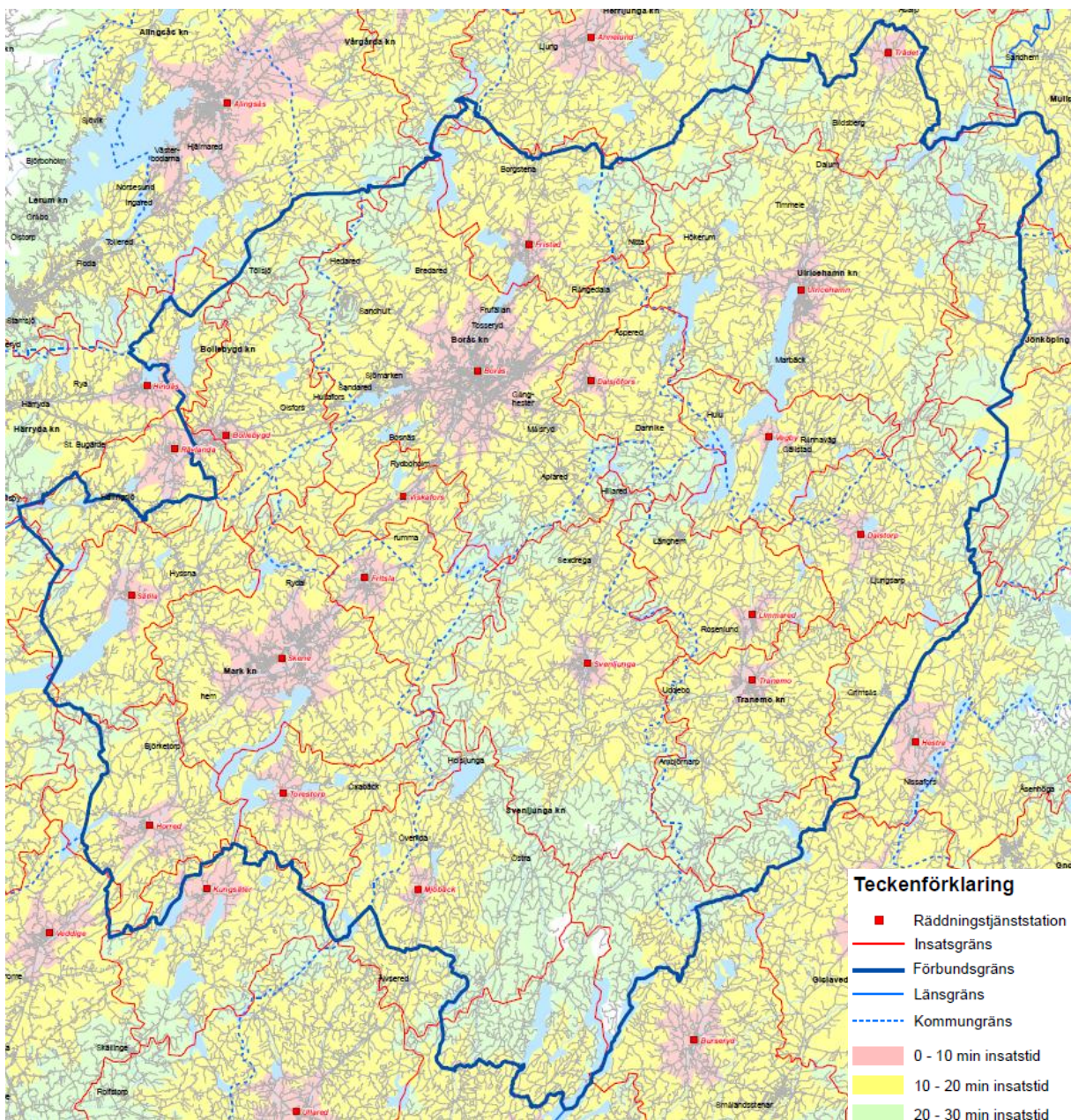
Insatstider

Insatstid är summan av anspänningstid och körtid, det vill säga tiden från det att ett larm inkommer till det att utryckning påbörjas och att räddningstjänsten är framme på olycksplatsen.

Insatstiderna åskådliggörs med insatskartor över förbundet och utgår från ett normalläge. I praktiken kan insatstiderna både vara längre och kortare, bland annat beroende på om flera insatser redan pågår eller om en styrka rycker ut snabbare än fastställd anspänningstid. Insatskartor finns även på www.serf.se.

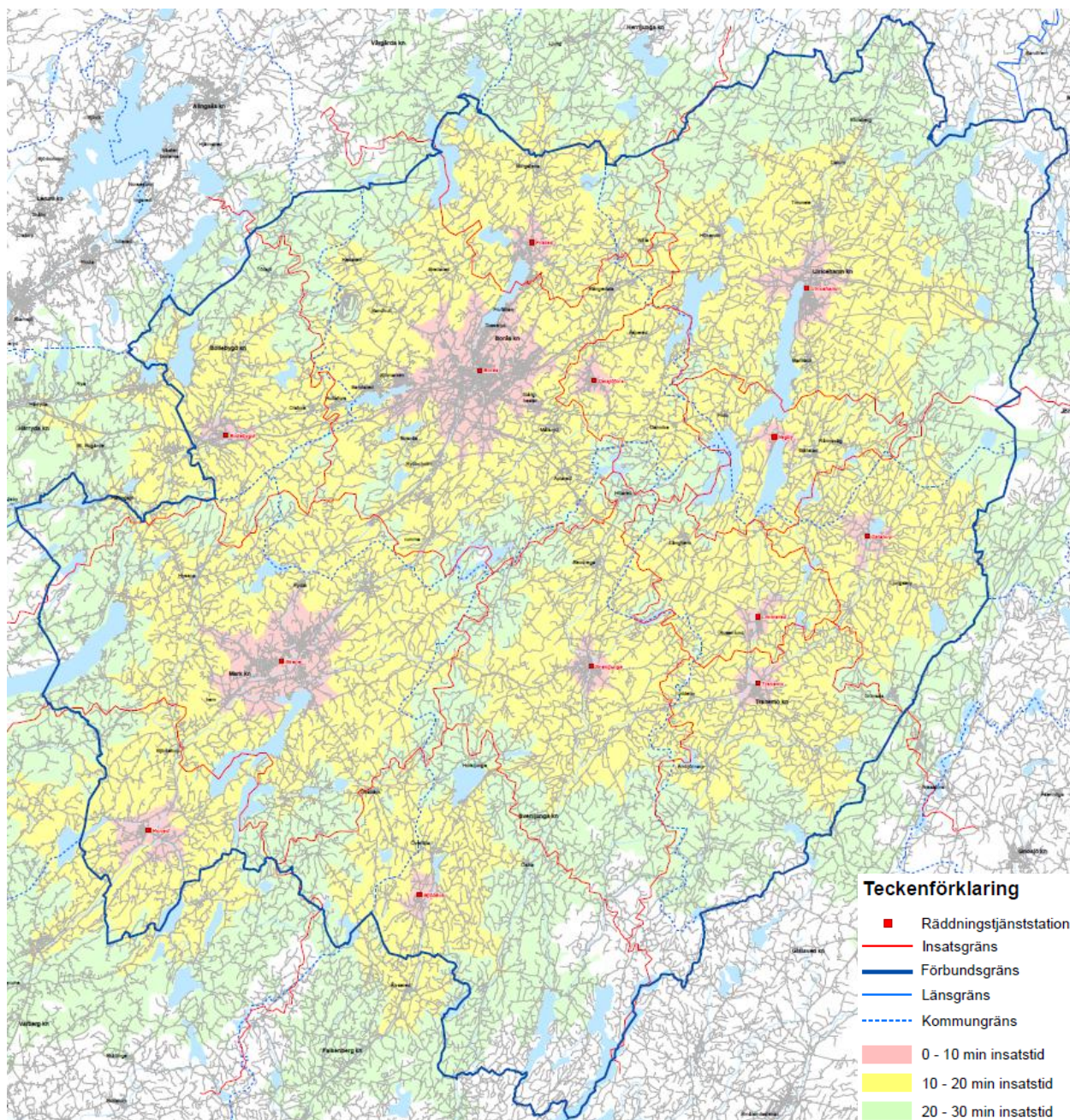
Första enhet på plats tillsammans med avtal om hjälp från kringliggande räddningstjänster

FIP och räddningsvärn är inte inkluderade.

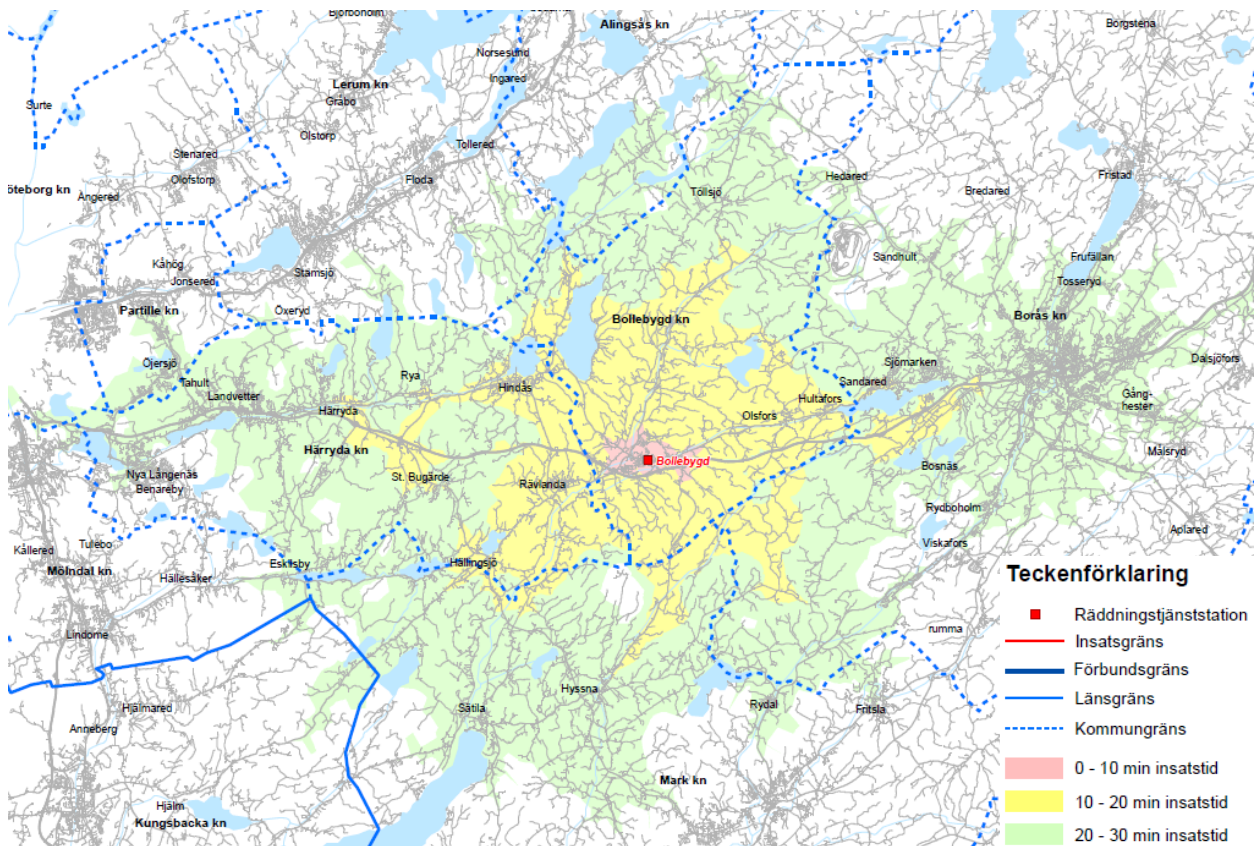
Första rökdykargrupp på plats

Räddningsvärn och avtal om hjälp från kringliggande räddningstjänster är inte inkluderade.

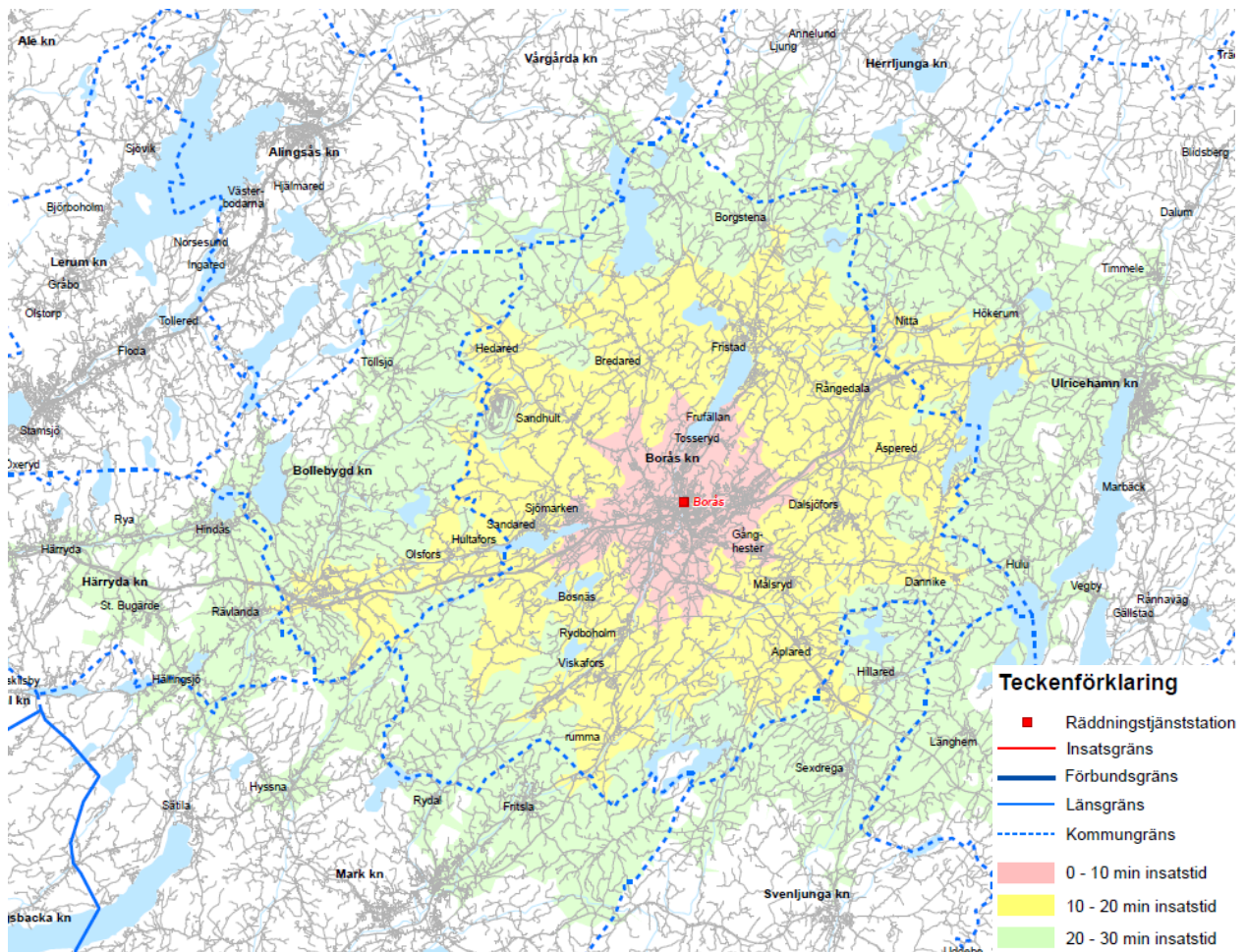

Första enhet på plats från Bollebygd brandstation

FIP är inte inkluderad.

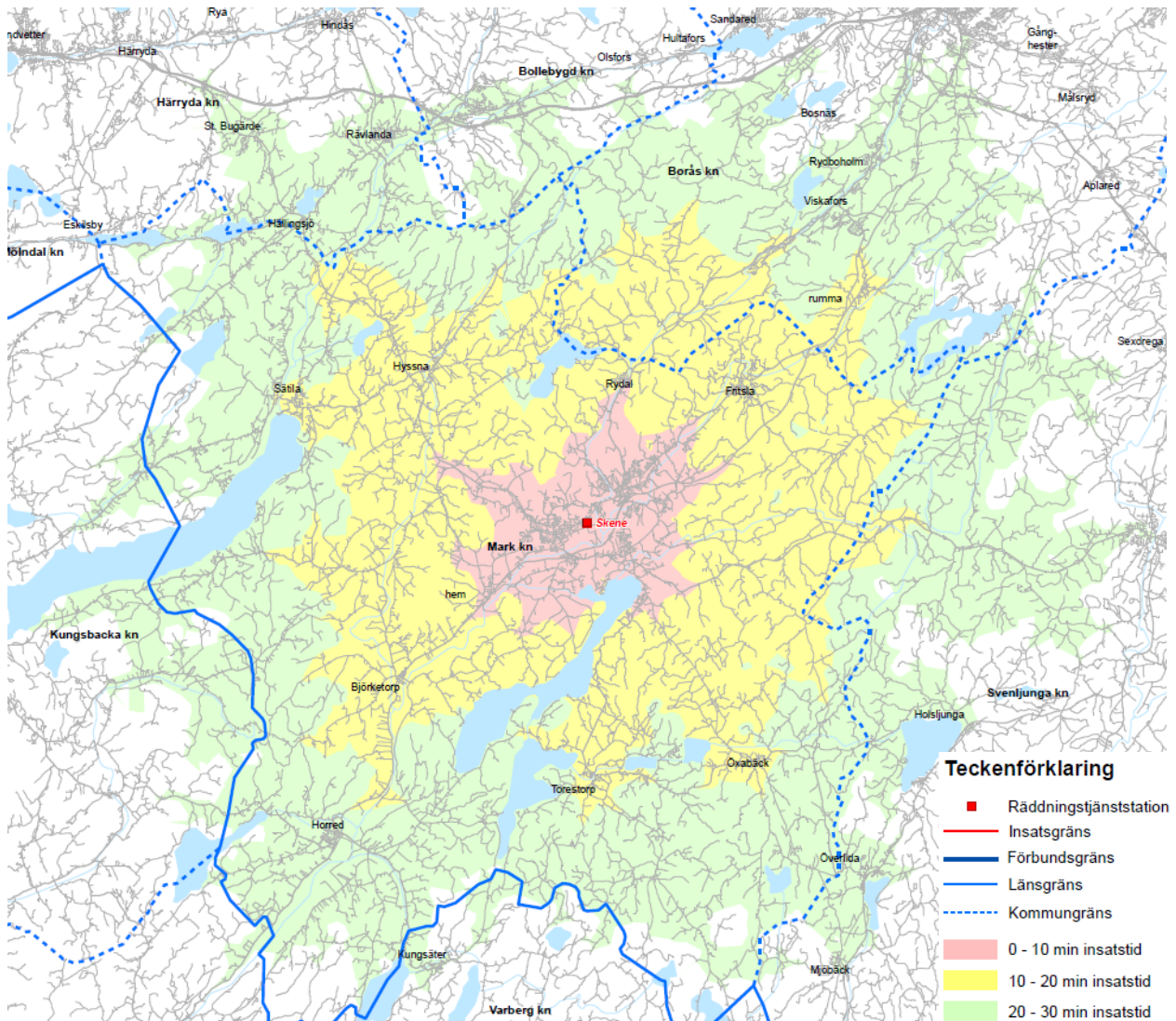

Första enhet på plats från Borås brandstation

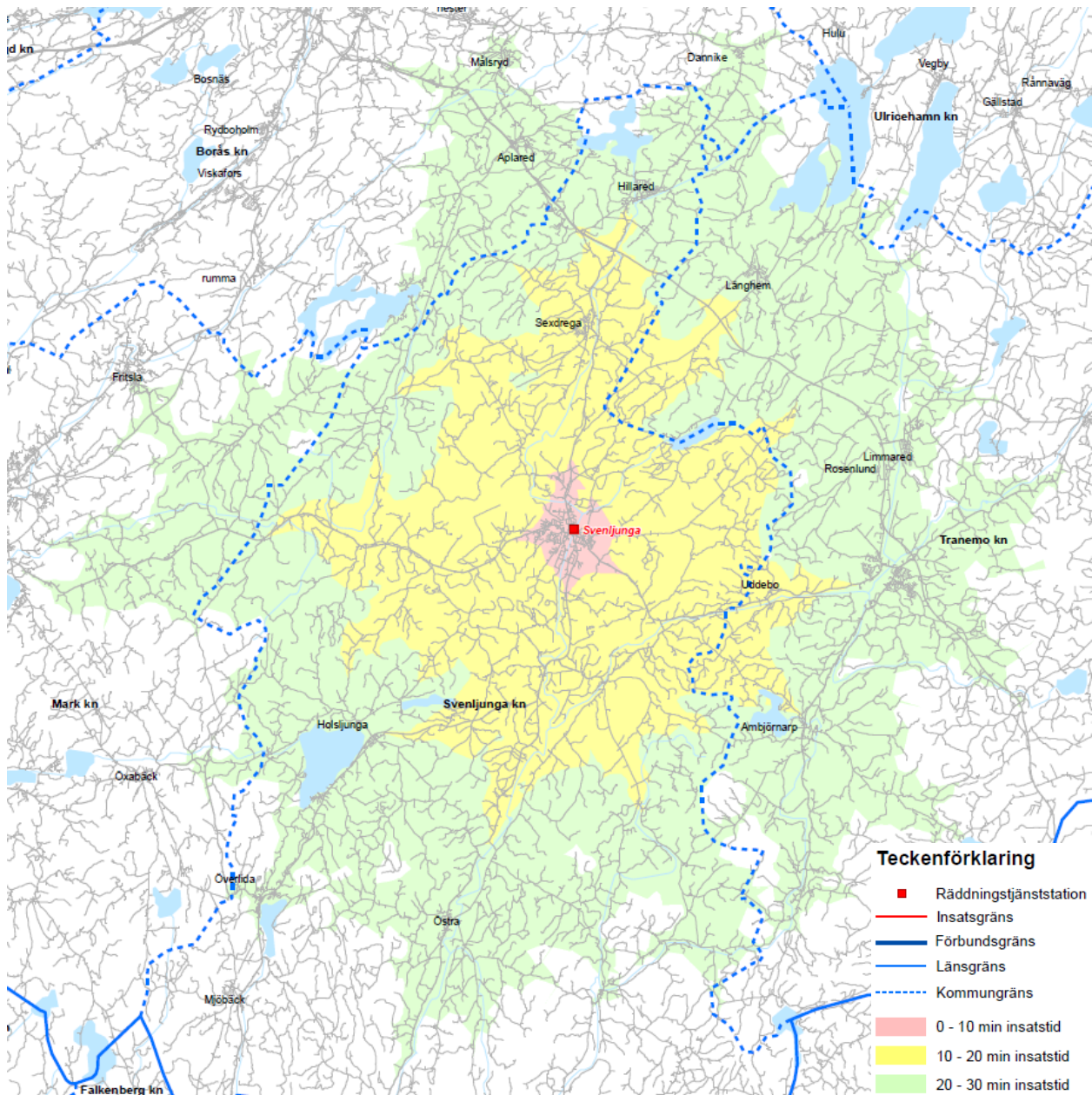
Första enhet på plats från Skene brandstation

FIP är inte inkluderad.

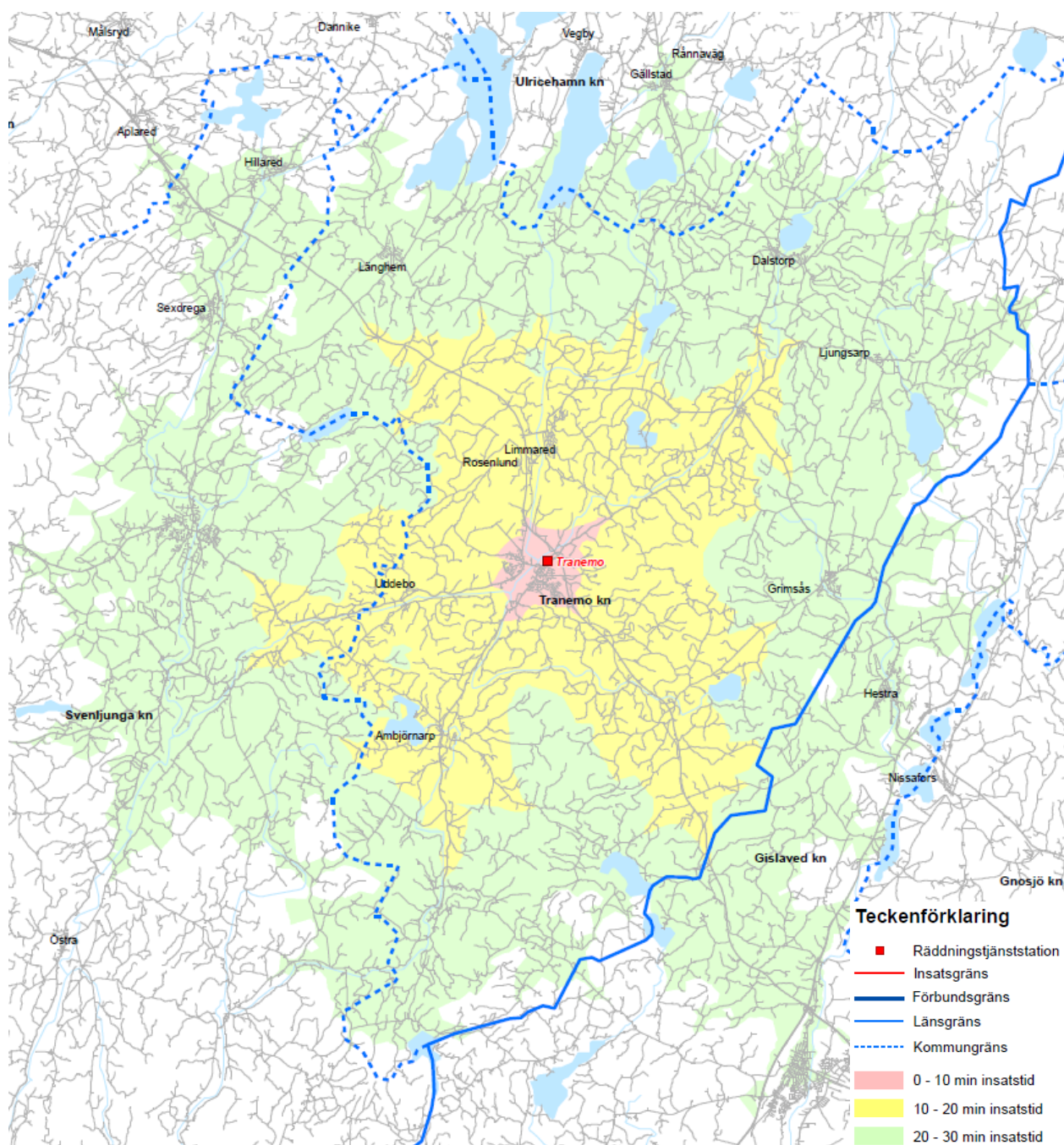

Första enhet på plats från Svenljunga brandstation

FIP är inte inkluderad.

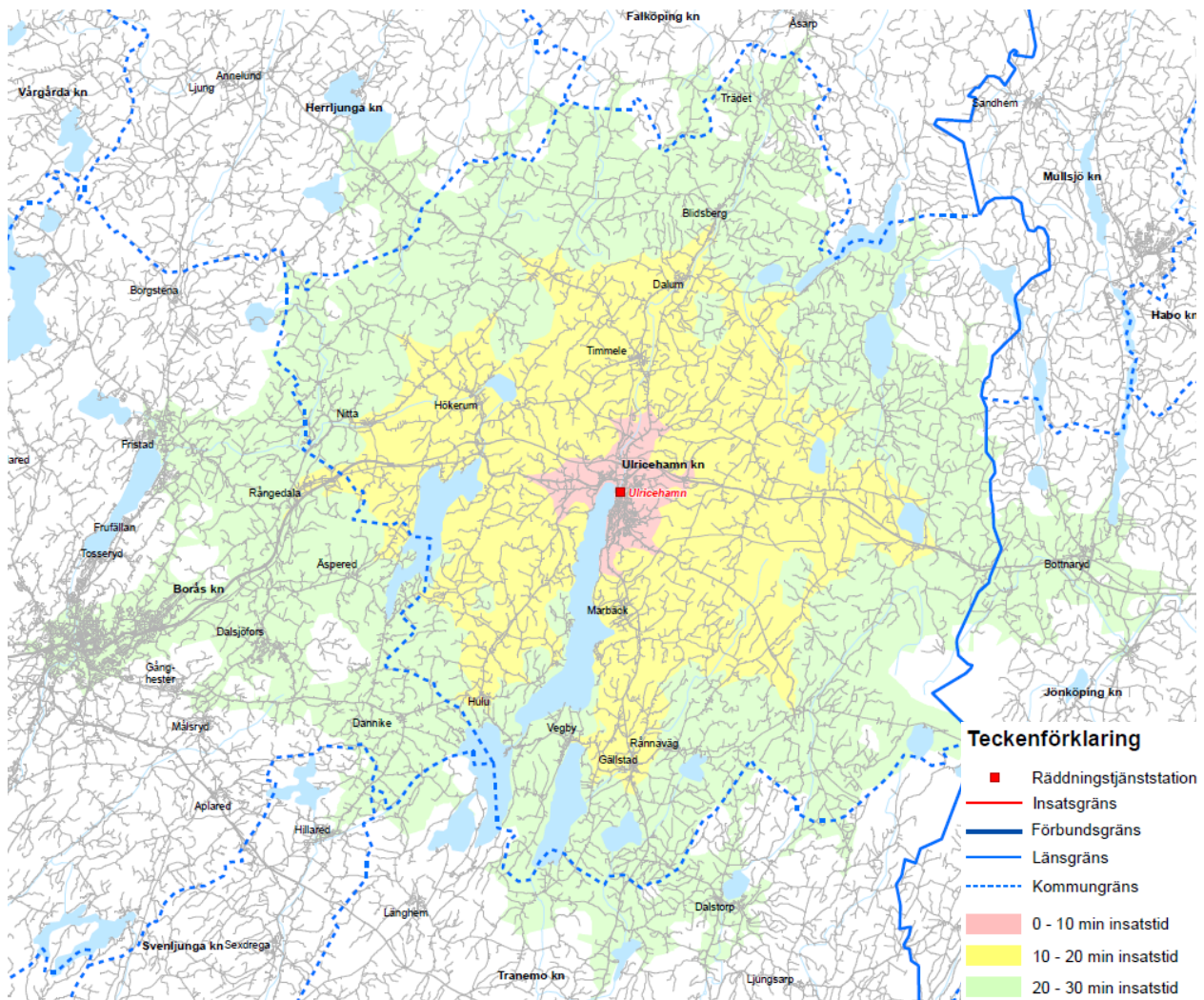

Första enhet på plats från Tranemo brandstation

Första enhet på plats från Ulricehamns brandstation

FIP är inte inkluderad.

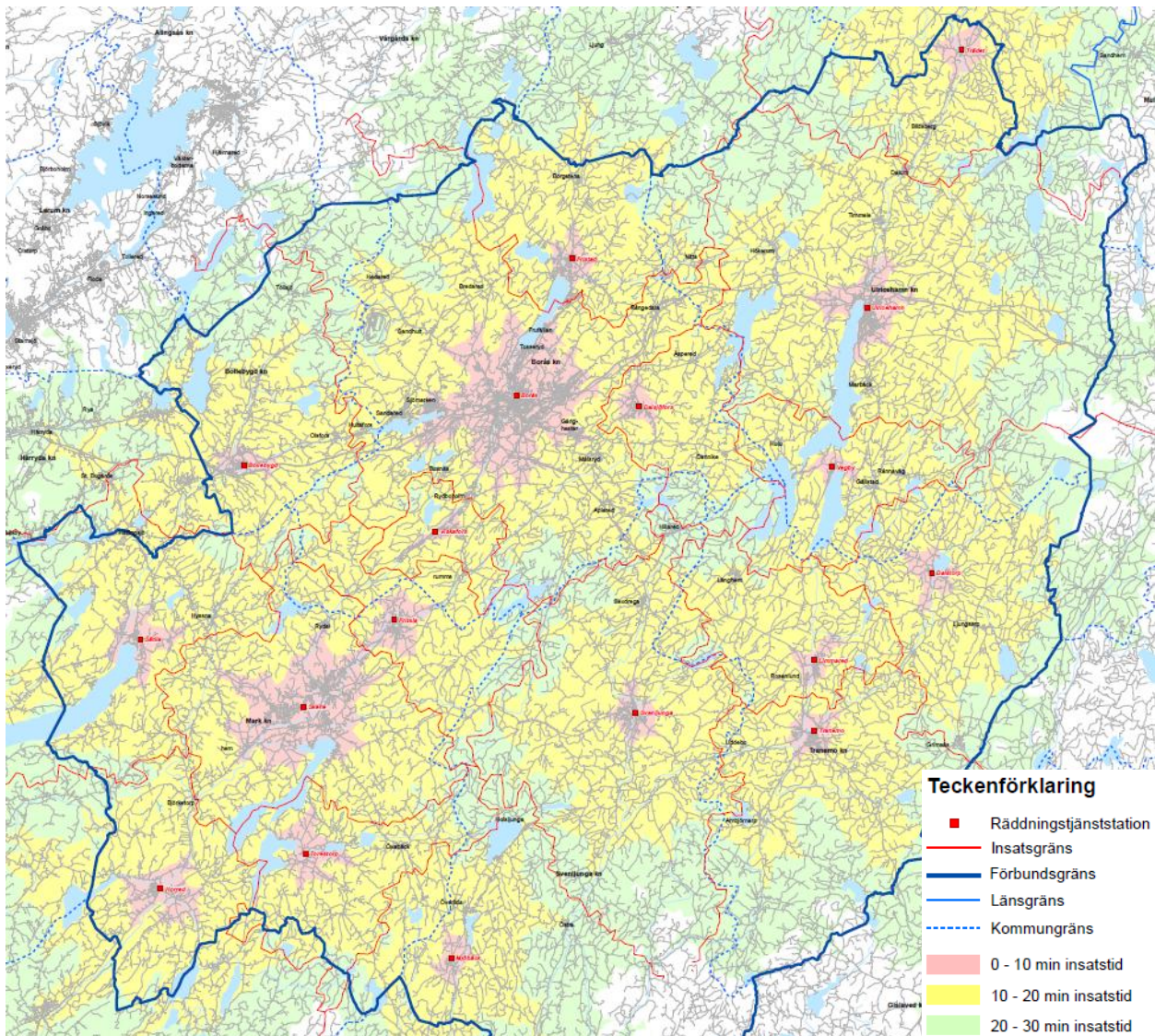

Utrymning med hjälp av räddningstjänsten

Utrymning med hjälp av räddningstjänsten kan i vissa fall tillgodoräknas som en alternativ utrymningsväg enligt Boverkets byggregler (BBR) eller enligt äldre bygglagstiftning. Hur utrymningen ska utformas i en byggnad styrs av vad det är för byggnadstyp, vilken verksamhet som bedrivs och var den är geografiskt placerad. Observera att SÄRF inte kan garantera att räddningstjänstens stegutrustning alltid kan användas som alternativ utrymningsväg inom föreskriven tid med anledning förändringar i beredskapsläget. Avsedda resurser kan exempelvis fördröjas vid flera samtidigt pågående insatser.

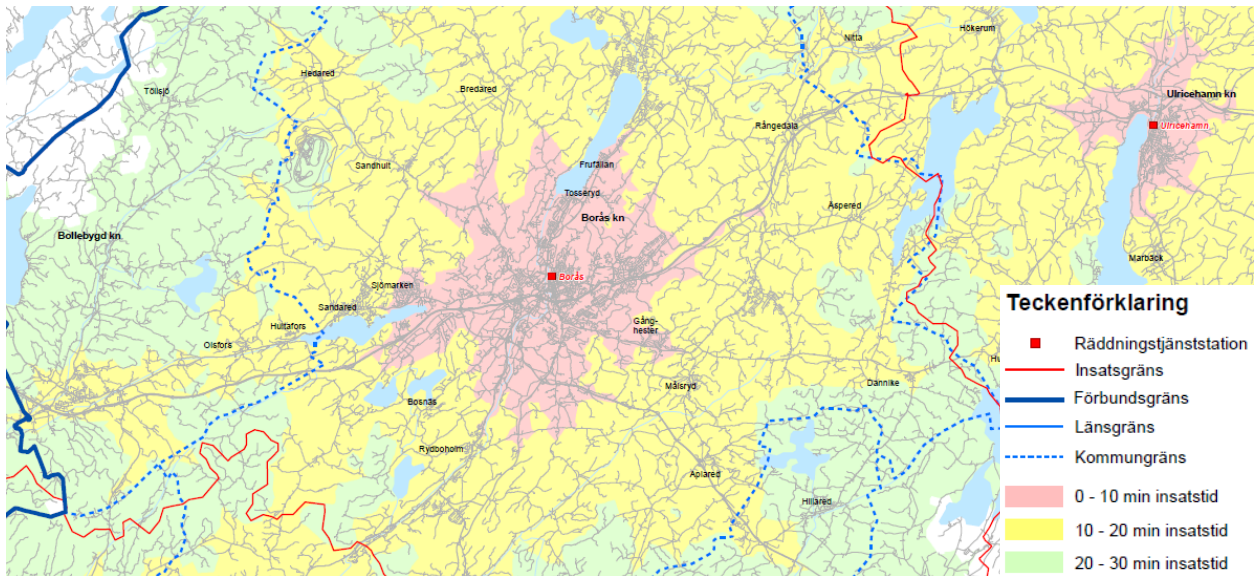
Fönsterutrymning med hjälp av räddningstjänstens utskjutsstege

Fönsterutrymning med hjälp av räddningstjänstens utskjutsstege kan tillgodoräknas inom ett område med en insatstid på högst 10 minuter för verksamheter i verksamhetsklass 1 och 3 upp till 11 meter från mark (cirka 4 våningsplan). Övriga villkor är att utrymmande brandcell får vara dimensionerad för högst 15 personer och för verksamhet i verksamhetsklass 1 får brandcellen vara högst 200 m². Inom ett område med en insatstid på högst 20 minuter kan fönsterutrymning med hjälp av räddningstjänstens utskjutsstege tillgodoräknas för friliggande flerbostadshus i verksamhetsklass 3 med högst tre våningsplan. De aktuella områdena syns i kartan nedan.

Fönsterutrymning med hjälp av räddningstjänstens höjdfordon

Fönsterutrymning med hjälp av räddningstjänstens höjdfordon kan tillgodoräknas inom ett område med en insatstid på högst 10 minuter från Borås respektive Ulricehamns brandstation för verksamheter i verksamhetsklass 1 och 3 upp till 23 respektive 22 meter från mark (cirka 7-8 våningsplan). Övriga villkor är att utrymmande brandcell får vara dimensionerad för högst 15 personer och för verksamhet i verksamhetsklass 1 får brandcellen vara högst 200 m². De aktuella områdena syns i kartan nedan.

Observera att kraven för fönsterutrymning dessutom måste vara uppfyllda enligt BBR. För detaljerad information, se "PM 4 – Utrymning med hjälp av räddningstjänst" på www.serf.se. Likaså ska byggnaden med omgivning vara utformad så att det är tillgängligt för räddningstjänsten att göra en insats, se nedan.

Räddningsvägar och uppställningsplatser

Allmänt gäller följande för räddningsvägar och uppställningsplatser enligt Boverkets byggregler (BBR):

- Ska vara skyltad med standardiserade skyltar med text "Räddningsväg får ej blockeras".
- Ska vinterväghållas, det vill säga röjas från snö och halkbekämpas. Detta kan inte betonas nog, speciellt i de fall då maximal längd- och tvärlutning uppnås, se nedan.
- Ska normalt anslutas i närhet till byggnadens gatuadress.
- Ska inte blockeras med blomlådor eller liknande.
- Om bommar sätts upp behöver samråd ske med räddningstjänsten.

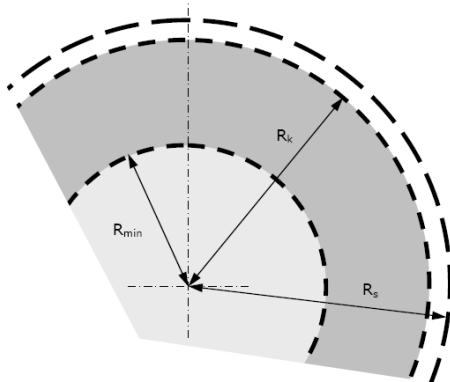
Specifikt för utformning av räddningsvägar

Körbanelängd	3,0 meter
Fri höjd	4,0 meter
Lägsta axeltryck	100 kN
Högsta längdlutning	8 %
Högsta tvärfall	2 %
Minsta vertikal radie	50 meter

Kravet på minsta vertikal radie blir främst aktuell då nedförslutning övergår i uppförslutning. Höjdfordon är långa och riskerar att skadas under framkörning om inte den vertikala radien är tillräckligt stor.

Utformning av kurvor

Innerradie R_{min}	Körvägsradie R_k	Svepradie R_s
7,0 meter	10,0 meter	12,0 meter

Specifikt för uppställningsplatser för höjdfordon

Minsta bredd	5,0 meter
Minsta längd	12,0 meter
Enskilt stöbstryck	80 kN.
Högsta längdlutning	8 %
Högsta tvärfall	2 %

Uppställningsplatsen ska placeras utanför ytterkanten av de balkonger eller fönster som ska kunna nås med höjdfordon. Horisontellt avstånd från uppställningsplatsens kant till ytterkant på fönster eller balkong ska inte överstiga 9 meter. Uppställningsplatsen ska ha samma bärighet som räddningsvägen. Stegen eller hävaren ska kunna resas till avsedd angreppspunkt utan att hindras av utskjutande byggnadsdelar, träd eller liknande.

Specifikt för uppställningsplatser för bärbara stegar

Minsta bredd	2,0 meter
Minsta längd	2,0 meter
Max sid- och längdlutning	Ca 10°

Uppställningsplatsen ska vara en plan yta med innerkant som placeras cirka 1,0 meter horisontellt ut från angreppspunkt på fasad (fönsterkarm eller balkongräcke). Bakom den plana ytan behövs ett fritt utrymme om cirka 4 meter för att kunna resa stegen. Stegen ska kunna resas till avsedd angreppspunkt utan att hindras av utskjutande byggnadsdelar, träd eller liknande.

Verksamhetsområden med prestationsmål

I denna bilaga presenteras SÄRF:s olika verksamhetsområden tillsammans med prestationsmål. Under varje verksamhetsbeskrivning framgår vilka uppgifter som området ansvarar för och det som är basproduktion. Till detta framgår i punktform vilka prestationsmål som gäller specifikt för perioden 2016-2019.

Före	Information, rådgivning och extern utbildning.....	1
	Metodutveckling, intern utbildning och övning	2
	Insatsplanering.....	3
	Samhällsplanering.....	3
	Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor.....	3
	Tillstånd och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.....	4
	Sotning och brandskyddskontroll	4
	Automatlarm.....	5
	Krisberedskap.....	5
	Brett säkerhetsarbete och övriga remisser.....	5
Under	Räddningsinsatser enligt LSO och andra uppdrag	6
Efter	Insatsuppföljning.....	7
	Restvärderäddning.....	7

Före insats

Information, rådgivning och extern utbildning

Räddningstjänsten ska genom rådgivning underlätta för den enskilde att ta sitt ansvar enligt 2 kap. 3 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Kommunallagen och förvaltningslagen uttrycker också på olika sätt en skyldighet att erbjuda information och rådgivning till allmänheten. Syftet med att sprida kunskap är att underlätta för den enskilde att ta sitt ansvar för att förhindra och begränsa olyckor.

SÄRF:s informationsinsatser består av permanenta och säsongsmässiga aktiviteter där hemsidan är en av de viktigaste informationskanalerna. SÄRF bedriver och deltar i diverse riktade informationsinsatser och aktiviteter, så som skolbesök, "Människan bakom uniformen" och "Brandman för en dag". SÄRF besvarar frågor från företag, organisationer och allmänhet inom området skydd mot olyckor. På förfrågan tar SÄRF emot grupper på studiebesök.

SÄRF genomför även utbildningar riktade till kommunala förvaltningar och bolag, andra myndigheter, privata företag, ideella föreningar och allmänheten. Brandsläckning, hjärt- och lungräddning, heta arbeten och systematiskt brandskyddsarbete är några exempel på utbildningar som genomförs.

Prestationsmål:

- Information och rådgivning till boende i förbundet ska ges utifrån insatstider och operativ förmåga.
- Lansera och utveckla en ny hemsida som på ett bättre sätt informerar allmänheten om skydd mot olyckor.
- Genomföra områdesbesök inom en vecka efter brand eller annan händelse i flerbostadshus där ett informationsbehov föreligger.
- Utveckla våra informationsinsatser genom sociala medier, såväl i vardagen som under större olyckor och kriser.
- Genomföra konsekvenssamtal med skolelever efter anlagda skolbränder i samtliga kommuner i förbundet.
- Gemensamma kvalitetssäkrade utbildnings- och informationsmaterial ska finnas samlade på Serfnet.
- Utbilda fler skolelever i brandskydd och anlagd brand med ambitionen att samtliga elever får utbildning i förskolan, mellanstadiet respektive högstadiet.
- Öka proaktiviteten i utbildningsverksamheten där SÄRF i större utsträckning söker upp målgrupper till extern utbildning.
- Utveckla rutiner för dokumentation av vilka utbildnings- och informationsinsatser som har genomförts och mot vilka målgrupper.

Metodutveckling, intern utbildning och övning

Metodutveckling, intern utbildning och övning bedrivs i syfte att stärka SÄRF:s operativa förmåga, och i förlängningen utveckla och säkerställa att SÄRF kan genomföra effektiva räddningsinsatser enligt 1 kap. 3 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Den interna utbildningen och övningen involverar samtliga operativa funktioner och planeras enligt separata utbildnings- och övningsplaner. Metodutveckling genomförs i projektform. Större metodutvecklingsprojekt genomförs med stöd från eller i samarbete med andra myndigheter, så som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, och Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, SP. De flesta aktiviteterna inom metodutveckling, intern utbildning och övning genomförs på SÄRF:s övningsanläggning Guttasjön.

Prestationsmål:

- Övning och utbildning ska i högre grad anpassas till fastlagda handlingsmönster och räddningsstyrkans/individens förväntade förmåga.
- Den fleråriga utbildningsplanen för återkommande övningar ska omarbetas.
- Övningsplaner ska utarbetas för att alla operativa befäl regelbundet ska få tillräcklig övning i sin befälsroll.
- Regelbundna övningar ska genomföras tillsammans med samverkande organisationer.
- Berörd operativ personal ska utbildas om de risker som föreligger vid samtliga anläggningar med farlig verksamhet enligt LSO 2 kap. 4§.
- Det ska finnas en utsedd utbildningsansvarig till alla relevanta olyckstyper.
- Utveckla arbetet avseende risk- och behovsanpassad metodutveckling.

- Förmågan att ta del av framgångsfaktorer hos andra räddningstjänster ska utvecklas.

Insatsplanering

För att räddningstjänsten ska kunna genomföra en säker och effektiv insats vid en brand eller annan olycka, krävs att lättolkad information om objektet finns tillgänglig. Objektsinformation upprättas och uppdateras av ägaren/verksamhetsutövaren och SÄRF tar del av denna i de fall det krävs. I vissa fall tar SÄRF fram och uppdaterar insatskort/insatsplaner för specifikt utvalda objekt.

SÄRF kontrollerar löpande framkomligheten på räddningsvägar till de fastigheter där räddningstjänstens stegutrustning utgör en alternativ utrymningsväg över 12 meter, och för en dialog med fastighetsägare om lösningar i de fall där framkomligheten är undermålig. På uppdrag av kommunerna svarar SÄRF för att underhålla och prova aggregat för viktigt meddelande till allmänheten.

Prestationsmål:

- Förenkla framtagningsprocessen av insatsplaner och överlåta produktion av insatsplaner till respektive verksamhet i större utsträckning.
- Alla automatlarmsobjekt ska vara beskrivna i överskådliga insatskort som är lättillgängliga för den aktuella räddningsstyrkan.
- Vägledningar för utformning av tekniska lösningar för brandskydd som kan komma att användas vid insats ska tas fram.

Samhällsplanering

SÄRF är en remissinstans till kommunernas samhällsbyggnadsförvaltningar i frågor rörande riskhantering i planprocessen och byggnadstekniskt brandskydd i bygglovsprocessen. SÄRF verkar för en riskreducering i samhället genom att i kommunernas översikts- och detaljplanering bevaka frågor som riskavstånd till farligt gods-leder, brandvattenförsörjning, översvämningrisker med mera. I bygglovsprocessen granskar SÄRF att det byggnadstekniska brandskyddet lever upp till gällande byggregler.

Prestationsmål:

- Utveckla rutinerna för SÄRF:s delaktighet i planprocessen och bygglovsprocessen och verka för en tidig medverkan i respektive process.
- Utbilda medlemskommunernas bygglovshandläggare och inspektörer i delar av Boverkets byggregler kap. 5.

Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor

Räddningstjänsten ska utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagens 5 kapitel. Tillsyn avser att den enskildes skyldigheter utförs utifrån 2 kap. 2§ och 3§ gällande skyldigheter för ägare och nyttjanderättshavare till byggnader och andra anläggningar samt 2 kap. 4§ avseende skyldigheter vid farlig verksamhet. Tillsynen avser även att kontrollera att skriftlig redogörelse för brandskyddet enligt 2 kap. 3§ är uppfylld. Tillsynen är avgiftsfinansierad enligt en fastställd taxa och är kostnadsneutral för förbundet. Tillsynsverksamheten planeras enligt en separat tillsynsplan som är riskbaserad. Utöver de objekt som väljs ut enligt tillsynsplanen utför SÄRF årliga tillsyner på kommunala badplatser i förbundet.

Prestationsmål:

- Öka det årliga antalet genomförda tillsyner enligt LSO.
- Bedriva riktade insatser mot fastighetsägare till flerbostadshus för att dessa ska aktivt ska kontrollera brandskyddet i sina fastigheter.
- Utveckla rutiner för tillsyn på verksamheter där det brunnit, varit tillbud eller där det framkommit information om brister i brandskyddet.
- Genomföra tillsyn på samtliga anläggningar med farlig verksamhet enligt LSO 2 kap. 4§.
- Genomföra myndighetsgemensamma tillsyner.
- Enligt MSB:s riktlinjer utveckla och stärka rättssäkerheten för den enskilde genom att förenkla och förtydliga dokumentationen som förmedlar myndighetsbeslut.

Tillstånd och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor

SÄRF har i uppdrag från kommunerna att handlägga tillstånd och utöva tillsyn enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Tillståndshandläggning sker i samverkan med andra myndigheter. Bland annat utgör kommunernas miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningar samt polismyndigheten remissinstans i ärendena. Tillståndshandläggningen genomförs utifrån rutiner som medför kvalitet och effektivitet i arbetet mellan SÄRF, tillståndssökande och kommunerna. Tillståndshandläggningen finansieras av en fastställd avgiftsmodell som är likadan i hela förbundet. Avgiftsmodellen är utformad för att göra tillståndshandläggningen kostnadsneutral för förbundet. Tillsynen är avgiftsfinansierad enligt en fastställd taxa och är kostnadsneutral för förbundet. Tillsynsverksamheten planeras enligt en separat tillsynsplan.

Prestationsmål:

- Öka det årliga antalet genomförda tillsyner enligt LBE.
- Anpassa processer och arbetssätt till reformerade lagar.
- Skapa rutiner för att delge personal i insatsorganisationen då behov finns att informera om högre risker i en verksamhet.

Sotning och brandskyddskontroll

Räddningstjänsten ska i brandförebyggande syfte ansvara för att rengöra vissa förbränningsanordningar och imkanaler enligt 3 kap. 4 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Räddningstjänsten ska även ansvara för att det som ska rengöras också kontrolleras ur brandskyddssynpunkt. Kontrollen innefattar även tak, skorsten och anslutande byggnadsdelar. Sotning och brandskyddskontroll sker på det sätt och med sådan frekvens som anges i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om rengöring (sotning) och brandskyddskontroll (MSBFS 2014:6).

Sotningen är avgiftsfinansierad enligt en fastställd taxa. Sotningen och brandskyddskontrollen är förlagd på entreprenad. Inom förbundet opererar ett flertal sotningsentreprenörer. SÄRF arbetar för att upprätthålla en god samverkan och erfarenhetsutbyte med och mellan entreprenörerna. SÄRF prövar enskilda fastighetsägares begäran att få tillstånd att sota den egna fastigheten.

Prestationsmål:

- Genomföra egensothutbildning minst en gång per år.
- Slutföra och utvärdera projektet "Brandskydd i glesbygd".

Automatlarm

SÄRF tillhandahåller en tjänst gentemot de anläggningar och verksamheter som vill ansluta sina brandlarmanläggningar till räddningstjänsten. Tjänsten tecknas i avtalsform och är avgiftsbelagd. Tjänsten innebär kortfattat att ägare/innehavare får ansluta en brandlarmanläggning till SÄRF för någon form av åtgärd vid inkommen larmsignal (teknisk indikering) eller vid fellarm.

- Arbeta för att minska antalet felaktiga automatlarm.

Krisberedskap

SÄRF ger stöd till respektive kommunledning i deras krisberedskapsarbete inom områdena utbildning, övning, risk- och sårbarhetsanalyser och planering. Under händelser och kriser kan stödet avse förmedling av varning och information, omvärldsbevakning, analysarbete, samverkan, transportstöd, sambandsstöd och liknande. Stödet till kommunerna planeras i dialog med kommuncheferna.

Under en krishändelse ska SÄRF prioritera stöd till kommunerna vid hot mot dricksvattenssäkerheten, bortfall av el och tele, höga vattenflöden, stormhinder, snöoväder, pandemi, epizooti, zoonoser och större skogsbränder. Under en krishändelse ska SÄRF även ha förmåga och uthållighet att säkra egen förmåga att genomföra räddningsinsatser. I dagsläget levererar SÄRF tjänsten säkerhetssamordnare till Borås, Mark och Ulricehamns kommun. SÄRF tillhandahåller också tjänsten krisberedskapshandläggare som stöttar alla kommunerna i förbundet i deras krisberedskapsarbete.

Prestationsmål:

- Utbildade och övade samverkansbefäl ska kunna aktiveras för stöd till kommunerna enligt fastställd plan.
- Delta i planering och genomförande av övningar inom krisberedskap och samhällsstörningar i samverkan med lokalt förankrade resurser.
- Räddningschefer i beredskap, inre befäl och samverkansbefäl ska kontinuerligt utbildas inom kommunal krisberedskap.
- Stödja arbetet för en förbundsgemensam Frivillig resursgrupp (FRG).
- Medverka i kommunernas arbete med risk- och sårbarhetsanalyser.

Brett säkerhetsarbete och övriga remisser

Det breda säkerhetsarbetet avser räddningstjänstens ansvar att verka för skydd mot andra olyckor än bränder enligt 3 kap. 1 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Trafikolyckor, fallolyckor och suicid är exempel sådana olyckor. En del förebyggandeinsatser behöver även genomföras i samverkan med andra kommunala förvaltningar och myndigheter för att uppnå ett gott resultat. Exempel på sådana insatser är att förebygga anlagd brand och stärka brandskyddet hos äldre.

SÄRF är även remissinstans/sakkunnig i andra ärenden än de som berör plan- och byggfrågor. Ärendena innebär främst yttranden i samband med serveringstillstånd och offentliga tillställningar, sakkunnighetsutlåtanden efter brand, släckvattenberäkningar och vissa ärenden enligt Seveso och Miljöbalken.

Prestationsmål:

- Öka deltagandet i kommunala samverkansgrupper gällande trygghet och säkerhet.

- I samverkan med andra kommunala förvaltningar arbeta för att införa modellen om individanpassat brandskydd bland kommunerna i förbundet.
- I samverkan med andra kommunala förvaltningar och aktörer i samhället arbeta för att öka frekvensen av brandvarnare och brandsläckningsutrustning hos allmänheten.
- Personal som handlägger sakkunnigutlåtanden ska kompetensutvecklas inom detta område.

Under insats

Räddningsinsatser enligt LSO och andra uppdrag

SÄRF bedriver räddningstjänst i kommunerna i förbundet enligt 3 kap. 7 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Med begreppet räddningstjänst avses de räddningsinsatser som staten eller kommunerna ska ansvara för vid olyckor och överhängande fara för olyckor i syfte att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljö enligt 1 kap. 2§ i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. SÄRF ska ha förmåga att när som helst, vid behov, genomföra en räddningsinsats. SÄRF tillhandahåller en egen dykorganisation för dyklarm och andra dykuppsdrag i viss omfattning. SÄRF genomför även insatser i väntan på ambulans (IVPA) enligt avtal.

SÄRF är ansluten till SOS Alarm genom avtal för mottagning och förmedling av larm från 112 och för mottagning och förmedling av automatiska brandlarm. Det finns även en larmanordning vid varje brandstation som kan användas i nödsituationer. SÄRF driver en egen ledningscentral. För att påskynda utalarmering av räddningsstyrkor finns så kallade förlarm vid larmtyperna; brand i byggnad, trafikolycka, järnvägsolycka, drunkning, suicid, dykolycka och fastklämd person, vilket innebär att SOS-operatören kan larma ut räddningsstyrkor innan en intervju är slutförd. Inre befäl ges också möjlighet till medlyssning av SOS-samtal vilket syftar till att ytterligare påskynda och utforma utlarmningen.

I samband med allvarliga olyckor kan allmänheten varnas och informeras genom ett "Viktigt meddelande". Meddelandet kan användas bland annat vid gasutsläpp, stora bränder med kraftig rökutveckling och svåra vädersituationer. "Viktigt meddelande" kan ges som ett varningsmeddelande med signal via tyfoner utomhus i centrala Borås, Mark och Ulricehamn och/eller som ett informationsmeddelande via radio, TV och telefon.

Prestationsmål:

- Minska tiden mellan inkommet SOS-samtal och räddningstjänstens ankomst till skadeplatsen.
- Utredda behov av operativ anpassning utifrån framtagna insatskartor.
- Förmågebeskrivningar för alla räddningsstyrkor och operativa funktioner ska finnas.
- Omarbeta ledningshandboken.
- Alla räddningsstyrkor ska ha tillgång till förmågeanpassade ledningsstöd i form av kvalitetssäkrade förslag på handlingsmönster för de vanligaste händelsetyperna.
- Varje räddningsstyrka ska kunna komplettera lägesrapporter med hjälp av bildöverföring från olycksplatsen.
- Inventera behov och möjligheter att sprida ytterligare specialfunktioner på RIB¹-stationer.

¹ Räddningstjänstpersonal i beredskap

Efter insats

Insatsuppföljning

Räddningstjänsten ska följa upp inträffade olyckor och räddningsinsatser enligt 3 kap. 10 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. SÄRF genomför insatsuppföljningar i syfte att tillvarata erfarenheter från inträffade olyckor och räddningsinsatser, för att tillämpa dessa i ett olycksförebyggande och insatsutvecklande syfte. Varje insats dokumenteras i en insatsrapport som främst ligger till grund för insatsstatistik. Lokal och nationell insatsstatistik används i sin tur som underlag till verksamhetsplaneringen.

Insatsuppföljning utförs enligt separata riktlinjer. Behovet av en insatsuppföljning och dess omfattning styrs av den mängd erfarenheter som förväntas framkomma, hur pass lättidentifierade erfarenheterna är samt till vilken målgrupp erfarenheterna riktas. SÄRF har fyra arbetssätt för uppföljning; enkel insatsuppföljning, fördjupad insatsuppföljning, tematisk insatsuppföljning och statistisk insatsuppföljning. Ibland genomförs insatsuppföljningar i samverkan med andra myndigheter, så som polis, ambulans, trafikverket och SOS.

Prestationsmål:

- Utveckla och fastställ arbetssättet för enkel insatsuppföljning där den operativa personalens delaktighet i insatsuppföljningar ökar och där fokus är på erfarenhetsåterföring.
- Öka förmågan att ta tillvara och implementera erfarenheter från såväl SÄRF:s egna insatser som insatser från andra räddningstjänster.
- Olycksutredarna ska kompetensutvecklas inom områdena brandplatsundersökning och kvalificerad olycksutredningsmetodik.

Restvärderäddning

Räddningstjänsten kan i vissa fall initiera och utföra akut restvärderäddning i syfte att minska eller förhindra ytterligare skador efter en olycka. Förutsättningarna för detta regleras genom avtal med Försäkringsbranschens Restvärderäddning i Sverige AB. Akut restvärderäddning innebär att räddningstjänsten efter beslut från räddningsledaren, kan utföra åtgärder för att skapa torr och rökfri miljö i byggnad upp till en omfattning av 16 persontimmar. Vid behov av vidare restvärdeåtgärder, så kallad fortsatt restvärderäddning, kan räddningstjänsten utföra detta som entreprenör under samordning av en restvärdesledare alternativt på uppdrag av annan behörig beställare, såsom ägare, försäkringsbolag eller miljörestvärdeledare. Fortsatt restvärderäddning kan omfatta skadetyperna brand, vatten, samt transport- och miljöolyckor.

Prestationsmål:

- Utveckla rutiner, taktik, kunskap och metoder för att minimera följdskadorna vid en olycka.

Uppföljningsplan

Säkerhetsmål

Uppföljning av säkerhetsmål genomförs av utsedd person enligt de intervall som anges i tabellen.

Uppföljningen syftar till att utvärdera om de aktiviteter SÄRF genomför får en positiv effekt på säkerhetsnivån i samhället.

Säkerhetsmål	Mätpunkt	Referenspunkt	Mätverktyg	Uppföljningstillfälle
Antalet insatser riktade mot brand i byggnad ska minska varje år.	Antalet insatser till brand i byggnad för respektive år.	Medeltalet för respektive föregående 5-årsperiod.	SÄRF:s insatsrapport kompletterad med nationell statistik från IDA.	Januari 2017, 2018, 2019 och 2020.
Det sammanlagda antalet döda och skadade i bostadsbränder ska minska.	Summan av antalet lindrigt skadade, allvarligt skadade och omkomna för aktuell olyckstyp och period.	Det totala antalet för föregående fyraårsperiod.	SÄRF:s insatsrapport kompletterad med nationell statistik från IDA över omkomna.	Januari 2018 (delmätning) och 2020.
Andelen hushåll med fungerande brandvarnare och tillgänglig släckutrustning ska öka.	Andelen hushåll med fungerande brandvarnare och tillgänglig släckutrustning.	Andelen 2015.	Kvalitativt resonemang utifrån t.ex. brandvarnarförekomst vid bostadsbränder i SÄRF:s insatsrapporter, nationella undersökningar, medborgarenkät, försäljningsstatistik.	Januari 2018 och 2020.
Invånarnas och verksamheternas medvetenhet om olycksrisker, kunskaper och färdigheter för att förhindra och hantera olyckor ska stärkas.	Antalet personer och verksamheter som nåtts av informationsinsatser, utbildningar, tillsyner och liknande under 2016-2019.	Antalet för föregående fyraårsperiod 2015.	Kvalitativt resonemang utifrån SÄRF:s verksamhetsstatistik, insatsstatistik över antalet insatser/konsekvenser och ev. medborgarenkät, försäkringsstatistik.	Januari 2018 (delmätning) och 2020.
Olyckornas negativa konsekvens ska minskas genom årligen taktiskt mer korrekt genomförda räddningsinsatser.	Antalet utbildningstimmar och övningstimmar för Bm, SL, IL, SC och RCB för respektive år. Synpunkter från personalen. Erfarenhetsåterföring från insatser.	Antalet för respektive föregående år.	Kvalitativt resonemang utifrån SÄRF:s verksamhetsstatistik och personalenkät.	Januari 2017, 2018, 2019 och 2020.

Kommunerna i förbundet ska uppleva en ökad närvaro och medverkan från räddningstjänsten i det kommunala säkerhets- och trygghetsarbetet.	Antalet lokala samverkansforum kring säkerhet och trygghet där SÄRF deltar under 2017 respektive 2019.	Antalet 2015.	Uppskattning utifrån SÄRF:s verksamhetsstatistik och ev. kommunenkät.	Januari 2018 och 2020.
--	--	---------------	---	------------------------

Resultatet av uppföljningen ska redovisas för ledningsgruppen och direktionen. I slutet av programperioden sammanställs samtliga uppföljningar i ett dokument som underlag till nästkommande handlingsprogram. Uppföljning av ett säkerhetsmål kan redovisas enligt följande exempel:

Mål:	Mer effektiv släckvattenanvändning till 2020
Mätpunkt:	2800 liter släckvatten per timme under 2019
Referenspunkt:	3000 liter släckvatten per timme under 2015
Mätverktyg:	Släckvattenförbrukning i förhållande till antal räddningstjänsttimmar vid bränder
Måloppfyllelse:	Målet är uppnått till 100 procent
Kommentar:	Antalet liter släckvatten har minskat med ungefär 7 procent vid insatserna vilket tyder på att släckinsatserna har blivit effektivare

Prestationsmål

Uppföljning av prestationsmål ska genomföras av ansvarig för respektive verksamhetsområde. Val av mätmetod överläts till respektive område. Resultaten ska sammanställas i uppföljningen av årlig verksamhetsplan. Uppföljningen syftar till att utvärdera ifall SÄRF utför de åtaganden som är planerade.

Avtal

SÄRF har slutit avtal med andra samhällsaktörer inom olika områden.

Avtal där SÄRF erhåller hjälp från andra kommuner/organisationer	Giltighet
Räddningstjänstavtal med Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) angående Nedfloodområdet i Bollebygds kommun	tills vidare
Räddningstjänstavtal inom Västra Götalands län angående ömsesidig hjälp med 1+4 man	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Mullsjö kommun angående området Kölingared i Ulricehamns kommun	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Räddningstjänsten Väst angående området Kalv och sydöstra delen av Svenljunga kommun	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Gislaveds kommun angående området Håcksvik i Svenljunga kommun samt områdena Grimsås och Sjötofta i Tranemo kommun.	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Jönköpings kommun angående områdena Torhult och Trehörningen i Ulricehamns kommun	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Alingsås-Vårgårda Räddningstjänstförbund angående områdena Storeskogen (Töllsjö) samt norra länsväg 180 mot Hedared i Bollebygds kommun och Borås Stad	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Herrljunga kommun angående områdena Murum och Kärråkra i Ulricehamns kommun	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) angående höjdräddningsgrupp	tills vidare
Västra Götalands Räddningstjänster, räddningsavtal, stabsstöd vid sammanfattande räddningsinsatser	tills vidare
Avtal med Tranemo kommun och Ardagh Glass om en RIB-anställning i Limmared	tills vidare

Avtal där SÄRF hjälper andra kommuner/organisationer	Giltighet
Räddningstjänstavtal med Räddningstjänsten Väst där SÄRF täcker i Älvseredsområdet, Falkenbergs kommun	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Herrljunga kommun angående tung räddning och kem	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Falköpings kommun där SÄRF täcker i Åsarpsområdet samt i området Åsarp till och med tätorten Falköping	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Räddningstjänsten Väst där SÄRF gör insats i område Kungsäter, Varbergs kommun	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) angående beskjutning av gasflaskor	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Räddningstjänsten Storgöteborg angående ömsesidig hjälp vid flyghaveri (Landvetter)	tills vidare
Avtal med SÄS om hjälp med transport av skadade i terräng	tills vidare
Avtal med Västra Götalandsregionen PKMC angående medicinsk uppsamlingsplats (Mark)	tills vidare
Avtal med Borås Stad om dykberedskap	tills vidare
Räddningstjänstavtal angående lednings- och stabsstöd vid omfattande räddningsinsatser	tills vidare
Avtal med SÄS om IVPA (i väntan på ambulans)	tills vidare
Räddningstjänstavtal med Jönköpings kommun där SÄRF är första styrka vid räddningsinsats i området Unnefors i F-län	tills vidare
Avtal med Försäkringsbranschens Restvärderäddning i Sverige AB angående akut restvärderäddning	tills vidare